

Dva nauka brionskega plenuma

Objavljamo zaključek sestavka »POLOM NEKE POLITIKE«, ki ga je napisal sekretar CK ZKS Stane Kavčič za uvodnik v 8. in 9. številki revije TEORIJA IN PRAKSA.

Naš družbeni razvoj je postal tako dinamičen in kljub raznim kompromisom in ovinikom tako dosleden, da vsa kršna konservativna težnja kakor tudi osebna nesposobnost, neustvarjalnost in zastoj slej ko prej, v večjem ali manjšem obsegu, na najnižji ali najvišji ravni, pride v navzkrižje z osnovnimi zakonitostmi naše družbe in z njenim osnovnim moralno-političnim kapitalom.

To je prvi nauk brionskega plenuma, ki si ga kaže zapomniti. Drugi nauk pa je tale: vsekakor je potrebno preiti od besed k dejanjem. Ni namreč mogoče naprej in naprej manevrirati med načeli in vsakdanjim delovanjem. Premalo je samo sklicevati se na splošna načela naše družbene ureditve, na samoupravljanje, na demokratero in tako dalje, če tem pozivom ne sledi ustrezno delovanje. Če se tako dela in politično tako živi — potem pride do neke formalne enotnosti, ki pa, bi dejal, je lahko slaba in bolj nevarna kot pa odprta, na dejstvih temelječa in lojalna neenotnost. Kadarkoli nastane takšen položaj, da se pod istimi političnimi gesli in političnimi načrti razumejo različne stvari, branijo različni interesi, je namreč spopad bolj ali manj neizogiben. In ni dvoma, da smo že pred VIII. kongresom kakor tudi na njem bili priče stanju, ko so se pod istimi političnimi imenovalci razumeli in skrivali različni cilji in interesi.

In čim bolj se je osnovna politika VIII. kongresa uresničevala, čim močneje se je uveljavljal duh nove ustave, delitev po delu in samoupravljanje, tem težavneje, tako rekoč nemogoče je bilo zastopnikom konservativnih, administrativnih in birokratskih teženj odkrito nastopiti s svojimi načeli in odkrito povedati svoje politične kombinacije.

V neprikritem boju bi namreč ta politična prizadevanja bila takoj poražena, pokazala bi se v vsej svoji okostenelosti, dogmatizmu in nesodobnosti. Zato so take politične koncepcije morale biti končno tudi do tega, da so začele kaliti vodo in v kalnem ribariti. Brž ko pa se je to zgodilo, so morale postati zgolj oblastno-politična kombinatorika, ki se je grela na soncu splošnega družbenega napredka in dinamizma, sicer pa kovala v senci svoje lastne misterioznosti velike načrte za prihodnost.

Opozoriti kaže se na eno značilnost takih političnih kombinacij. Nesporno je, da tako buren in skokovit razvoj, kakršnemu smo priče pri nas, neizbežno poraja pri odkrivanju in iskanju novega tudi najrazličnejše ekscese in anomalije. Vendar lahko tudi glede vsega tistega, kar kot negativno spremlja rojstvo

(Nadaljevanje na 2. str.)

PRVE KOŠARE LETOŠNJEGA HMELJA

Na približno 150 hektarih hmeljišč na Dolenjskem so ta teden začeli obirati »zeleno zlato«, ki obeta letos za kakih 20 odst. večji pridelek kot lani — Povsod: poln, čist in zdrav hmelj, ki bo prav gotovo dosegel visoko ceno — Ponekod primanjkuje obiralcev, čeprav je cena za škaf nabranega hmelja spodbudna in obeta lep zaslužek starim in mladim

Danes, v ponedeljek, je 700 rok seg-o v zeleni hmelj v

Prva malica v vročem dopoldnevu

okolici Brezic, kjer se je 350 obiralcev na hmeljišču KZ Brezice pogladilo v vsakolčno dirko z vremenom in sušničami. Na 20 hektarih bo dobra dva tedna dišalo po grenkih kobulah, katerih zlatorumeni prah se bo na dlaneh in prstih obiralcev kmalu spremenil v črnkasto smolo. Treba je veliko pridnih prstov, da bo »zeleno zlato« pravočasno prišlo na sušilne lese in od tam v velike bale, ki jih bodo čez tedne

SZDL v Krškem pripravlja posvet o turizmu

Občinski odbor SZDL pripravljaja za september razširjeno sejo o turizmu v krški občini. Nanjo bo vabil tudi predstavnik občinskih turističnih zvez iz Brezic in Sevnice, republiškega poslanka Jožeta Brileja, predstavnike občinske skupščine Krško ter vse domače turistične delavce.

Nova samopostrežna trgovina v Kočevju

Se v letošnjem letu bodo pričeli graditi v Kočevju novo samopostrežno trgovino v Kidričevi ulici pri stolpnicih. Investitor bo podjetje Trgopromet, dela pa bo opravil domači Zidar. S tem bo zelo olajšan problem prodajnih prostorov v mestu.

Za prostore tržnice pa se zanima KGP; tam bi imelo prodajo mesnih in mlečnih izdelkov. Vendar bo za to tržnico potrebno primerno preurediti in morda še kaj dozdati. Z deli bi pričeli šele v prihodnjem letu.

Dolenjska, 8. avgusta
vozili v Zalec, našo slovensko prestolnico hmelja — od tam pa v širni svet, čez ocean in v tovarne velikih evropskih držav, kjer ljudje radi pajo grenko, osvežujoče pivo ...

V torek je odšla v prav tako bitko velika četa mladit in starih obiralcev v okolici Črnomlji. »Obeta se nam najboljši pridelek vseh zadnjih let!« se glase prva poročila črnomljske zadruge. Cestitamo!

V Metliki so se lotili hmeljišč včeraj, jutri pa se začne obiranje hmelja tudi na 50 ha v Kompolju. Sevnškim obiralcem se bodo v nedeljo pridružili še tisti v Sentjanžu in v Loki. Kar tisoč obiralcev potrebuje KZ Sevnica letos, doslej pa jih ima kakih 800. Med 13. in 15. avgustom bodo začeli obirati hmelj tudi v Kostanjevici, ki ima letos zelo lep hmelj; obiralce bodo vozili iz vasi pod Gornjanc.

V Srebričah, kjer ima hmelj kmetijska soča iz Grna, bodo začeli obratiti v ponedeljek zjutraj. Kobule so lepe in debeleše kot lani, vendar nekoliko redkeje zavoljo junijske toče. Tu imajo za obralce pripravljenih tudi 60 brezplačnih prenočišč. V Skočjanu, Sentjerneju in Jurki vasi, torej na hmeljiščih KZ Novo mesto, se bo na 37

ha hmeljišč podala vojska obiralcev jutri zjutraj.

Povsod plačujejo ljudem za škaf nabranega hmelja 150 starih dinarjev. Povsod pa se tudi pohvalijo: pridelek bo skoraj za 20 odstotkov večji kot lani! Hmelj je povsod čist, zdrav in poln.

Zeleno zlato bo dalo letos tudi Dolenjski lep kos kruha!

T. GOSNIK

Novoles in GG na Slovaškem

Lani so predstavniki lesnega kombinata iz Zarnovce na Slovaškem sklenili na obisku v Novem mestu tesnejše sodelovanje z Novolesom in Gozdnim gospodarstvom. Na prvo srečanje članov teh kolektivov ni bilo treba dolgo čakati — junija letos so se prvič srešili v Novem mestu in spet dokazali, da šport ne pozna meja. V prijateljskem srečanju v namiznem tenisu so gostje, ki tekmujejo v drugi češki ligi, zmagali s tesnim rezultatom 5:4. Novomeški gostitelji so gostom razkazali Novo mesto in okolico ter jim omogočili počitnice v Novigradu.

2. septembra letos se bodo za teden dni odpravili Novomeščani v goste na Slovaško. Se prej bodo organizirali kvalifikacijski turnir v namiznem tenisu, da bi za gostovanje sestavili kar najboljšo ekipo, v kateri bodo po trije najboljši iz Novolesa in Gozdnega gospodarstva. Skupaj bo odšlo na obisk na Slovaško 40 članov obeh kolektivov, ki bodo del potnih stroškov krili sami. Mednarodno sodelovanje kolektivov — lesni kombinat v Zarnovci ima zaposlenih 25 tisoč delavcev — lahko iz srca pozdravimo. Ni zaman reko, da šport zbljuje narode!

ENOTNI PROTI VOJNI!

Predsednik republike tovariš Josip Broz Tito je 6. avgusta poslal japonskemu kongresu proti atomskim in vodikovim bombam naslednjo brzojavko:

»Danes, ko napetost v mednarodnih odnosih, posebno pa vojna v Vietnamu, grozita, da potegneta človeštvo v svetovni spopad in jedrsko pustošenje, je potrebno bolj kot kdajkoli prej, da se vse napredne sile čimbolj enotno borijo proti vojni nevarnosti.

Prav zato pošiljam vašemu kongresu in vsem udeležencem svetovne konference proti atomskim in vodikovim bombam, ki poteka ob 21-letnici bombardiranja Hirošime in Nagasaki, svoje najboljše želje za uspešno delo v boju proti jedrskemu oboroževanju, za popolno razorožitev ter za enakopravne odnose med vsemi narodi in mir na svetu.

UVOD V IX. ZLET BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Pohod na Triglav

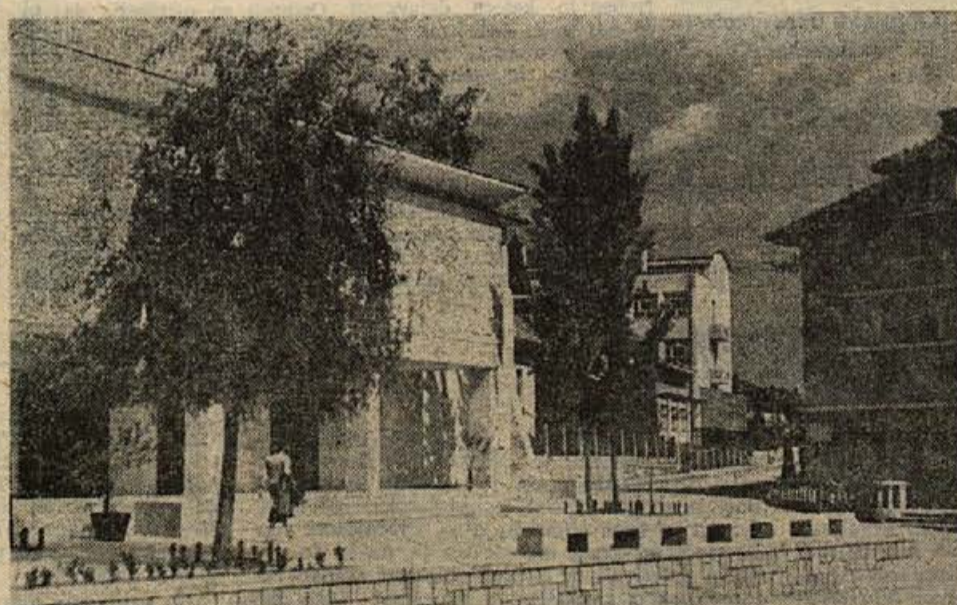
Kot vsako leto pred zletom Bratstva in enotnosti, bo tudi letos v avgustu v okviru IX. zleta tradicionalni pohod organizatorjev in sodelavcev na Triglav. Letošnjega pohoda se bo udeležilo 43 mladinc

cev iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. Večdnevni program obsega vzpon na Triglav, razen tega pa si bodo udeleženci ogledali tudi Škofjo Loko, Poljansko dolino, Kranjsko goro, gornje Posočje in Trento. Na Triglavu bo sestanek stalnega sekretariata IX. zleta. Ob tej priložnosti bodo predali zastopniku Novega mesta prehodni prapor, ki ga bo kasneje prejela mladina NOVO. TEKSA na posebni svečani akademiji.

S tem pohodom se bo uradno začel IX. zlet, ki bo dosegel višek v junijskih dneh prihodnjega leta, ko se bo v Banjluki zbrala mladina treh bratskih republik.

Med Jezerom in Trebnjem enosmerni promet

1. avgusta je začelo Cestno podjetje iz Novega mesta na novo asfaltirati desno polovico avtomobilske cesti med Jezerom in Trebnjem, zato je na tem, 4 km dolgem odseku, uveden enosmerni promet. Vozniki motornih vozil, ki potujejo iz Zagreba proti Ljubljani, morajo pri Jezeru zaviti na obvoznico makadamsko cesto Jezero-Dol. Nemška vas-Trebnje, od priključka pri trebanjskem gradu pa lahko spet normalno potujejo po avtomobilski cesti. Voznikom, ki potujejo proti Zagrebu, ni treba na obvoznico cesto, ker je njihova polovica avtomobilske ceste prosta.

Danes začetek proslavljanja v Črnomlju

Občinski praznik so v Črnomlju vsa leta praznovali 19. februarja, v spomin na I. zasedanje SNOS. Ker pa je ta dogodek bolj republiškega kot občinskega pomena, so letos občinski praznik prestavili na 12. avgust, na obletnico prvega oboroženega upora proti okupatorju. Ker mineva letos 25 let od splošne vstaje slovenskega ljudstva in napada na italijanski vojaški vlak, s katerim so na črnomljskem področju posegli v nezproslen boj, so za občinski praznik pripravili večdnevni program prireditvev.

GRNOMALJČANI PRISRČNO VABIJO NA SLOVESNOSTI OB OBČINSKEM PRAZNIKU TUDI VSE PRIJATELJE BELE KRAJINE OD BLIZU IN DALEČ!

ČETRTEK, 11. avgusta: ob 18. uri otvoritev gospodarske razstave; ob

19. uri otvoritev razstave NOB; ob 20. uri zaključek delavskih športnih iger na rokometnem igrišču; ob 21. uri »Napad na postojanko Vranoviča«.

PETEK, 12. avgusta: ob 17. uri slavnostna seja občinske skupščine; ob 19.30 slavnostna akademija v Domu ljudske prosvete.

SOBOTA, 13. avgusta: ob 16. uri rokometni turnir; ob 20. uri koncert godbe na pihala iz Hrastnika, zatem ljudsko rajanje na prireditvenem prostoru pod hotelom Lahnja.

Vsem prebivalcem Črnomlji in vsem delovnim ljudem črnomljske občine prirsčno čestitamo za letošnji občinski praznik, hkrati pa jim želimo pri delu novih uspehov za nadaljnji napredek in blagostanje naše drage Bele krajine!

OD 11. DO 21. AVGUSTA
Med 16. in 18. avgustom trajen dež in ohlaiditev, v ostalem deloma sončno, vendar nestalno s pogostimi kratkotrajnimi padavinami.

Dr. V. M.

(Nadaljevanje s 1. str.)

novega, obstajata dva politična vidika.

Razlika je namreč, ali to negativno v naši vsakdanjosti odkrivamo zato, da bi bil naš razvoj v smislu samoupravljanja, v smislu nadaljnje demokratizacije naše družbe in tudi Zveze komunistov še hitrejši, še burnejši in pogumnejši, ali pa odkrivamo vse to zato, da bi zadržali ta razvoj in z njim nekatere odnose in organizacijska načela in metode dela, ki so se že preživeli.

Ni treba posebej dokazovati, da je ustvarjalni, demokratični, dinamični del sil v Zvezi komunistov in v družbi vedno opozarjal in da bo še opozarjal in analiziral razne pomanjkljivosti zgolj z namenom zmanjšati jih na najmanjšo mero, zato da bi se naša družba še hitreje razvijala v smeri samoupravljanja. In ni dvoma, da je politična koncepcija, ki je bila razglašena in potolčena na IV. plenumu, včasih podzavestno, mislim pa, da največkrat zavestno kazala na šibke in nedognane točke in gnojna žarišča naše družbe zato ker jo je bilo strah silnega tempa razvoja, ki mu ni mogla, hotela in želela slediti in v njem ustvarjalno sodelovati.

Konservativna politična prizadevanja imajo pri nas (in tudi drugod) še tole navado: poskušajo se ogrinjati s plaščen varuhov politične morale, partijske in stodesetodstotne socialistične zanesljivosti in predanosti. Vse to pa je zelo dvomljive vrednosti.

Na Brionih se je namreč razgalila dvojna morala in dvojna partijske take politike. Ta dvojnost je bila v tem, da je za druge, lahko bi dejali za neposvečene in nepreizkušene imela drugačna merila, drugačna načela in drugačne norme kot pa za samo sebe.

Ob taki politiki in taki dvojni morali so se politična poštenost, tovariška odkritost, komunistična lojalnost, komunistična ljubeznost, komunistična maršaljska navzočnost ali vsaj politična zrelost. Pač pa je po načelih te politike bila največja modrost in dokaz zrelosti tista politična kombinatorika, ki je znala nastavljanje zanke, govoriti polnesnice in vedno in in vsakem mestu gledati na svojega sogovornika in sodelavca (razen svojih) kot na človeka, ki ga je treba nadzorovati in dvomiti o njegovi odkritosti in socialistični predanosti.

(Konec prihodnjic)

Poseben avtobus za Trebelno predrag**ZA VSE VELJA NAČELO: »VSAKEMU PO NJEGOVIH SPOSOBNOSTIH!«**

In namesto, da bi tisti, ki jih je začel čas prehitevati in razmere preraščati, razmisljali o tem, kako bi stopili s prizorišča družbenih dogajanj in se umaknili tja, kjer bi bile njihove naloge v skladu z njihovimi sedanji sposobnostmi, so ravnali drugače. Razmisljali so, kako bi se obdržali v prvih vrstah. »Vsakomur po njegovih sposobnostih« — to velja v naši družbi očitno za vsa dela in funkcije in za vse ravni, ne samo za tistega ročnega delavca, ki vihti kramp ali lopato.

Umakniti se pravočasno, s hvaležnostjo obdan in s slavo ovenčan, je vsekakor boljše in bolj modro dejanje kot pa prisluškovati drugim ali pa spletati nekaj sebi v prid. Zal kaže, da si tudi ta dokaj preprosta resnica ni mogla drugače kakor po tej poti pridobiti spoštovanje in potrebno naklonjenost.

V šolskem letu 1966/67 se bodo številni učenci v trebeljski občini v šolo spet vozili z avtobusi. Novih šolskih prog ne bodo nikjer odprli, pač pa bodo poskušali najti boljšo rešitev za prevoz osnovnošolcev s Trebelnega in okolice. Na progi Mokronog-Trebelno je minulo šolsko leto vozili »litostročjan«. Glede na čas, ko je avtobus odpeljal in pripeljal otroke, to ni bila najboljša rešitev. Kaže, da bo treba rešitev iskati v zvezi z dosedanjim kombinacijo, saj bi bil poseben avtobus na tej progi občutno predrag.

Šahovski brzoturnir v Sevnici

Šahovskega prvenstva Zasavja in Posavja — igrali so imenoma v Krškem, Trbovljah in Brezicah — se je udeležilo 9 šahistov iz Trbovlj, Brezic, Krškega, Sevnice in Hrastnika. Končni vrstni red je naslednji: Levčar (Krško) 5,5 točk, Jazbec st. (Trbovlje) 5,5 točk, Jazbec ml. (Trbovlje) 5,5 točk, Ilincič (Brezice) 4,5 točke itd. Na prvenstvu Slovenije bo zastopal šahovsko skupnost tega področja Levčar iz Krškega. B. D.

TEDESK NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Predvideno je, da bo konferenca samoupravljavcev iz vse Jugoslavije v prvi polovici 1967. leta. Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije je poslal vsem sindikalnim organizacijam in samoupravnim organom pismo s predlogi, o katerih naj bi razpravljali na vsejugoslovanski konferenci samoupravljavcev. To pismo naj bi bilo podlaga za široko razpravo na terenu. Sele na podlagi razprave bodo določili tematske okvire konference.

V dosednji razpravi so ponekod menili, da konferenca ne bi smela biti manifestacija, temveč delovna izmenjava izkušenj. Ni nam do propagandnih učinkov. Radi bi, da bi konferenca pomenila novo spodbudo za še uspešnejši razvoj samoupravljanja na vseh področjih družbenega življenja. Zato naj bi se konference udeležili tudi sodelavci raznih institutov in drugih raziskovalnih organizacij, ki naj bi posredovali konferenci svoja dognanja glede dosedanjega razvoja samoupravljanja.

GOSPODARSKI ODNOSI S TUJINO SE DOBRO RAZVIJAJO. Lani je Jugoslavija trgovala s 54 azijskimi in afriškimi državami. Uspešni nismo bili samo v trgovini, temveč tudi v industrijski kooperaciji ter znanstvenem in tehničnem sodelovanju. Skupna vrednost menjave z vsemi azijskimi in afriškimi državami je znašala lani 146 milijonov dolarjev v izvozu in 133 milijonov dolarjev v uvozu ali okoli 20 odstotkov več kot leta 1963.

PTT SLUŽBE SE VRAŠČAJO V KOMUNALNI SISTEM. Generalni direktor skup-

nosti PTT Jugoslavije Vasiljević je v pogovoru z dopisnikom »Dela« B. Borovičem med drugim dejal, da se v poštini službi čutijo pozitivni vplivi gospodarske reforme, čeprav v tem obdobju niso spremenili cen za storitve. Toda nevzdržno je, da bi še nadalje pokrivali iz akumulacije telefonske velike izgube v poštnem prometu. Zato bo treba v bližnji prihodnosti uskladiti cene PTT storitev po vrstah dejavnosti — navzdol in navzgor.

JULIJA ZA 100 MILIJONOV DOLARJEV IZVOZA. Vrednost izvoza je znašala ju-

KONFERENCA SAMOUPRAVLJAVCEV?

lija 1260 milijonov novih dinarjev ali nad 100 milijonov dolarjev. Višina izvoza je bila po vrednosti skoraj enaka izvozu julija lani, ki je bil, kot vemo, rekorden. Uvoz je bil za 2 odstotka manjši kot v lanskem juliju.

NOVA GORENJSKA CESTA ODPRTA. V petek so zapeljali prvi avtomobili po avtomobilski cesti Podtabor—Črnlivec. S tem so avtomobilisti rešeni neprijetnih vijug in strmin med Bistrico ter Podvinom. Namesto da bi njihovi avtomobili stekali na brezjanskem klancu, bodo odslej brzeli po ravni, sodobni gorenjski cesti.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Zadnji dogodki v leopardvilkem Kongu in Nigeriji potrjujejo že znano resnico, da je prirodno bogastvo lahko prekletstvo za narod in deželo, ki ga ima, če je namreč le-to bogastvo v rokah drugih. Zlasti potrjuje to pravilo novejša kongoška zgodovina — vse od Combejeve odepitve Katange do sedanjega upora belih žandarjev v Kisangani, ki se je prej imenoval Stanleyville. Dogodke v Nigeriji bi nemara še najbolje razložili prav s to resnico.

Bogastvo leopardvilškega Konga je že znano, saj je ta dežela med največjimi izvozniki bakra na svetu. Znana so njena nahajališča uranove rude, rudniki zlata, kadmija, tungstena, mangana, germanija, železa, kositra, diamantov... Manj znano je bogastvo Nigerije. Ta dežela leži ob obali Gvinejskega zaliva, se pravi v zahodnem delu Afrike. V njej živi 56 milijonov ljudi in je najbolj naseljena afriška dežela. Meri 923.772 kvadratnih kilometrov (skoraj štirikrat več kot Jugoslavija). Štiri petine aktivnega prebivalstva se bavi s kmetijstvom. Poglavitni pridelki so palmovo olje, kakao, kikiriki, banane, bombaž, kavčuk, tobak, sladkorni trs, kava in čaj. Nigerija je največji proizvajalec palmovega olja na svetu, po proizvodnji surovega kavčuka pa je prva med afriškimi deželami. Druga prirodna bogastva so premog, kositer, železo. Precej pa je tudi nafte. Dežela je postala 1861. leta britanska kronna kolonija, neodvisnost pa si je priborila skoraj sto let kasneje (1. oktobra 1960. leta), ob tretji obletnici neodvisnosti so razglasili republiko.

Dosedanji režim je prišel na

oblast letos januarja, ko je general Ironsi strmoglavil premiera Abubakra Tafavo Baleva. Tega so potlej zaprli, ubili in — pokopali na državne stroške, šef države dr. Namdi Azikive pa je bil med udarom v Londonu, kjer je ostal tudi po njem. Ironsija je strmoglavil Jakubu Govon, položaj v deželi pa postaja spet nestalen.

Vnanja podoba protislovij v Nigeriji se kaže v nasprotjih med Severom in Jugom, v nasprotjih, ki jih je porodila kolonialna razdeljenost in gospodarska nerazvitost dežele. Silno plemensko in jezikov-

urediti, kar naj bi naposled omogočilo osredotočenje državnega kapitala na nekaj poglavitnih področjih in s tem odprlo pot gospodarskemu napredku dežele, s tem pa tudi gospodarski in politični osamosvojitvi dežele.

Očitno takšen razvoj ni bil vseh silam, ki skušajo od zunaj krojiti usodo afriških dežel. Nevarno je namreč vse, kar se samo diši po gospodarski neodvisnosti. Zdaj je na vladi Jakubu Govon, predstavnik severnih plemen. (Ironsi je bil namreč predstavnik plemena Ibo z juga države.) In prav v teh obratih vidijo nekateri komentatorji potrdilo za to, da so dogodki v Nigeriji »zmaga zahodne politike«. To naj bi pomenilo take politike, ki preperečuje gospodarsko in politično osamosvojitve Afrike.

Tako je tudi moč razumeti dogajanje v leopardvilkem Kongu. Tam so se namreč uprli nekdanji Combejevi beli najemniki, pridružilo pa se jim je še nekaj rednih vladnih čet in že je slišati govorice, da se bo Combe spet vrnil v Katango, da se bo ta dežela spet odepila od Konga itd. Dogaja se torej nekaj podobnega kot pred nekaj leti, ko se je položaj v deželi le malo po razglasitvi neodvisnosti zaostрил. V Kongu so stvari morda celo jasnejše kot drugod po Afriki, saj je bogatejša afriška dežela. General Mobutu se je trdno odločil izbojevati gospodarsko neodvisnost dežele in je prišel pri tem seveda v spor z belgijskimi lastniki in bruseljsko vlado. Upor v deželi naj bi bil torej odgovor na to Mobutujevo politiko.

V Afriki je res nesreča, če si bogat.

PREKLETSTVO BOGASTVA

no raznolikost, saj je v deželi kar 250 različnih plemen in jezikovnih skupin. Kolonialne oblasti so to raznolikost obvladale po starem rimskem geslu: Divide et impera, kar se po naše pravi — Deli in vladaj. Tako je ob razglasitvi neodvisnosti ostala dežela notranje razdeljena na vrsto raznorodnih federalnih držav, ki ves čas niso našle dovolj notranje sile, da bi razlike premagale v svojo lastno korist. Tako so bivši kolonizatorji lahko tudi v formalno neodvisni državi obdržali poglavitne niti v svojih rokah. Ko je Ironsi prevzel državne javeti v svoje roke, je kazalo, da bo v deželi naposled zavladal mir. Trdno je prijel za krmilo države in jo skušal centralistično

ANKETA JE POTRDILA PREDVIDEVANJA**„Gospodinska pomočnica“ ne bo brez službe**

Dve tretjini anketiranih Novomeščank za ustanovitev gospodinskega servisa — Potrebna je tudi dietetična menza

Novomeščani so na sestankih, posvetovanjih in drugih javnih zborovanjih večkrat pozivali na ustanovitev servisa za pomoč gospodinjstvom. Krajevna skupnost je vzela na svoja ramena skrb ugotoviti, ali je tak servis res potreben in katere dejavnosti bi naj imel. Anketiral je 819 družin v središču mesta, Jerbovi in Kristanovi ulici, Nad mlino, v naselju Majde Silc, na Mestnih njivah, v Zagrebški in Trdinovi cesti ter v Bršlinu.

Za ustanovitev servisa sta bili dobri dve tretjini anketiranih. Malo pristašev pa so dobile dejavnosti, ki naj bi jih servis imel. V anketi so

navedili, da bi servise storitve prišle najbolj prav do polodne, da bi bilo zlasti dobrodošlo organizirano otroško varstvo, čiščenje in popraviljanje stanovanj, pranje perila na domu in podobna opravila pa manj. Ostareli so pripisali, da bi želeli, da bi jim servis dostavil na dom kruh, mleko in druge potrebščine. Za oskrbo in nego bolnika se niso kdo ve kako ogreli. Dobrodošla bi bila dietična menza, za katero je glasovalo 58 odst. anketiranih družin.

Zanimivo so nekatere pripombe, pripisane anketnim vprašanjem. Na več listih se je lahko prebralo, da želijo

občani predvsem dobro otroško varstvo, in sicer za plačilo, ki bi ga zmogli tudi manj premožni. Nekateri so pripomnili, da so tudi delovne organizacije dolžne kaj prispevati k ureditvi otroškega varstva.

Servis oziroma »gospodinska pomočnica«, kakor ga nekateri imenujejo, je nedvomno potreben, vendar takšnega, kot ga želijo Novomeščani, ne gre ustanoviti brez pametne presoje širše družbene skupnosti. Zelje in pripombe občanov bo treba upoštevati v nadaljnjih razpravah, kjer se bodo končno odločili za ustanovitev.

POZAR V SPALNEM VAGONU. V petek je nenadoma začel goriti spalni vagon, namenjen v Split. To se je zgodilo na progi Zagreb—Split, in sicer pri Plavskem v Liki. Nesreča, katere vzroke še raziskujejo, je terjala življenja dveh potnic, devet potnikov pa je bilo ranjenih.

POTRES SEDME STOPNJE V ČRNOGORSKEM PRIMORJU. V soboto zjutraj je potres približno sedme stopnje zatresel plosčajo skoraj v vseh mestih in krajih Crnogorskega Primorja. Zrtev na srečo ni bilo. Tudi materialna škoda ni velika.

DONAVA POČASI UPADA. Donava, ki je spet poplavljala, počasi upada. V četrtek je bila voda v Budimpešti skoraj za pol metra nižja kot prejšnji dan. Donava je začela upadati tudi v Vojvodini, medtem ko niže, denimo pri Novem Sadu, še zmeraj narašča, vendar počasneje kot prejšnji dan. Ljudje v naseljih ob Donavi so si precej oddahnilo, zakaj bili so se, da bo zopet prišlo do najhujšega.

ODPRLI SO GORENJSKI SEJEM. Na Gorenjskem sejm razstavlja 255 razstavljavcev iz Jugoslavije, Avstrije in Italije. Letos so uredili še tretji razstavni prostor v delavskem domu, se pravi v središču mesta. Menijo, da je letošnji Gorenjski sejem precej bogatejši od prejšnjih. Gospodarstvu Gorenjske se boja obeta v prihodnosti lep razvoj in vsestranski napredok. Tako je izjavil tovariš Košir, predsednik občinske skupščine, preden je prerezal trak in s tem odprl letošnji sejem.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

BESNENJE RASISTOV V ZDA — Zadnje dni je ZDA prelival val rasističnega nasilja. V Chicagu je 1500 demonstrov pripravilo manifestacije, s katerimi so se zavzemali proti rasesnu razlikovanju. Demonstrante je varovalo več kot 1000 policistov pred razbesnelimi belci, ki so skušali napasti udeležence pohoda. Rasni nestrupeni so vzklikali: »Ubite jih!«, »Opice, vrnite se na drevesa!« in podobno. Policia je morala uporabiti orožje. Nekaj ljudi je bilo ranjenih, nekaj ljudi pa so morali zapreti. Pri neki drugi demonstraciji so bili rasisti ranili črnskega voditelja Martina Lutherja Kinga, nosilca Nobelove nagrade za mir. Eden izmed belecev mu je vrzel kamen na glavo.

KONEC ARGENTINSKE USTAVE — Vojaška vlada generala Onganica, ki je bila strmoglavila vlado predsednika Illije, je uradno predlagala, naj bi odpravili v deželi ustavo, ki je v veljavi že 113 let. Vodja argentinskega vojaškega režima Onganja je prebral na tiskovni konferenci vladno deklaracijo, v kateri se zavzema predvsem za boj proti komunizmu.

SE EN VELIK SKOK NA KITAJSKEM — Te dni v kitajskem tisku čedalje bolj opozarjajo na uspehe v industriji umetnih gnojil. Iz tega je moč posneti, da gre še za en velik skok na Kitajskem. Posebej hvallijo tiste, ki odpirajo majhne obrate za proizvodnjo umetnih gnojil, ne da bi zato terjali sredstva iz centralnih skladov. Na Kitajskem proizvedejo po nekaterih ocenah okrog 9 milijonov ton umetnih gnojil na leto, kar pa je še vedno premalo, saj s tem ne pokrijejo niti tretjine potreb.

ARABSKI VRH ODLOZEN — Generalni sekretar Arabske lige je zdaj tudi uradno potrdil, da so preložili četrti sestanek šefov arabskih držav, ki bi moral biti prihodnji mesec v Abirju. Vladam so poslali noto, v kateri je rečeno, da se večina držav članic strinja s predlogom ZAR. Tej zahtevi sta nasprotovali le Jordanija in Saudova Arabija. Sestanek je odložen za določen čas.

POBOJ V TEKSASU — V glavnem mestu Teksasa Austinu se je pretekli teden pripetilo najstrašnejši zločin v sodobni zgodovini ZDA. Charles Whitman, 24-letni študent, je v poldrugi uri ubil 15 in ranil 32 oseb. S puško je streljal na pedeset s 26. nadstropja teksaske univerze. V stanovanju je do smrti pretelep svojo ženo in nato ustrelil še svojo mater. Po-bijalec je streljal toliko časa, dokler ga ni ubil nek policaj. Abdukcija je pokazala, da je imel tamor na možganih.

GIBALTARSKI SPOR — Odnosi med Španijo in Veliko Britanijo se čedalje bolj zaostrojejo zaradi Gibraltarja. Španija je prepovedala britanskim letalom preletavati čez njeno ozemlje, okrog 5000 španskih delavcev, ki so zaposleni v Gibraltarju, pa je začelo stavkati.

Tudi navzdol pričakujejo ukrepe IV. plenuma

Pred nedavnim so v Črnomlju na razširjeni seji občinskega komiteja ZKS in občinskega odbora SZDL obravnavali gradivo IV. plenuma — Splošna ugotovitev: občani so sklepe sprejeli z velikim odobravanjem, pričakujejo pa, da se bodo razčiščevanja začela tudi navzdol vse do občin in delovnih organizacij

Občani s področja črnomljske občine so bili preseženi nad tako odkritim obravnavanjem nepravilnosti v službi državne varnosti in napak posameznih vodilnih osebosti ter so z odobravn

KOLIKO ŽIVIL POKUPIJO KRČANI?

Prebivalci občine Krško pokupijo v trgovinah tega območja vsako leto 1.127.000 kg pšenične moke (bele in črne), 66.000 kg druge moke, 246.000 kg belega kruha, 309.000 polbelega in črnega kruha, 104.000 kg testenin in 6000 kg drugih izdelkov iz moke.

Sladkorja prodajo v občini po 369.000 kg na leto, jedilnega olja in margarine 88.000 kg, živalskih jedilnih masčob 31.000 kg, riža 54.000 kg. Tudi kexov ljudje precej pokupijo; letno povprečje znaša 33.500 kg.

DOBER TEK!

Verjemite, da jim gredo v slast tudi zamaščeni jurji in stotaki, če ravno nimajo pri roki okusnejše hrane! V vsaki banki in hranilnici vam lahko povedo, koliko od miši in podgan zgrizenega denarja prinesejo ljudje v zamenjavo. Seveda je tak denar veliko manj vreden. Zato:

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škatljah in za tramovi na podstrešju! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HHRANILNA

KNJIZICA

DOLENJSKE

BANKE

IN HRANILNICE

NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Trebnjem in Metliki.

Ugodne obresti! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

njem sprejeti vse sklepe bronskega plenuma.

To je bila ena izmed ugotovitev razširjene seje občinskega komiteja ZKS, na kateri so bili prisotni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij ter seje občinskega odbora SZDL s predsedniki krajevnih organizacij. Na obeh sejah so poudarjali, da občani pričakujejo tudi razčiščevanja navzdol vse do občin in delovnih organizacij, saj so tudi na področju domače občine opazili, da so včasih zelo jasna načela kadrovske

Dober zaslužek pri hmelju

Tudi v našem tedniku je bil objavljen oglas, da potrebuje Kmetijska zadruga Sevnica 1000 obiralcev hmelja. Ker so jih do sedaj dobili 800, je še vedno 200 mest prostih. Zadruga nudi tako mladinskim aktivom, brezposelnim in drugim ugodno priljubljenost za zaslužek, saj prejme obiralec za nabran škaf hmelja kar 150 Sdin. Za obiralec iz Kopolja, Sevnice, Sentjanža in Loke je KZ za skupine, večje od 15 ljudi, organizirala brezplačen prevoz. Drugi pa lahko izrabižajo vozneje s K-13. Priljubljenost je posebno ugodna za mladinske aktivne, ki lahko sedaj zaslužijo denar za kolektivne potrebe.

Nesreča s prijateljevimi avtomobilom

Izredno smolo je imel Andrej Mevžek z Broda pri Novem mestu, ki je začasno na delu v Franciji, ko se je 6. avgusta s prijateljevimi avtomobilom peljal s karteljskega odcepa proti Novemu mestu. V ovinku ga je na mokri cesti zaneslo, vozilo pa se je prevrnilo na streho. Ranjenega Mevžeka so obvezali v novomeški bolnišnici. Škoda na vozilu pa so ocenili na 8.000 N din.

Iz drnca v tovornjak in bolnišnico

6. avgusta dopoldne je tovornjaku SU 66-87 na avtomobilski cesti pri Medvedjeku razneslo zadnje desno gumo, zato je bil voznik Ferenc Harka iz Bačke Topole proti nadaljnjemu gibanju vozila brez moči. Ko je vozil cikcak, je pridrvel naproti s osebnim avtomobilom Peršič iz Milana in silovito tresel v tovornjak. Nevarno ranjenega Peršiča so takoj odpeljali v bolnišnico, vozilo, na katerem so ocenili škodo na 10.000 N din, pa je ostalo na kraju nesreče.

S tovornjakom v betonsko ograjo

7. avgusta popoldne je vinjenji Jože Kelha iz Vel. Kamna pri Senovem samovoljno vzel izpred restavracije v Senovem tovorni avtomobil, last avtoprevoznika Butarja iz Jevš pri Leskovcu. Ko je prevozil približno 100 m sem in tja po cesti, se je zaletel v betonsko ograjo rudnika Senovo. Telesno se ni poškodoval, na tovornjaku pa je povzročil 2500 N dinarjev škode. Odvzeta mu je bila kri.

Nepredvidno v ovinek

Franc Omerzelj iz Pišec je 7. avgusta popoldne vozil osebni avtomobil tuje registracije iz Globokega proti Piščam. V naselju Biatno ni pravilno obvozil nepreglednega ovinka, ampak ga je sekal po levi strani ceste in pri tem trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je upravljaval Mirko Skalar iz Velikega Obreza. Pri trčenju ni bilo telesnih poškodb. Gmota škoda na obeh vozilih znaša okoli 1200 N dinarjev.

politike in nekateri druga v praksi zvođenela.

Marsikje delo v organizacijah ni steklo kot bi moralo, predvsem zato, ker so imeli posamezniki preveč funkcij in jih niso mogli v redu opravljati. Tako se je krog odločujočih ljudi močno skrčil, kar je očitno zlasti v nekaterih krajevnih središčih. Ponekod en sam človek predstavlja vse vaške organizacije in ima pri vseh glavno besedo.

Tudi v občinskem merilu so večkrat sprejeli razne sklepe, a ni prišlo do njihove

Enako je povsod, na vseh hmeljiščinah v Beli krajini, na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju. S. SK.

Trčenje osebnih avtomobilov

Z avtoceste proti Brezicam je 6. avgusta vozil voznik osebnega avtomobila Drago Krajcar iz Zagreba. Ko je zavil na občinsko cesto proti Cateškim Toplicam, mu je nasproti pripeljala voznica osebnega avtomobila Tereziya Po. savec iz Kapel. Pri srečanju je prišlo do trčenja, pri čemer je na obeh vozilih nastalo za okoli 300 N dinarjev škode.

Seminar radioamaterjev v Izoli

V Izoli je bil od 27. do 31. julija seminar radioamaterjev iz Slovenije. Udeležili so se ga tudi predstavniki radioklubov iz Nova. ga mesta, Krškega, Prekope in Sevnice. Program seminarja, ki je imel namen teoretično in praktično usposobiti udeležence, je obsegal izgradnjo SSB oscilatorja za oddajnik in tranzistornega sprejemnika za slova na listce, SSB oscilatorje so delali predvsem dia. ni tistih radiokluba, ki so imeli dovolj denarja, drugi pa so se morali zadovoljiti z izgradnjo tranzistornih sprejemnikov. Letošnje.

uresničitve in tudi nihče ni razložil, zakaj in kje se je zataknilo. Taki pojavi so gotovo zmanjševali zaupanje ljudi v organizacije in njihovo delo.

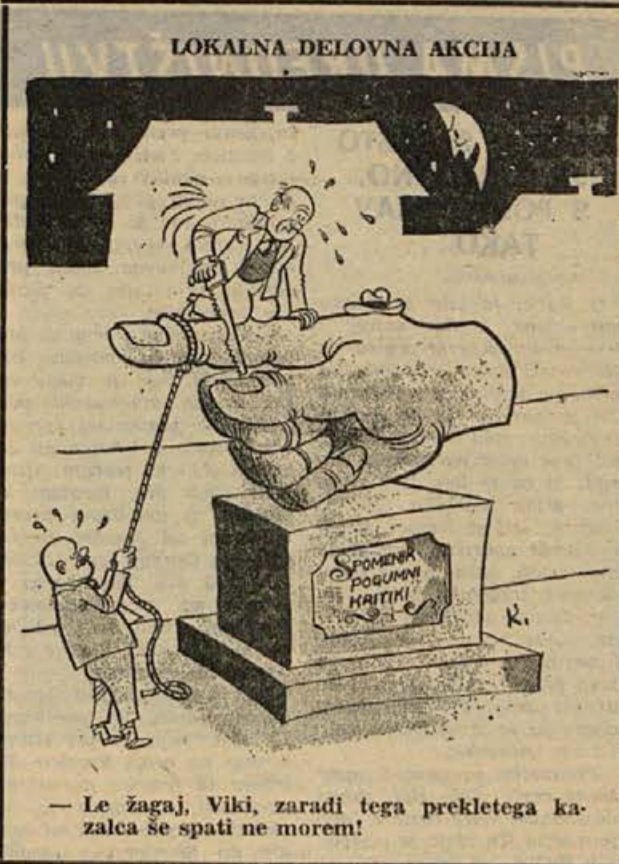
O tem bodo v kratkem razpravljali še komunisti v vseh osnovnih organizacijah, medtem ko namerava Socialistična zveza organizirati z občani le razgovore o razvoju občine do leta 1970.

Manj kupcev na novomeškem sejmu

8. avgusta so pripeljali kmetje na novomeški sejem 866 pujskov, prodali pa so jih 353. Ker se je število kupcev močno zmanjšalo, so padle tudi cene. Tako so zahtevali za manjše pujske 12.000 do 20.000 Sdin, za večje pa 21.000 do 32.000 Sdin.

Spet precej neprodanih prašičev v Brezicah

6. avgusta je bilo na tedenskem sejmu prašičev v Brezicah naprodaj 725 pujskov v starosti do 3 mesecev, starejših prašičev pa 60. Za mlajše so rejci zahtevali 950 starih dinarjev, za starejše pa 650 Sdin za kilogram žive teže. Skupno je bilo prodanih 540 prašičev, od tega 512 mlajših in 28 starejših.

Boljša servisna služba za »Alpine«

Prejšnjo nedeljo so se zbrali pri Simoniču v Semiču lastniki motornih kosilnic »Alpina« iz Semiča in okolice. Na sestanek so prišli tudi lastniki iz okolice Karlovca in Zužemberka, kar dokazuje, da je bil posvet zelo potreben. Kar deževala so najrazličnejša vprašanja o uporabi in vzdrževanju kosilnic. Pokazalo se je, da potrebujejo uporabniki predvsem ustnih navodil in smotnejšo servisno službo. Posvet je vodil tov. Zivec iz podjetja COSMOS — Ljubljana, ki je obljubil, da bo posredoval upravnih njihove želje in predloge. COSMO-SOV servisni avto bo občasno obiskal Semič, Zužemberk in kraje na hrvaški strani (Prilišče). Če pa se bo podjetje sporazumelo z Obrtnim

servisom v Semiču, pa bo leta postal na izpopolnitve svojega delavca, ki bo v bodoče lahko popravil manjše okvare kar v semiškem podjetju. V nekaj tednih bodo servisno službo uredili v zadovoljstvo lastnikov »Alpina«.

Tudi na parkirišču ni sreče

Tako je ugotovil madžarski inženir Imre Der, ki je 8. avgusta pri Karteljevem zapeljal z avtomobilske ceste na parkirišče, da bi se odpeljal. Komaj je stopil iz osebnega avtomobila, se je na parkirišču že pripeljal s osebnim avtomobilom študent Alemy Terefe, ki trenutno živi v Bolgariji, in samo majhna nepazljivost je bila potrebna, da se je zaletel v Madžarovo vozilo. Škoda na vozilih so ocenili na 800 N din.

F. D.

Kmetijska zadruga »KRKA« Novo mesto

razpisuje za šolsko leto 1966/67

2 štipendiji NA SREDNJI KMETIJSKI ŠOLI

POGOJ: dovršen 1. letnik.

Prošnji je treba priložiti tudi prepis spričevala.

Kmetijska zadruga »KRKA«, Novo mesto

obveščaja vse kmetijske proizvajalce, da bo 13. avgusta ob 10. uri na Kmetijski šoli Grm

DEMONSTRACIJA S TRAKTORJEM ZETOR tip 2011 — 25 KS

Vse zainteresirane vabimo na ogled, ker bodo ti traktorji v prodaji.

Kmetijski nasveti

Vitamini, antibiotiki

Govoriti o vitaminih je nekako moderno ne samo v pogovorih o človeški prehrani, temveč tudi pri prehrani živali. Komaj pol stoletja je, odkar so odkrili prvi vitamini — snov, potrebno za življenje. Zelo majhne količine teh organskih snovi, ki jih telo samo ne more sestaviti, so potrebne, da presnavljanje v organizmu nemoteno teče. Če nedolgo tega niso znali zdraviti bolezni, ki jih povzročajo pomanjkanje vitaminov: skorbut, bolezen dlesen in sklepev, za katero so trpeli mornarji, ki niso mogli uživati sveže zelenjave; rahitis, bolezen beriberi, pelagra in druge. Ker imajo vitamini zapleten kemični sestav, so jih raje označili kar s črkami: A, B, C, D, E, K.

■ **Vitamin A**, imenovan tudi vitamin rasti, dobijo živali s pašo in zeleno krmo. Veliko karotina, predhodnika vitamina A, vsebuje rdeče korenje, zato ga zdravniki tako toplo priporočajo otrokom.

■ **Delovanje vitamina D** je v tesni zvezi s presnovo fosforja in kalcija ter boleznima rahitizem in kostolomnica. Tega vitamina v zeleni krmi sploh ni, zato pomanjkanje zdravimo z ribjim oljem, še boljše pa s sončnimi žarki, ki v koži živali ali človeka ustvarjajo ta vitamin. Rejci prašičev za to dobro vedo po svojih izkušnjah in spuščajo prašiče na prosto, da jih ne bi bolele noge.

■ **Vitamin C** se nahaja v zelenih rastlinah in gomojih (posebno v krompirju) in ga živalim ne primanjkuje. Podobno je z vitamini B, ki jih je cela skupina in se nahajajo v žitih. Naj samo naštejemo nekaj drugih vitaminov: E (proti jalovosti), K (preprečuje krvavitve), biotin, nikotinska kislina in pantotenska kislina. Zanje nam posebej ni treba skrbeti.

■ **Kaj so antibiotiki**, običajno vemo po njihovem najbolj znanem predstavniku penicilinu, ki ubija drobnorazličke — povzročitelje bolezni. Bolj medlo pa smo poučeni o njihovi uporabi v živinoreji. Navadno pravimo le: to so domači piščanci, oni pa so umetni! Premalo prostora imamo tukaj, da bi kaj več rekli o tem. Poskusi pitanja z dodatki antibiotikov so pokazali, da živali ob njihovi pomoči krmo bolje izkoriščajo. Posebno so se izkazali avromicin, teramicin, penicilin in streptomycin. Te snovi so primešane krmnim mešanicam, s katerimi pletajo »umetne piščance«. Ker podrobnosti delovanja še niso dovolj pojasnjene, je njihova uporaba v živinoreji izzvala val pomislekov in ugovorov, ki pa niso mogli zaustaviti živinorejcev, da jih ne bi uporabljali, zlasti pri rejci piščancev in prašičev. Čeprav je vse to staro le okoli dve desetletji, so danes antibiotiki že sestavna večina tovarniško pripravljenih krmnih mešanic. Tudi naša tovarna zdravil »Krkas« v Novem mestu noče zaostajati v teh prizadevanjih in v te namene proučuje delovanje tetraciklina, ki ga sama proizvaja.

KLOPOTEC

PISMA UREDNIŠTVU

BUČKA: S CESTO JE ŽALOSTNO, S POŠTO PRAV TAKO ...

Tovariš urednik!

O Bučki je bilo že veliko napisanega, vendar največ z lepe strani. Res je pogled na Bučko od daleč lep, toda ko prideš v Bučko, si razočaran. To je naselje, ki je mnogo pretrpelo med vojno. Tu je bil prvi večji partizanski napad, ki ga je leta 1941 vodil tov. Miha Marinko. Mnogo ljudi od tod so Nemci izselili v razna taborišča, mnogi se niso vrnili, nekaj pa jih je po dolgem trpljenju prišlo nazaj. Čeprav izmučeni od tujine, so se takoj lotili obnove opustošenih domov. Bili so med prvimi, ki so zgradili zadržalni dom. Pri zadržalnih domov pa se je na Bučki ustavljal ves napredek.

Prejšnjem so preveč zapuščenosti Zelo slab sloves daje Bučki stara cesta v Jarčjem vrhu. Ta cesta je v središču Bučke, od koder se cepijo poti in v Sevnico, na Rako in v Krško. Žalostno je, da ima Bučka svoj kamnolom, toda iz njega vozijo gramoz in pesek drugam, za domače ceste ga pa ni. Kolovozne poti v okoliških vaseh so na novo urejene in dobro vzdrževane, toda za cesto, ki pelje čez Jarčji vrh, je, kot kaže, moči zmanjkalo.

Tudi s pošto ni bilo veliko bolje: zelo preprosto, ukiniti so jo! Časopisi prihajajo neravno, oziroma dobiš šele po tri ali štiri na enkrat! Kje je torej ob vsem tem napredek?

STEFKA STERK,

Ljubljana, Gornji trg 33

»GOSPODJE SO VAŽNEJŠI!«

Tovariš urednik!

V ponedeljek, 25. julija, se nam je v Kosovi gostilni »Pod Trško gor« v Ločni priimeril tak dogodek, ki meče kaj slabo luč na to gostilno. Ob 17. uri smo prišli do gostilne, prav takrat pa je gospodinja šla krmiti prašiče. Ker nas je videla in ker smo ji povedali, da gremo k njim, smo pričakovale, da nas bo najprej postregla. Ona pa je odgovorila: »Gospodje so važnejši!« Pri tem je mislila na prašiče, ki jih je šla krmiti. Tako smo čekali kar 35 minut, preden je prišla nazaj, čeprav so ta čas bili v hiši še drugi, ki so nas videli in ki bi nas lahko postregli. Ko je prišla gospodinja, smo jo najprej prosile, naj pobriše mizo. Ko smo želele, naj pobriše še klop, nas je zavrnila: »Če vam ni prav, lahko greste!« — Naročeno pijačo — liter vina in liter kisle vode — je nato prinesla njena svakinja, ki je, ko nas je postregla, povedala, naj bi šle raje na Otočec. Pristavila je še, da si pomagajo malo s kmetijo, malo z gostilno.

Menimo, da taka postrežba in tak odnos do gostov, ki smo ga doživele 25. julija meče čudno luč na to gostilno. Če se jim zdi, da gostilna zanje ni pomembna, naj jo raje zaprejo, ne pa da tako ravna z gosti kot so z nami.

MARA PINTAR, ANICA ZEGA, STEFI SEDA, HELENA SPLIHAL iz Novega mesta

AVTOBUS JE PREDRAG

Tovariš urednik!

Čeprav že dolgo živim na Jesenicah, se vsako leto večkrat vrnem v rojstni kraj v Zavratac pri Studencu pri Sevnici. Odkar med šolskim letom vozi šolski autobus iz Bučke in Studenca v Sevnico v šolo, imajo tamkajšnji prebivalci ugodno zve-

zo, kadar gredo po opravkih v Sevnico. Tudi mi, ki prihajamo v okolico Studenca in Bučke od drugod, mnogo prihranimo, ker ni treba hoditi peš. Lahko rečem, da je omenjena avtobusna zveza precejšnja pridobitev za okoliške prebivalce.

Narobe pa je s ceno za prevoz. Z njo ne moremo biti zadovoljni, ker je višja kot pri drugih avtobusnih podjetjih. Za prevoz od železniške postaje v Sevnici do Zavrataca (11 km) plačam vozovnico 230 S din, medtem ko plačam za avtobusni prevoz na progi od Jesenice do Begunj na Gorenjskem (17 km) le 140 S din. Razen tega je prevoz na progi Jesenice-Begunje veliko bolj udoben kot ta v Sevnici, kjer je avtobus vedno zaseden.

Kot vojaški vojni invalid imam pravico do posebnega 75 odst. popusta pri vožnji, vendar na progi Sevnica-Zavratac te pravice ne morem uveljaviti. Zanimivo je, da plačam na potovanju od Jesenice do Sevnice na razdalji 145 km s 75 odst. popustom za prevoz 300 S din, za prevoz od Sevnice do Zavrataca pa plačam »a borih 11 km kar 230 S din, ker ne morem uveljaviti pravice do popusta. Menim, da bi se ta stvar dala urediti, čeprav je šofer avtobusa hkrati tudi sprevidnik, saj bi bili potem potniki bolj zadovoljni!»

KAREL ZORKO,

Jesenice,

Cesta železarjev 1

ALI SMO RES MANJ VREDNI?

Tovariš urednik!

To, da je pošta na deželi uvedla med tedno skrajšan delovni čas, se nekako razume. Ne strinjamo pa se, da ob nedeljah ne dobimo časopisov. Ker smo odmaknjeni od centra, že tako in tako nismo na tekočem z gospodarskimi in političnimi dogodki. Sedaj pa nam je še v nedeljo odvzeta možnost, da se seznanimo z dogodki doma in v svetu. Če lahko v mestih izdajajo časopise ob nedeljah, zakaj jih ne bi tudi na podeželju, saj kmečki ljudje prav takrat radi berejo.

VLADIMIR PREZELJ,

Ortnok

KRVODAJALSKA AKCIJA V SEVNICI

Tovariš urednik!

Občani z Blance se sprašujemo, kako je mogel nekdo dati podatke o krvodajalski akciji v Sevnici, ne da bi omenil Blanco. Res je, da je dalo kri samo 10 ali 11 krvodajalcev, jih pa kljub temu ne bi smeli prezreti. Med njimi so bili tudi taki, ki so že večkrat dali kri. Da ni bil odziv boljši, je kriv tudi občinski Rdeči križ, ker nam sploh ni poslal vabil, niti nas ni obvestil, kdaj je Blanca na vrsti, čeprav smo pravčasno poslali seznam.

Zaradi takega odnosa se lahko zgodi, da bo drugič krvodajalska akcija še slabše obiskana.

CILKA SOVDAT,

Blanca

Športna prireditev v Dobovi

V počastitev dneva vstaje je mladinški aktiv ZMS Dobova organiziral športna tekmovanja v malem nogometu, namiznem tenisu in kroju. Tekmovanja se je udeležilo nad 20 ekip iz okolice Brezje in Hrvatskega. Ker je bilo tekmovanje zaradi slabega vremena prekrajeno so srečanje nadaljevali 31. julija.

Rezultati: mali nogomet: 1. Prudnice, 2. Laduč, itd.; namizni tenis: 1. Dobova, 2. Laduč, itd.; kros na 3000 m: 1. Artiće, 2. Loč, itd.

Med posamezniki je bil v kroju vrstni red naslednji: Jože Černejč, Franc Brčlec, Levak France (vsi iz Artiće) itd.

Prenovljene muzejske zbirke v Novem mestu

V torek, 9. avgusta zvečer, so v Dolenjskem muzeju v Novem mestu odprli prenovljeno arheološko in kulturno zgodovinsko zbirko, ki sta dopolnjeni z novim gradivom. Arheološki oddelek ima več posebnosti, med drugim tudi znameniti hallstattski bronast oklep, ki je bil izkopan v Novem mestu. Na novo je postavljena tudi bogata zbirka nakita iz ilirskih časov ter veliko število najzračlic-

nejših predmetov iz rimske dobe. Prenovljena je tudi kulturno zgodovinska zbirka, ki hrani več pomembnih listin o Novem mestu.

Goste in ljubitelje muzeja, ki so prišli na otvoritev, je pozdravil ravnatelj muzeja prof. Janko Jarc, kustos Tone Knez pa je govoril o nastajanju arheološke zbirke in o izkopavanjih na Dolenjskem.

IVAN ZORAN

Gasilska veselica na Telčah

PGD Telče je organiziralo 31. julija tradicionalno letno veselico. Čisti dobiček (171 tisoč S-din) je zadrževal za kritje stroškov, ki so jih imeli z obnovitvijo gasilskega doma. Ta je sicer majhen in skromen, a lepo urenjen. Vse to je požrtvovalno delo marljivih telških gasilcev, ki jim že nekaj let predseduje tov. Martin Slapsak.

PGD Telče ima težave z ročno brizgalno, ki je pokvarjena. Ker je sami ne morejo popraviti, pričakujejo od občinske gasilske zveze strokovnjaka, ki jo bo usposobil za delovanje. Njihova največja želja pa je priti do motorne brizgalne. Morda se bo v naših 9 občinah našel mavec, ki bi prevzel patronat nad PG

Telče, tako da bi prišli do potrebne motorne brizgalne. Marljivi telški gasilci zaslužijo za svojo humano delo finančno pomoč.

S. SK.

Nov gasilski dom v Gorenjih Lakovnicah

V nedeljo, 14. avgusta, bo prostovoljno gasilsko društvo v Lakovnicah svečano odprlo vaški gasilski dom, katerega so zgradili občani sami, s prostovoljnimi delom. Po otvoritvi bo gasilska veselica, na kateri dobre jedeče in pijače ne bo primanjkovalo. Lakovčani vabijo na svoj praznik prebivalce vseh okoliških krajev.

Na podlagi sklepa delavskega sveta

KOMUNALNEGA PODJETJA NOVO MESTO

razpisuje upravni odbor
PROSTO DELOVNO MESTO

šefa obrata avtomehanične delavnice

Razen splošnih pogojev, ki jih predpisuje temeljni zakon o delovnih razmerjih, mora delavec izpolnjevati naslednja pogoja:

- a) da je strojni tehnik oz. VK mehanik s petletno prakso, ali
- b) kvalificiran mehanik z desetletno prakso.

Prijave za razpis z opisom dosedanje zaposlitve in s kratkim življenjepisom ter z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema upravni odbor podjetja petnajst dni po objavi razpisa.

POTROŠNIKI!

V PRODAJALNAH

»NOVOTEHNE«

v Novem mestu, Trebnjem,
Metliki in Krškem

imamo stalno na zalogi:

vse vrste štedilnikov na trda goriva, električne, plinske – v kombinaciji plin-elektrika, električne in plinske kuhalnike na eno, dve in tri plošče, proizvodnje priznane tovarne »GORENJE« VELENJE.

Ravnokar pa smo prejeli na zalogo tudi

pralne stroje

PS super avtomatik Rex –
zmogljivosti 5 kg

Za vse izdelke dajemo tovarniška jamstva. V slučaju okvare vam bo servisna služba te tovarne najkasneje v roku 10 dni okvaro popravila.

Zahtevajte v naših prodajalnah izdelke »Gorenje« – to je jamstvo, da boste z nakupom zadovoljni!

Vladimir Stoviček: univerzitetni profesor dr. Mihajlo Rostohar

MIHAJLO ROSTOHAR

V nedeljo smo se na krškem pokopališču za vedno poslovili od spoštovanega prof. dr. Mihajla Rostoharja. Stevilni venci in ljudje, ki so ga spremlili na zadnji poti, so pokazali, kolikšen ugled je užival med domačini in drugimi.

Ko je za vedno zapuščal hišo na Goleku, mu je v imenu krških prosvetnih delavcev spregovoril v zadnje slovo nekaj besed tov. Koman. Nato so ga po cesti, katero je kljub visoki starosti še vedno tolikokrat prehodil, odnesli na zadnje počivališče. Tu so v kratkih besedah opisali njegovo življenjsko pot predstavnika krajskih prosvetnih delavcev za psihologijo na ljubljanski univerzi, predstavnika Kranjskih prosvetnih delavcev in predstavnik SZDL, ZZB NOV in občinske skupščine Krško.

Dolga leta življenja v tujini našega uglednega znanstvenika niso odločila od rodnih krajev. Vedno se je rad vračal v svojo hišo med vinogradi na Goleku, od koder je imel lep pogled na vas Brege, kjer se je kot kmečki sin rodil 30. julija 1878. Po končanem šolanju v Kranju in Gradcu je 1905. leta promoviral psihologijo na Dunaju. Nato je odšel na Češko, kjer je izpopolnil znanje v Wundtovem psihološkem inštitutu. V Pragi je 1911. leta ustanovil psihološki laborato-

rij na fiziološkem inštitutu medicinske fakultete. Tik pred koncem prve svetovne vojne se je vrnil v Ljubljano, kjer je leta 1918 govoril na manifestativnem zborovanju in se s prvimi prostovoljci udeležil pohoda po Ljubljani. Po vojni je nameraval v Ljubljani ustanoviti katedro in inštitut za psihologijo. Ker mu to ni uspelo, se je razočaran vrnil na Češko, kjer je dobil mesto profesorja za psihologijo na filozofski fakulteti v Brnu. Tu je ustanovil tudi inštitut. Njegovo delo je prekinila druga svetovna vojna. Leta 1942 se je vrnil v Jugoslavijo, kjer je sodeloval v NOB. Po vojni je zopet nekaj časa delal na Češkem. Leta 1948 se je vrnil v Jugoslavijo, naslednjega leta pa je začel na ljubljanski fakulteti z vajami eksperimentalne psihologije. Na njegovo pobudo je bila ustanovljena katedra in inštitut za psihologijo.

Delo prof. Rostoharja je rodilo ogromne sadove. Na filozofski fakulteti je v 15 letih diplomiral, že več kot 100 psihologov. Objavil je več kot 200 razprav in nekaj knjig. Njegovo znanstveno delo ni cenjeno samo pri nas, ampak tudi v tujini. Upamo, da bomo uspešno nadaljevali delo, ki ga je začel prof. dr. Mihajlo Rostohar. S tem ga bomo ohranili v trajnem spominu.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Kastelic, član kolektiva Vodovod Novo mesto; Miloš Premrl, član kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Franja Senica in Malči Grandžič, članci kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Jože Hribar, Rudi Omahen, Fanika Mrak, Betka Kuplenik, Marija Mohar, Cilka Lažar, Jože Lokovšek in Nada Lekše, člani kolektiva Krka Novo mesto; Stanko Vajpotič in Jože Dragman člana kolektiva Novotek, Novo mesto; Niko Padevski, član kolektiva Podjetja za stanovanj, gosp. in urejanje naselij Novo mesto; Franc Gorjanc, Anton Zupančič in Ljubo Rohč, člani kolektiva Inis, Novo mesto; Marija Gutman, član kolektiva Krka, Novo mesto; Franc Brule, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Anton Gačnik, član kolektiva Gozdno gospodarstvo, Novo mesto; Janez Mislej, član kolektiva IMV Novo mesto; Boris Blažon, student iz Novega mesta.

Komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja pri Krojaškem podjetju

»KROJAČ« — Novo mesto

razpisuje
prosto delovno mesto

obratovodje in več delovnih mest kvalificiranih krojačev

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Aldo Dezza v Kostanjevici

S simpozijem je omogočeno, da umetnost živi in deluje v prosti naravi — Kiparstvo je resnična »forma viva« — Mladi naraščaj je treba vzgajati k ljubezni in razumevanju umetnosti — Zbirka forme vive v Kostanjevici je važna priča našega časa

Letošnji mednarodni simpozij kiparjev Forma viva v Kostanjevici na Krki se je začel v znamenju deževnih dni. Sprva je dež dokaj motil redno delovno vzdušje, ki je neobhodno potrebno za to, danes že tako znano mednarodno likovno prireditelje. Večno deževje je povzročilo, da domačega udeleženca Zagrebčana Piclja v juliju sploh ni bilo na delovnem mestu in je vse priprave opravil kar doma v svojem ateljeju. Anglež, ki je takega vremena na splošno vaju, je prišel letos prvi in je tudi prvi začel delati. Letos zastopa do deževno akademski kipar PETER STARTUP, mož srednjih let in velikega ugleda, saj je lani dobil nagrado umetniškega sveta Velike Britanije. Medtem ko zastopa deželo vzhajajočega sonca MOGAMI HISAYUKI — umetnik, ki je imel v domačem prestolnem mestu že tri samostojne razstave — zastopa sosedno Italijo kipar ALDO DEZZA, učencem slovitega mojstra Mastriani. Ti kiparji letos nadaljujejo pred šestimi leti začeto umetnostno akcijo in ji bodo konec avgusta ali prve dni septembra podarili

državni razstavi v Firencih, prejel nagrado v Avenanu, sodeloval na razstavi v Padovi, v galeriji Chirrazzi v Neaplju, potem spet v Torinu in Milanu, prejel nagrado Marche v Anconi, sodeloval v Monzi, dalje na mednarodni razstavi kiparstva v Milanu, v Legnanu, Padovi, bil povabljen, da izdelata kip iz marmorja za društvo Henraux, prejel pa je tudi prvo nagrado za skulpturo na razstavi, ki jo je priredilo združenje kiparjev Seregno. Udeležil se je razstave Jadranski triennale v Clivianovi, razstave risb v torinskem mestnem muzeju ter razstave Piemonte 66 v Torinu. Leta 1962 je za Akademski center izvršil »Oskarja« v bronu in nagrobni spomenik svoji materi na glavnem pokopališču v Torinu. Ko se je pred nedavnim udeležil razstave Mladi iz Torina v galeriji Umetniški in kulturni Piemont, je prejel zlato medaljo — prvo nagrado. Njegova dela so danes že v številnih zasebnih in javnih zbirkah.

Forma viva je važna priča našega časa

Aldo Dezza je to pot prvič v Jugoslaviji. Simpozija se je

parstvo prava »forma viva«. To je oblika, ki se zna vskladiti s naravo in ki ni samo nekak koncept, marveč očituje predvsem silo človeka, ki hoče razodeti svoja čustva in svoje bojazni, nastajajoče v vsakdanjem konkretnem življenju. Poleg vsega pa je zbirka kiparskih dej v Kostanjevici važna priča našega časa.

Važna je ljubezen do umetnosti

Pogovori v simpoziju so včasih zelo živahni in se dotikajo najrazličnejših prob-

lemov. Umetniki so navadno čustveno in miselno razgibane osebnosti, ki jih zanimajo razni problemi, največ pa kajpak problematika s področja umetnosti. Ves tak je tudi Aldo Dezza. Kakor drugi udeleženci simpozija stanuje tudi Aldo v poslopju kostanjeviške šole, ki je vsake počitnice preurejena v neke vrste hotel. Seveda zelo skromen in skrajno improviziran. hotel. Znano je, da je v tem poslopju stalna razstava umetnin slovenskih likovnih ustvarjalcev. Letos praznuje zbirka hkrati z dolnjskim kulturnim festivalom desetletnico obstoja. Ko se je italijanski gost dobri seznanil z zbirko in njeno funkcijo, saj ves čas svojega bivanja v Kostanjevici srečuje po hodnikih šole najrazličnejše obiskovalce z vseh strani sveta, je v pogovoru izjavil:

»Dovolite mi, da se dotaknem še neke druge stvari, ki sicer ni tesno povezana s samim simpozijem, nad katero

pa sem bil takoj silno prijetno presenečen. Mislim na okoliščino, da je vaša Gorjupova galerija dobila mesto ravno v šoli. Ta zamisel je tako lepa, da bi jo morali osvojiti še marsikje. Vendar pa gre ravno kostanjeviški šoli v tem pogledu prvenstvo. Nikjer na svetu še nisem videl tako posrečene zdužitve umetniške galerije z učnim zavodom. Tudi po mojih mislih spada umetniško delo bolj v šolo kakor v kak muzej. V šoli vsak dan uredi čuje svojo pravo in osnovno funkcijo, ko vzgaja mladi naraščaj k ljubezni in razumevanju umetnosti.»

Italijanski kipar Aldo Dezza je prišel v Kostanjevico v spremstvu soprotge Lavre in s sinčkom Albertom. Vsem trem iskreno želimo, da bi se tar najbolje počutili med nami in še dolgo ohranili v sebi podobo naše pokrajine in ljudi.

LADO SMREKAR

Aldo Dezza: KLIC (160 cm)

Slavki Zagode v spomin

»Zvesto ob srcu tvoje grude bo gorela gadja vera in gadje gnezdo bo stalo za dom in staro pravdo v tvoj spomin na vekomaj!«

(VI. Levstik, Gadje gnezdo)

Po dognani režiji »Naši trije angeli«, po mnogih gostovanjih in nadvse uspešnih nastopih, kot je bila »Kastelka«, na osrednjih prireditvah Posavskega jubileja 1966 v Sevnici, Krškem in Brežicah, še sedaj ne moremo verjeti, da naše Slavke ne bomo več gledali na odrskih deskah v družbi s člani dramske skupine DPD Bratje Milavci iz Brežic.

Rojena 1. avgusta 1925 v Brežicah, po poklicu učiteljica, je bila gna prvih članov DPD Bratje Milavci, prva oseba dramske skupine, soustanoviteljica pevskega zbora, režiserka in doma vzorna žena in mati. Za njo je bilo življenje oder in oder življenje. Karkoli je pričela, je delala s trdno vero v uspeh, ki niso izostali. Na odrske deske je znala prenesti resnično življenje in kdor jo je videl kot Kastelko, je ne bo nikdar pozabil. Neizbrisni so tudi spomini na njene druge

vloge. Po desetih letih trdega dela v skoraj nemogočih pogojih je DPD Bratje Milavci postalo eno najboljših amaterskih igralskih skupin ne samo v brežiški občini, temveč v vsem Posavju. In

nepregledna množica ljudi iz Brežic, Posavja, Ljubljane, Stajerske in z Dolenjske jo je spremljala in se postavila od nje. Marsikatero oko se je orosilo ob pogledu na njenež ožalostenega moža in njene tri sinove: Petra, Pavla in Ivana.

D. V.

Senovčani bi radi glasbeno šolo

Starši na Senovem se v zadnjem času vedno bolj razvzemajo za ustanovitev glasbene šole. Zelijsko, da bi glasbena šola Krško imela oddelek za glasbeni pouk tudi na Senovem. Sedaj obstaja glasbeni oddelek pri KPD SVOBODA, kjer vodi pri godbeni sekciji na pihalne instrumente 16 mladincev, pri harmonikarski sekciji pa vodi 12 mladincev in mladink. KPD ne more uvesti še drugih glasbenih vaj, čeprav je tudi za druge instrumente veliko zanimanje.

KRŠKO: v pretresu je zakon o izobraževanju

Solski delovni kolektivi in kolektivi drugih delovnih organizacij, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo z izobraževanjem, v občini Krško že na široko razpravljajo o financiranju in drugih vidikih izobraževanja na vseh stopnjah. Podrobno proučujejo osnutek zakona in zbirajo pripombe.

Občinski odbor SZDL bo konec tega meseca ali pa v začetku septembra sklical razširjeno sejo in povabil nanjo širok krog članstva. Na tej seji naj bi dokončno oblikovali pripombe, ki zadevajo osnutek zakona.

POPRAVNI IZPITI V BREŽICAH

Ravnateljstvo SOLSKEGA CENTRA ZA BLAGOVNI PROMET BREŽICE

obveščaja vse učence, da bodo razredni popravni izpiti 19. in 20. avgusta 1966.

Zaključni izpiti bodo od 16. avgusta dalje. Pismeni zaključni izpit bo v soboto, 20. avgusta 1966.

Učenci morajo predložiti prošnje do 18. avg. 1966. Podrobnih razpored izpitolv je na oglasni deski.

Pričetek rednega pouka bo ponedeljek, 5. septembra 1966 ob 9. uri.

Italijanski umetnik Aldo Dezza (na desni) in naš znanec iz Kostanjevice tov. Lado Smrekar si ogledujeta stvaritev, ki so jo oblikovala Aldojeva dleta

nove eksponate za razstavo moderne plastike na prostem.

»Prišel sem, ker verjamem v poslanstvo forme vive«

Tako je izjavil italijanski kipar ALDO DEZZA ob svojem prihodu v Kostanjevico. Mladi kipar je bil rojen leta 1937 v Torinu, kjer tudi zdaj živi in ustvarja. Prefinjen obraz s kratko ostrizeno bradico in svetlimi, malce zaspanimi očmi, razodeva čustveno razgibano osebnost, hrepeneco po lepoti. S kiparstvom je začel dokaj zgodaj in že leta 1962 priredil samostojno razstavo v galeriji La Bussola, hkrati pa je dobil vrsto vabil na domače in mednarodne kolektivne razstave. Tako je razstavjal na razstavi za napredek lepih umetnosti 1962 v Torinu, prejel je tretjo nagrado na razstavi mednarodnega kiparstva v Carrari, bil leta 1963 na državnem biennialu v Veroni, pa na državnih razstavi Marche v Anconi. Nadalje je sodeloval na mednarodni kiparski razstavi v galeriji Neboticnik v Milanu, pa spet na

udeležil z veseljem, saj je doma veliko slišal o njem. Ko smo ga vprašali, kako se počuti med nami, je dejal:

»Takoj ob prihodu sem dobi vtiis, da sem med prijatelji. Bil sem sprejet z nadvse pristrnim gostoljubjem. Smatram — je nadaljeval Aldo Dezza — da je ustanovitev tega središča umetniškega udejstvovanja zelo važna, saj združuje kiparje raznih narodnosti v iskreni ljubezni do umetnosti. Vaš narod ima pri tem delu velike zasluge, ker je s tem simpozijem omogočeno, da umetnost živi in deluje v prosti naravi. Vi ste vložili mnogo truda, da se v Kostanjevici predstavi kiparska umetnost raznih smeri in da si jo lahko ogledajo ne samo poznavalci kiparske umetnosti, ampak tudi najširši ljudski sloji.

Prepričan sem, da je ki-

V soboto nova razstava v Kostanjevici

V soboto, 13. avgusta, bo v okviru letošnjega sporeda dolnjskega kulturnega festivala na Lamutovem razstavišču zvečer ob 20. uri odprta nova razstava »53 poštnih postaj na cesti Tokaido«. Razstavljenih bo 55 originalnih barvastih lesorezov, ki jih je leta 1832 ustvaril japonski slikar Ichiryusai Hiroshiga. Znameniti japonski umetnik je živel v času našega Prešerna (1797—1858). Ob tej priložnosti bo har-

fistka Ruda Ravnik-Surbekova imela solistični koncert s harfo. Razstavniki prostor bo za to priložnost dekoriral akad. kipar Mogami Hisayuki iz Tokia, uvodno besedo pa bo imela Milena Moškounova, kustodinja Pokrajinskega muzeja iz Celja.

Na slovesno otvoritev vabimo poleg domačinov tudi vse prijatelje umetnosti.

Pridite, doživeti boste spet izredno lep večer!

Mihael Kambič: OB MORJU (olje, 1938)

Opoldanska podoba starodavnega Črnomlja. (Foto: Lojze Kump)

Potrebna bi bila cesta do Vinice

Gostinsko podjetje Črnomelj vlaga veliko sredstev v obnovo starih in izgradnjo novih lokalov

Direktor gostinskega podjetja Črnomelj tov. Solakovič nam je v razgovoru povedal, da se je z dograditvijo ceste število turistov v črnomaljski občini nekoliko povečalo. Toda Črnomelj je tudi sedaj sa-

mo zaključna točka belokranjske magistrale. Od tu turisti ne morejo dalje, ker ni dobre ceste. Zato meni tov. Solakovič, da bi bilo nujno zgraditi se cesto do Vinice, saj potem bi turisti lahko napravili krožno potovanje. Na morje bi šli prek Ljubljane in Postojne, vračali pa bi se skozi Belo krajino. Tov. Solakovič je tudi naglasil, da je treba turistično v Belo krajino privabiti. Zato je Gostinsko podjetje Črnomelj obnovilo vse svoje lokale, ki so bili že zastareli. Razen tega so imeli v načrtu gradnjo modernega gostinskega objekta v Semicu, ki bi ustrezal potrebam tega kraja. V ta namen so že kupili zemljišče in stavbo ter dali izdelati načrte. Vendar zaradi gospodar-

Za izlete v tujino je več zanimanja

Turistični biro v Črnomlju že dalj časa zbira prijave za avtobusni izlet na Plitvička jezera, ki velja le 2400 starih dinarjev, a zanj ni interesentov. Že zdaj pa hodijo ljudje spraševati za septembrski tridnevni izlet na Dunaj, četudi jih bo potovanje olajšalo za 23.700 din. Zadnje čase je za izlete v tujino vse več zanimanja.

nejevolji povedal še kaj več kot bi sicer.

— Komaž sem postal predsednik tega društva, vendar mi je jasno, je odgovoril, da bi moralo biti prav naše društva Črnomelj, Francem Cimermanom, da bi morda v

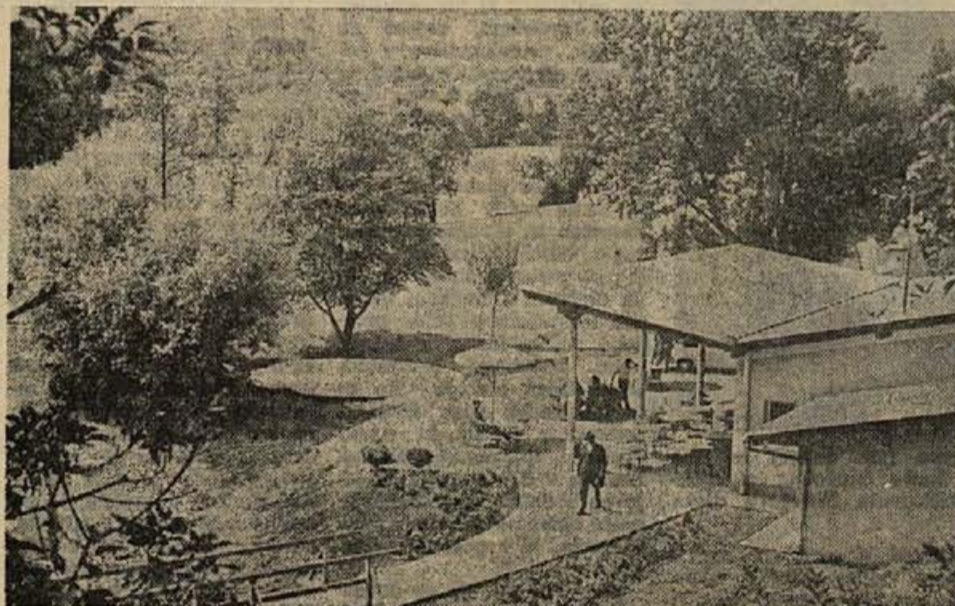
nejevolji povedal še kaj več kot bi sicer.

Lani odprt turistični biro v Črnomlju je organiziral že mnogo izletov doma in v tujino, vodi evidenco nad zasebnimi turističnimi sobami in posreduje prodajo belokranjskih spominkov. Med največje turistične pridobitve zadnjega časa pa štejemo pretekli mesec odprt turistični dom v Prelesju pri Starem trgu, kjer te dni pričakujejo že prvo skupino nemških ribičev. Dom bo precej zaseden vse leto, ne samo v sezoni, ker imamo preko Dolenjske turistične zveze sklenjeno pogodbo z neko ribiško zvezo v Zahodni Nemčiji, ki bo k nam pošiljala svoje člane. V

Prelesju je na razpolago še okoli 10 ležišč v lepo urejenih in čistih zasebnih sobah.

Največ upov za naš turizem pa predstavlja Vinica, Zupančičev rojstni kraj, s svojim kopaljščem in campingom. Vinčani sami so žal sila nespretni in se vedejo, kot da jim turizma ni mar. Camping prostor na Vinici zahteva še precej investicij, toda dokler ne bo do Vinice zgrajena že več let objavljen asfaltna cesta, se nam vlaganja ne izplačajo. Sklenili smo, da ne bomo gradili novih turističnih objektov vse dotlej, dokler razpoložljive zmožljivosti ne bodo polno izkoriščene.

V samem Črnomlju nameravamo organizirati nekaj tradicionalnih turističnih prireditvev. Z jurjevanjem smo že uspeli, poizkušali bomo še s prireditvami ob občinskem prazniku in z organizirano trgatvijo jeseni. Pogrešamo pa iznajdljivih gostincev v družbenem sektorju. Vrsta zidanic okoli Črnomlja predstavlja novo, donosno možnost za naš turizem, vendar v sklopu gostinstva. Tu, kot rečeno, pa napredujemo žal zelo počasi. Prav tako sta na našem področju zelo privlačna lov in

Gostišče »KOLPA« na Vinici pri Crnomlju, ob vedno bistri in topli, prijetni Kolpi vabi domače in tuje turiste

ribolov. Obe panogi pa sta še mnogo premalo vključeni v turistično dejavnost.

RIA BACER

V nedeljo rajanje na Smuku

Za dan vstaje so Semicani odprli novo turistično kočnico na Smuku (548 m), ki so jo zgradili s prostovoljnimi delom. Zastonj so naredili tudi čez 60 prevozov. Ker je bilo ob otvoritvi slabo vreme, so se odločili, da bodo ponovili veselico v nedeljo, 14. avgusta. Veselico bodo priredili lovci, ki pripravljajo za letošnjem na ražnju in dobro kapljico. Dobiček bodo namenili za plačilo dolgov, ki jih še imajo pri gradnji kočnice. Ker se je pot na Smuk delno poslabšala, svetujejo avtomobilistom, naj parkirajo v Semicu, saj je do Smuka le borih 30 minut hod. Pričakujejo dober obisk, saj bo to nedeljo tudi še pred vojno znano »smučko žeganja«.

F. D.

Upravičeno zahtevajo pločnik

Občani so na zborih volivcev že večkrat zahtevali, naj na Ulici 21. oktobra v Črnomlju uredijo varen promet, zlasti v ozkem grlu cestišča. Njihovo željo sta pred kratkim začela uresničevati domača krajevna skupnost in Rudnik Kanižarica. Nevarni del cestišča bodo razširili ter hkrati naredili pločnik vse do stanovanjskih blokov. Tovarna Beti bo poskrbela za pločnik na drugi strani ceste, medtem ko bo Kovinar prispeval 500 tisoč dinarjev za cestno razsvetljava.

Z deli na cesti so že pričeli, vendar gre zelo počasi od rok. Rudniški kamion se je zaradi okvare že zaletel prav na najbolj nevarnem delu te ceste. Če bi bil tam kak pešec, bi ga zmečkal. Ob nesreči se je znova pokazalo, da so bile zahteve občanov povsem upravičene.

Upravni odbor

Poslovnega združenja »PLANTA« NOVI SAD

razpisuje sledeči prosti delovni mesti:

1. samostojni zunanje-trgovinski referent
2. zunanje-trgovinski referent

POGOJI:

pod 1. visokošolska izobrazba s 15 let prakse, od tega najmanj 8 let v zunanje-trgovinskih poslih; ustrezati mora pogojem, ki jih določa zakon za osebe, ki dela v zunanjetrgovinski dejavnosti; pod 2. visoka strokovna izobrazba z 10 let prakse, od tega 5 let v zunanje-trgovinskih poslih; ustrezati mora pogojem, ki jih določa zakon za osebe, ki dela v zunanje-trgovinski dejavnosti. Razpis velja 15 dni po objavi v časopisu. Vloge pošljite z vsemi potrebnimi dokazili o izobrazbi in praksi na naslov: Upravni odbor Poslovnega združenja »PLANTA«, Novi Sad, Slovačka 21.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja v podjetju

LIČ, LITOŽELEZNA INDUSTRIJA, Črnomelj

razpisuje delovno mesto

mojstra II. izmene pri litju in praznjenju

POGOJI:

a) visoko kvalificiran delavec in 3-letna praksa, oz. b) kvalificiran delavec in 5-letna praksa na takem ali podobnem delovnem mestu. Sklenitev delovnega razmerja po dogovoru. — Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija 15 dni po objavi.

Tri dni z raziskovalci večne teme pod Zapudjem

Ko se človek spušča po lestvi v podzemlje, ostane sam med skalami in ledeniki, le vrvi okoli pasu ga veže z zunanjim svetom, slabotni žarki karbidovke pa razsvetljujejo okoli njega večno temo. Te občutke poznajo samo jamarji, raziskovalci podzemlja, vendar so njihove vrste vedno številnejše. Med najbolj prizadevnimi na našem področju so tudi jamarji iz Črnomlja, ki so pred kratkim s svojimi gosti od drugod raziskali 8 novih jam v okolici Zapudja.

Kakor smo že poročali, se je od 22. do 24. julija zbralo na Dolenjskem veliko jamarjev iz osmih klubov Slovenije, dva gosta iz Francije in eden iz Vzhodne Nemčije. Klub Vinka Paderšiča-Batreje je organiziral to srečanje, da bi s skupnimi močmi raziskali neznani podzemski svet na Dolenjskem in da bi se naši jamarji izpopolnili v tehniki osvajanja sveta v večni temi.

Zbrani jamarji so se razvrstili v tri skupine, ki so 22. julija odšle na pot. Ena izmed njih je šla v Belo krajino, do Črnomlja z vlakom, od tam pa z močno otovorjenim kombijem do Rajca ali Grobka nad Zapudjem. Na veliki vrtači z očiščenim grmovjem in lepo travo smo postavili 6 šotorov, nedaleč v stran pa se je dvigoval dim iz kope, kjer je domačin iz Zapudja delal oglje.

Nekaj najbolj navdušenih jamarjev nas je kljub temu, da je kazalo na dež, takoj odšlo proti Predelanki, jami, ki je po pripovedovanju domačinov brez dna. Siroka odprtina na počju je resda skrivnostno zijala v

nas, vendar smo se odločili za pot po lestvicah v črno temo.

Predelanka je globoka 68 metrov

Črnomaljski jamarji smo bili tu pred nekaj tedni, vendar smo v jami obstali pri globini 30 metrov, potem nam je zmanjkalo lestvic.

Tokrat smo prvemu, ki se je spustil navzdol, navezali 50 metrov lestvic. Kmalu smo iz jame zaslišali slaboten glas:

— Na koncu lestev sem, moram ven!

Urno je plezal navzgor, mi pa smo komaj čakali, da bi nam povedal, kaj je spodaj. Franci, prizadeveni črnomaljski jamar, si je nato privezal še dva zvitka po 10 metrov vrvi in izgubil v globino. Dolgo smo držali vrvi skrbno napeto in čutili, kako je poizkušal podaljšati lesene lestve z aluminijastimi. Končno mu je uspelo in vrvi je spet polzela okoli Pavletovega pasu, ki je varoval zunaj.

Ko se je vrvi ustavila, kar pomeni, da je oni spodaj dosegel dno, sem si obesil okrog pasu karbidovko še jaz,

Jamar se spušča v neznano...

vzel kompas, meter in naklonomer ter se spustil za njim. Profesor Habe, ki je vodil našo skupino, mi je dal še obrazec, kamor naj bi vpisal vse podatke o meritvah.

Lezel sem vedno globlje. Med potjo mi je ugasnila luč, a sem jo le spet prižgal. Svet okoli mene se je mahoma spremenil. Videl sem le malo razjedene skale ter se po klinih previdno

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Napad na vojaški vlak je bil začetek neizprosnega boja

»Rad bi obudil spomine na težke dni osvobodilnega boja v letu 1941, na začetek našega oboroženega upora in ustanovitve prve partizanske enote na našem področju, ker so ti dogodki tako pomembni, da smo jim od letos naprej namenili občinski praznik. Bojim pa se, da se po 25 letih ne spominjam več natančno vseh podrobnosti in vseh imen, zato naj mi tovariši oprostite, če sem koga pozabil imenovati.« Tako nam piše v spemnem pismu tovariš Tone Malerič iz Črnomlja, ki nam je pred dnevi poslal spodnji sestavek v spomin na začetek oboroženega spopada z okupatorjem v Beli krajini v revolucionarnem letu 1941.

preko mostu peljal vojaški vlak.

Po napadu so vsi, ki so se bojevali na zapadni strani, odšli do Kolbeznove zidanice v Stražnjem vrhu. Kakor je bilo dogovorjeno, sem jih naslednji dan obiskal, da bi ugotovili uspeh akcije. Po oceni je bilo več italijanskih vojakov ranjenih, dva sta celo podlegla poškodbam. Ple na nismo dobili, ker smo se takoj po napadu umaknili. Od naših ni bil nihče ranjen. Akcija je v propagandno-političnem pogledu zelo uspela, saj je celo italijanski vojaški bilten poročal o organiziranem napadu, katerega pa so pripisovali četniškim skupinam.

Sklenjeno je bilo, da naši borec že naslednjo noč odidejo v vojaško taborišče v Miklarjih. Ko je bila prva skupina partizanov v gozdovih, smo morali razširiti in utrjevati obveščevalno mrežo.

Tako sem imel stalne stike z Adolfom Radmeličem in Jožetom Maličem na Vinici, z Jožetom Fortunom v Damlju, z Zagarjem iz Breznika, Ivanom Crničem iz Metlike in študentom Cuznarjem iz Vranovičev. Za reševanje naših ljudi iz zaporov, zbiranje orožja, hrane in zdravil, za kaznovanje domačih izdajalcev in razširjanje osvobodilnega tiska smo potrebovali čimveč zanesljivih in pogumnih ljudi.

Kmalu zatem sva z Ladom Mišico dobila nalogo rešiti iz črnomaljskih zaporov Lojzeta Fabjana. Po naročilu OF je takratni paznik Tine Kotar določene dne spustil zapornika Fabjana in Brulo iz samice v hodnik, da bi se umila, medtem pa smo ju rešili. Po pobegu iz zaporov je Lojze Fabjan postal komandir partizanske čete.

Tudi v rudniku Kanizarica smo izvedli uspešno akcijo: odnesli smo 260 kg razstreliva, nujno potrebnega za nadaljnje sabotažne akcije. Vzporedno s tem pa smo preko osvobodilnega tiska, ki smo ga dobivali iz Ljubljane in Novega mesta, navdušili vedno več ljudi za osvobodilni boj, katerega razmah je postal v vsakim dnevu večji, močnejši in nezadržan.

TONE MALERIČ

Nekega dne v začetku julija 1941 smo se sestali s sekretarjem tedanjega okrožnega komiteja Matijo Bahorjem, ki nam je sporočil sklep CK KPS: takoj ustanoviti partizanske enote z vojaško disciplino, ki pa morajo kljub težavnim razmerah v akcijah nastopati kot redna vojska. Enote naj imajo zvezo s terenom, medtem ko so navođila za akcije in druge priprave strogo zaupna in tajna. Tedaj mi je tovariš Bahor še sporočil, da me je okrožni komite imenoval za vojnega referenta.

Pri tem delu so bili začetki izredno težki. Kako se lotiti oboroženih akcij brez vojakov, orožja in brez vsakih vojnih izkušenj ter se postaviti v bran organiziranemu in oboroženemu sovražniku?

Zmenili smo se, da bomo pritegnili tudi mladino. Tako je na prvo skupinsko partizansko prisego, 28. julija na Fabjanovi pristavi, prišlo poleg aktivnih članov partije tudi 9 skojevcev.

Vedeli smo, da partizanska enota ne bo mogla bivati v vaseh, ker je bilo tedaj v vsej Beli krajini polno Italijanov, zato smo razmišljali o tem, kje naj bi naši prebivali in kako jih bomo oskrbovali s hrano, z obleko, orožjem in zdravili. Vse pripravne so lepo tekale in določen je bil tudi že dan odhoda prvih partizanov v taborišče na Miklarjih.

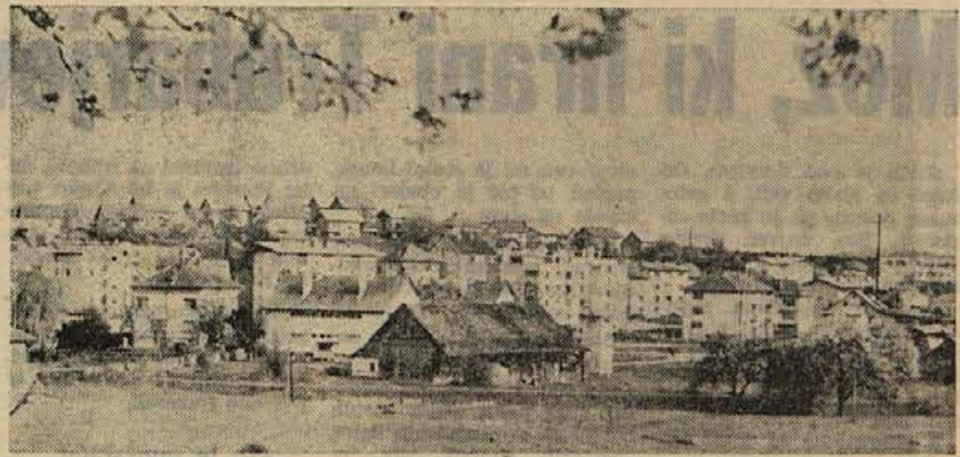
Iste noči — od 11. na 12. avgust — pa smo se lotili tudi prvega oboroženega napada na sovražnika s tem, da smo na več mestih razdrli železniško progo med Novim mestom in Karlovcem ter napadli vojaški vlak.

V tej akciji naj bi sabotažna skupina iz Semiča, v kateri je bilo največ železničarjev in Franc Košir, razdrila progo med Semičem in Otovcem. Druga skupina je bila iz Črnomlja in je imela nalogo razdriti progo pri Globočnjaku. To skupino sta vodila Lojze Dolžar in Janez Vitkovič. Gradaško-vranoviška skupina pod vodstvom Staneta Cuznarja pa je morala iztržiti vlak na ovinku med vranoviškimi gozdovi. Razen teh smo imeli tudi glavno skupino, katero sem vodil sam, zato se spominjam tudi imen udeležencev. V njej so bili Janez Kočevar, Lado Mišica, Pepe Švajger, Jože Vrščaj, Franc Korevec, Vinko Švajger, Bojan Fabjan in Polde Jerman.

Sestali smo se 11. avgusta ob 22. uri v gozdu za pokopališčem v Vojni vasi. Kdor je imel orožje, ga je moral prinesiti s seboj. Kolikor se spominjam, smo imeli 4 puške, 3 pištole, 5 ali 6 ročnih bomb ter 3 bajonete.

Tik pred odhodom na akcijo pri vranoviškem železniškem mostu smo napravili še podroben načrt za napad. Določili smo, da z vzhodne strani napadejo stražo Mišica, Švajger in jaz, vsi ostali pa naj bi streljali z zapadne strani. Slednja skupina je imela res težavno nalogo, ker je morala čez zelo zastraženo progo med čuvajnico in mostom v Vranovičih.

Načrt je bil dober. Ker smo napadli z dveh strani, je sovražnike v šotoru, stražarja na mostu in prihajajočo vojaško patrolo po progi zmedel naš hitri napad, ki smo ga izvedli v trenutku, ko je

Novi del Črnomlja nastaja v zadnjih letih; vedno več je stanovanjskih stolpičev in zasebnih hiš, novo pa je tudi naselje Sadež. (Foto: Lojze Kump)

Takega neurja v Beli krajini ne pomnijo!

Nevihta, ki se je v nedeljo, 31. julija, okoli 15. ure popoldne razbesnela nad najsiromašnejšim predelom Bele krajine, je povzročila ogromno škodo — Po prvih ocenah so pridelki v nekaterih krajih uničeni do 90 odstotkov

Kmalu po 15. uri je v nedeljo, 31. julija, nastala v Črnomlju taka tema, da so morali v stanovanjih prižgati luč, nedolgo zatem pa je močan vihar z nalivom in s točo, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši Belokranjci, začel po vaseh ruvati drevesa, rušiti zidove in uničevati pridelke.

Neurje je posebno prizadelo Dobljčko goro ter predel med Adlešiči in Zuniči, kjer kmetovalci z njiv nimajo kaj pobirati. Vihar je s koreninami vred izruval velike orehe in precej sadnega drevja, popolnoma uničil koruzo, deteljo, peso, fižol in druge pridelke. Tudi vinogradi v Dobljčki gori so povsem uni-

čeni. V Dobljčah je nekdo zidal hišo, a mu je vihar poridri celo steno! Ponekod v okolici Dragataša je še naslednji dan ležalo toliko toče naokrog, da bi jo lahko odvažali s kamionom.

Občinska komisija je po prvi oceni ugotovila, da je škoda neverjetno velika in da so zlasti v najbolj siromaš-

nih vaseh pridelki tudi do 90 odstotkov uničeni.

V kratkem bodo po vaseh škodo natanko ocenili, nato pa prizadetim kmetovalcem priznali olajšave pri plačilu prispevka za socialno zavarovanje, medtem ko ljudje v teh krajih davkov tako ne plačujejo, ker leži zemlja v IV. proizvodnem okolišu.

SVEČAN ZAKLJUČEK III. DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER

Najuspešnejši kolektiv: spet ISKRA Semič

Drevi bo ob 20. uri na preurejenem rokometnem igrišču v Črnomlju slavnostni zaključek III. delavskih športnih iger »Črnomelj 1966«. Na letošnjem tekmovanju je sodelovalo 78 ekip z 17 delovnih kolektivov. Tovarna kondenzatorjev ISKRA Semič je sodelovala letos kar s 30 ekipami in tako osvojila pokal mladosti 1966, ki ga je podelil občinski komitej ZMS Črnomelj.

Razvrstitev ekip: kegljanje — moški: Rudnik, ZORA, Meuzica; kegljanje — ženske: ISKRA I., ISKRA II.; šah: občina, rudnik, ELEKTRO; mali nogomet: BELT; občina, rudnik; smučanje — vete-

slalom: Gozdni obrat, ISKRA I., ISKRA II.; smučanje — teki: ISKRA I., ISKRA II., ISKRA III.; veslalom — posamezniki: I. Knes, (GG), 2. inš. Rozman (Rudnik), 3. Rado (GG) itd.; streljanje — moški: BEGRAD, ZORA, ELEKTRO; streljanje — ženske: ISKRA I., ISKRA II., ISKRA III.

Zmagovalci posameznih disciplin bodo prejeli prahodne pokale, tri prvoplasirane ekipe pa spominske plakete in priznanja. Pred razglasitvijo rezultatov in ravelditivjo pokalov bo ob 19.30 tekma v majlem nogometu med ekipama BELTA in rudnika.

Nobena sila ne bo več ustavila napredka!

Medtem ko sodi občina Črnomelj še vedno med nerazvita področja Slovenije, je napredek, dosežen v povojnih letih, vendarle skokovit in ga ni moč zanikati. Črnomaljšani počasi, toda vztrajno preobračajo svoje področje, na katerem dobiva razvijajoča se industrija vse večji pomen.

Leta 1945 so ostale v Beli krajini prazne kašče, hlevi brez živine, pomendrana polja, prebivalstvo je bilo takorekč brez vsega zaradi izrednega gostoljubja do borov in institucij, ki so se več let zadrževale na osvobojenem ozemlju. Skoro vse obljube o raju po osvoboditvi pa so bile pozabljene. Ljudje kljub temu niso obupali in so začeli golih rok z novim bojem za boljše življenje na skopi zemlji, s katere so mnogi že od nekdaj bežali v tujino.

Predaleč bi morali seči nazaj, če bi hoteli naštevat vse težave in uspehe prvih, najtežjih 10 let po vojni, lahko pa navedemo nekaj števil, s katerimi je dokumentiran napredek v naslednjem desetletju:

■ Leta 1956 je narodni dohodek na prebivalca znašal komaj 42.210 din, 1960 že 128.510 din in 1965 — 407.240 dinarjev, kar pomeni skoro desetkratno povečanje v desetih letih.

■ Stevilo zaposlenih je bilo pred 10 leti še skromno — 1342; leta 1960 je bilo v rednem delovnem razmerju 2145 občanov, lani pa že 3040 oseb.

■ Proizvodnja je znašala v letu 1956 — 32.270 ton, pet let kasneje 60.000 ton in lani že 91.200 ton.

■ Storitnost se je leta 1960 povečala v primerjavi z letom 1956 za 173 odstotkov, v naslednjih petih letih (do 1965) pa je narasla za nadaljnjih 237 odstotkov.

Se skopi podatki o treh največjih podjetjih v občini: RUDNIK: leta 1956 je bil zabeležen celotni dohodek podjetja s 191 milijoni dinarjev, leta 1960 je znašal že 261 milijonov in lani 747 milijonov dinarjev. Zaposleni: leta 1956 — 185 ljudi, leta 1960 — 234 in 1965 — 308 oseb.

BELT: celotni dohodek podjetja se je leta 1956 gibal okoli 284 milijonov dinarjev, leta 1960 se je povzpela na 806 milijonov, minulo leto pa so zaključili z 2 milijardama in 17 milijoni dohodka. Tudi stevilo zaposlenih je naglo naraščalo: leta 1956 — 265 ljudi, leta 1960 — 412 in leta 1965 — 507 članov kolektiva.

ZORA: leta 1956 se je ponašala lahko le s 63 milijoni dohodka; leta 1960 so ustvarili že 127 milijonov in lani 649 milijonov dinarjev. Medtem ko so imeli leta 1956 le 80 zaposlenih, jih je bilo leta 1960 že 162 in leta 1965 kar 287.

V minulih letih so lepo napredovali zlasti še v semiški ISKRI, pomemben je obrat metliške tovarne BETI-II, kakor tudi vrsta manjših delovnih kolektivov, kjer si proizvajalci vztrajno in uspešno prizadevajo za nenehen napredek.

spuščal. Končno sem prišel do Francija.

Medtem je on odkril špranjo, ki pa je bila tako ozka, da nisva mogla skozi jo ne z glavo in ne z nogami. Izmerila sva brezdno: 12 metrov dolgo in 4 m široko. Najino delo je bilo tu opravljeno, vendar se je šele tedaj začel najbolj neprijeten posel, ker sva morala priti iz jame, hkrati pa potegniti lestve za seboj. Privezal sem se na vrvi, oni zunaj pa so me varovali. Tako sem stopil na rob prepada, porinil lestve od sebe, od zunaj pa so jih vlekli gor. Ko sva bila zunaj, smo ugotovili, da je jama globoka 68 metrov. Bila je že tema, zato smo se odpravili kar v taborišče, kjer smo si še dolgo pripovedovali jamarske zgodbe. Na obisk je prišel oglar z ženo. Povedal je, da ve še za 4 jame, zato smo ga prosili, da bi nam jih naslednjega dne pokazal.

Po oglarjevi sledi

Ze ob petih zjutraj smo vstali in kmalu po zajtrku krenili na pot v dveh skupinah, od katerih je morala vsaka raziskati dve ali tri jame. Prva skupina je odšla pod vodstvom prof. Habeta proti Predelanki v brezdno, drugo je vodil v nasprotno smer tovariš Haca.

Jaz sem šel k oglarju in ga prosil, naj mi gre pokazati tiste »sluknje«, kakor jih je sam imenoval. Odšla sva po ozki stezi med rosnim drevjem. Vrgel sem kamen v prvo odprtino, ki mi jo je pokazal, ter ugotovil, da je jama najmanj 60 m globoka.

— Vidiš, za to jamo znam samo jaz. Nihče v Zapudju ne ve zanj, je rekel.

Prišla sva še do treh jam, ogledal pa sem si jih le od zunaj, ker sem jih nameraval obiskati s tovariši. Po malici smo se dela skupno lotili.

Ker poslednje izmed 4 jam nisem takoj našel, so se mi tovariši posmevali, po enournem tavanju pa sem le odkril vhod, ki mi ga je pokazal oglar.

Spet 80 metrov navzdol

V jamo smo spustili 50 metrov lestvic, vendar je prvi, ki se je spuстил, kmalu zaklical:

— Prekratko, še navežite!

Za njim je šel drugi jamar.

Dodali smo še dva zvitka in nestrpno čakali, kaj nam bosta fanta spo-

Po napornem plezanju počitek ob kapniškem masivu v Kaščici

ročila. Cez čas smo zaslišali trikratno žvižg piščalke in bobneč glas, vendar nismo prav nič razumeli, kar je govoril oni iz globine.

Ko sta oba zlezla iz jame, sta bila upehana, vendar se je pot izplačala. Oglar nas ni potegnil. Jame dospel res še nihče ni odkril, globoka pa je 80 metrov.

Od tam smo šli še v eno jamo, nato pa okoli 16. ure v tabor.

Kaščica se nam zdi najlepša!

Zvečer smo morali v Črnomelj, da bi se oskrbeli s hrano za naslednji dan. V črnomaljski samopostrežbi so nam dali zalogo na kredit, zato je bilo zvečer v taboru spet živahno ob kadečem se loncu. Zgodaj smo šli spat, ker smo imeli v načrtu zadnji dan raziskovanja pokazati gostom našo najlepšo jamo — Kaščico.

Dež in megla naslednji dan nista zadržala petih jamarjev, ki so si v spremstvu Naceta iz Črnomlja ogledali lepotic našega podzemlja, midva s prof. Habetom pa sva pregledovala zapisnike in načrte jam v Beli krajini. Belokranjski jamarji smo v letu dni in pol opisali 43 jam, med katerimi je bila več kot polovica neraziskanih. Naše delo je bilo uspešno.

Sele ob 14. uri so prišli oni iz Kaščice, čeravno bi morali tedaj že sedeti na sestanku v Novem mestu. Čudoviti kapniki in lepote Kaščice so jih tako navdušile, da kar niso mogli iz jame ven.

Podri smo šotore in se pripravili za odhod, zadovoljni z obiskom izkušenih starejših kolegov, od katerih smo se mnogo naučili.

STANKO KLEPEC

Mož, ki hrani Trubarjev ciborij

»Hiša je pod drevjem. Od daleč se slabo vidi, z avto-busne postaje pa jo boste za-gledali. Sto, največ dvesto metrov je do nje. V pritličju ima trgovino, so mi rekli.
Ko sem meglezna avgu-stovskega jutra stopil z avto-busa v Slovenski vasi, mi je to navodilo nadse koristilo. Hodil sem minuto, dve, in bil sem tam.
V sādovnjaku na desni, ne-kaj korakov od ceste, je sta-rejši možki kosil travo.
»Dobro jutro! Morda veste, ali je Leopold Kozlevčar do-ma?«
»Mož je odlozil koso in se zbral kot kmet po napor-nem delu.
»Doma je,« se je nasmešnil, »To sem jaz, moja malenkost!
»Ljudje govore, da marlj-i vo zbirate stare umetnine in druge predmete. Bi mi hoteli pokazati zbirko? Bi se hoteli pogovarjati o njej in vašem zbiranju?«
»Zelo rad. Če se vam mu-di, stopiva precej. Kosa lah-ko počaka.«

stopnicah mi je zastal korak, pogled pa mi je obvisel na kcipih na steni.
»Stopiva sem,« je rekel moj gostitelj, odklenil vrata sred-njeveleke sobe in zavrta elek-trično stikalo.
Ste videli kakšen film o za-kladih?
Ko sem v medli luči zgle-dal štiri polne stene raznih barvskih in pozlačenih figur, angleških doprsij, slik na steklo ltu, ko v prvih hipih, ob hitrem pogledu na vse to, nisem skoraj ničesar razlo-čil, sem tudj tak mislil, da vidim prizor iz kakšnega fil-ma. Bil sem prepričan, da je vse to privid, da kaj takega v preprosti kmečki hiši sploh ni mogoče najti in videti, da bi kvečjemu bila to lahko privatna soba kakšnega raz-košnega francoskega kralja. Se-le, ko je Kozlevčar rekel, da je to, kar vidim, nabral iz starih dolenskih, gorenjskih in štajerskih hišah, za kar je porabil celih štiričdeset let, sem se znebil vtisa o prisot-nosti pravičnega sveta.

62-letni Leopold Kozlevčar iz Slovenske vasi je v 40 letih zbral toliko starih umetnin in predmetov zgodovinskega pomena, da se je njegov dom spreminil v mali muzej

Kozlevčarjeva zbirka je pre-senetljivo obsežna in pisana. Samo v tej sobi, kjer sta se dela in kjer mi je gostitelj po-jasnjeval to in ono podrob-nost o izvoru oziroma nastan-ku predmeta, povedal o nje-govi starosti in ceni, je več tisoč kosov. Samo slik na steklo, deloma iz škofjeleske šole, ki je v minulih stoletjih slovela širom po Evropi, je 125. V enem kotu je lutka, obličena v pristno slovensko narodno nošo, v drugem sver-žen viteških mečev in nekaj čelad. (Strelno orožje je med vojni prodal, ker se je bal Italijanov.) Vmes so postav-ljene velike baročne ure. V baročni omarji ima več deset starih knjig. Johanniss Frissii Tigmirsjev latinsko-nemški slovar nosi letnico 1682. Med starejše sodijo tudi »Pridige Jurija Japlja, ki imajo leto natista 1794. Verjetno so ne-katere druge knjige še starej-se; pregledala jih nisva.
»Kako je ta posoda prišla v vašo zbirko?«
»Dolga ga je imela grajska gospa v Drškojcu pri Sen-jerneju. Pozneje ga je dobila v dar moja mati.«
»Ne čudite se: za zbiranje starih umetnin in predme-tov me je navdušila mati. Sama mi je zapustila več tega, kar vidite v zbirki,« je rekel.
Ko mi je pokazal še dve sobi, prav tako polni starih umetnin, bogocv, angelkov in raznih drugih predmetov, otehli pozabi in uničenju, je malo odgnil zastoreček v svo-je življenje.
»Ko sem bil v Ljubljani več let bančni uradnik, sem ved-no našel toliko časa, da sem obiskoval predavanja iz umet-nosne zgodovine. Ne morete se misliti, kako mi je to ko-ristilo. Naučil sem se spo-štovati vsako staro stvar, če je je le ustrezala merilom za zbirko, ki sem jo naglo pove-čeval.«

»Kupite, kupite!« ponujajo mladi nabiralci gob svoje sveže blago vzdolž ceste čez Gorjance, ob avtomobilski cesti čez Krško polje in pod Hmeljnikom, pa tudi drugod, kjer je letos veliko gob. Prodajajo jih na merice, v papirnih vrečah, v jebaščkih, kosaricah in tudi kar v domačih kuhinjskih skledah. Cene se vrtilo med 500 in 800 dinarji za približno kilogram gob. Tole skupinico smo srečali pod Vrhom pri Turjaku. (Foto: Dolenski list)

»Kupite, kupite!« ponujajo mladi nabiralci gob svoje sveže blago vzdolž ceste čez Gorjance, ob avtomobilski cesti čez Krško polje in pod Hmeljnikom, pa tudi drugod, kjer je letos veliko gob. Prodajajo jih na merice, v papirnih vrečah, v jebaščkih, kosaricah in tudi kar v domačih kuhinjskih skledah. Cene se vrtilo med 500 in 800 dinarji za približno kilogram gob. Tole skupinico smo srečali pod Vrhom pri Turjaku. (Foto: Dolenski list)

Brežiški taborniki v Bohinju

Brežiškim tabornikom, ki letujejo v drugi izmeni v Bohinju, je vreme bolj naklo-njeno kot tistim, ki so leto-vali v prvi izmeni. Ko je bila voda še hladna, so se vozili po jezeru, bili so pri Savici, na Voglu in preko Komne tu-di pri Triglavskih jezerih. V gozdni šoli se mladi taborniki uče svojih veščin ter vadi-jo signalizacijo in topografi-jo. Ker je ob Bohinjskem je-zeru več taborov, se taborniki tudi obiskujejo. Tako so brežiški taborniki bili v go-
steh pri Kamničanih, v sobo-to pa jih je obiskala skupina skavtov iz Francije. Brežičani, ki znajo francosko, so jih vodili na izlete, prisedli pa bodo tudi taborniki ogerji, pri katerem bodo sodelovali vsi taboreci ob Bohinjskem jeze-ru. Zaključek taborjenja bo v ponedeljek, 15. avgusta.

Zadnje tedne smo precej pisali o je-potah dolenskega podzemlja: o naših pogumnih jamar-jih, ki odkrivajo skrity svet in tudj s tem prispeva-jo k osvojam, ki lahko mnogo koristijo turizmu. Na 6. strani o delu prizidevnih žrnob-ljanskih jamarjev in njihovem tridnevnem raziskovan-jem pod Zapud-jem. Na sliki: drugo podzemsko je-zerce v Kaščici, ob katerem meri jamar temperatura vode.

Senca groze lebdi nad Ameriko

Ustavil naslov uvoznika ameriškega časopisa New York Timesa prejšnji teden. V jasni in razločni zbirki 25-letnega ameriškega študen-ta Charlesa Whitmiana, ki je v ponedeljek, 1. avgusta, v Austini v Teksasu ubil 15 nedolžnih ljudi, med njimi svojo mamo in ženo, ter jih 33 ranil. To je najbolj žalosten rešilski rekordov in sen-zacijni nastop v zgodovini ameriškega kriminala je bil najbolj strašnejši množični ubijalec Howard Unruh, ki je pred 17 leti na ulici v Bengau v New Jer-seju v potnem miru ubil 13 ljudi.

Ni se vedelo, ali je polegel strah in razburjenje, ki ga je zbudil brezpozno, mornar Richard Speck, ki je sredi letošnjega julija v Chicagu ponoči zve-rinsko pobit 8 deklet, gojenk medicinske šole. Policija tr-di, da ima zanesljive dokaze, da je speck morilec, čeprav nje-gova obtožba to zanika.

Srednje se niso izrekli ka-zni, kajti tako kot so se na-polnili stolpi časopisov po vsem svetu, še bolj žalost-no in grozno novico o moril-cu Whitmanu. Fant je bil v življenju normalen ameri-čan, dobre študent, ki se je želel zaposliti, razen tega pa se je odločil v vojski na odsluženju vojaške obveznos-ti kot dober strelec in je ljubil grobo. Na ubijanje se je bil naprtno pripravil. Da ne bi bila mati priča ti-stega, kar se je zgodilo, kot je zapisano na lističu, je ubil

STE ŽE PREBRALI 1. in 2. številko FANTOMASOVIH ZLOČINOV? SE NE?

POTEM TO STORITE TAKOJ, KAJTI -

Fantomas je senca in seje strah nad Parizom,
Fantomas je povsod in nikjer,
Fantomās je zločinski genij,
Fantomas je smrt!

Ne pozabite:
FANTOMASOVI ZLOČINI!
BE-ČE ROMANI BE-ČE ROMANI BE-ČE

Prekopski radioklub v težavah

Radioamaterji s Prekope se sprašujejo, če misli občinska skupščina, da Krško prispeva kaj denarja za obstoj kluba. Do sedaj je oddel za narodno obrambo prispeval lani za seminar v Izoli otirog 30.000 S din in letos 50.000 S din z nabavo oddelka. Ta sredstva pa so za komaj ustanov. Tudi klub premišnja, saj klub za-gotovitvam niso dobili niti toliko denarja, da bi lahko izplačali na-grade radioamaterjem-pionirjem, ki so tekmovali ob otviranju gasil-skega doma v Prekopi v letu na listico. Tega so se poleg doma-čin udeležili tudi radioamaterji iz Krškega kluba, ki je bil ustanov-ljen iz nič in pozitivnosti čla-nov, želi obstajati. Kljub temu dol-go tako ne more iti naprej. Ne-kateri člani so sami finančni kluba, n. pr. tov. Franc Cveibar je lani založil 30.000 S din, da o drugih članih ne govorimo. Radio-amaterji so poslali prošnje na po-moč na vse strani, toda brez vsa-kega uspeha.

Ce hoče klub delati, so potreb-na sredstva, teh pa nima. Doneski JLA bo prisla čete na-slednje leto. Upamo, da bo občina, skupa skupina pomagača kluba, da bo postal enakoveren drugim v Sloveniji.

BREŽIŠKI ROKOMET

Letošnja rokometna sezona se bo začela 1. septembra. Trener obeh članških ekip, ki tekmuje-ta v republiški ligi, Darko Seline nam je povedal, da je z vsemi igralci imel poseben sestanek, na katerem so se pozvoričili o pripr-avah na novo sezono. Čeprav je nekaj igralcev še na počitnicah, so že začeli redno trenirati. Sem so-dijo tudi prijateljska srečanja. Ta-ko gredo v soboto v Cromej, na-slednjega dne pa bodo igrali do-ma z večkratnim državnim prvaka-om ekipi Zagreba, ki ima v svo-jih vrstah tudj več državnih repre-zentantov. Uvrstitev obeh ekip v jesenskem delu tekmoovanja je tež-ko napovedati, je dejal tov. Se-tine, predvsem velja to za fante, kajti iz lige izpade kar pet ekip.

v. p.

Dolenjska pred 65. in pred 15. leti

(PRASICA RAZSTAVA V NOVEM MESTU). Kakor smo izvedeli, priredila bo de naša kmetijska družba letoš-njo jesen v Novem mestu prasičo razstavo, pri kateri se bo de delilo premije. Opo-zarjamo na to vse naše pra-šičerejce, da se pravočasno prijavijo na razstavo. Poka-zati je treba, v koliko smo napredovali od zadnje razsta-ve, ki se je vršila l. 1894, te-daj pred sedemmi leti.
(TOCA) pobila je 23. julija skoraj vse poljske pridejke zlasti pa trtje in žito od Draganjega sela proti Pod-ljubnem in Podgradu. Sko-da je znatno velika.

(SMESNICE). PREVARA - Knjgovodja in trgovini: »Na to gospico, ki je sedaj kupovala ono rudeče blago, sem gotovo napravil dober utis, ker je večkrat pogledala na me!« Trgovski pomočnik: »To pa ne, samo prave ru-deče barve mi ni znala ime-novati, pa je kazala na vaš nos!«

Dolenski novice, 1. avgusta 1901

TEKSTILNA TOVARNA ZNOVA PRESEGLA POSTAVLJENE NALOGE

V juliju je delovni kolek-tiv tekstilne tovarne v Novem mestu znova znatno prese-gel svoje naloge. Osnovni plan je bil izpolnjen s 114,4 odst., operativni plan pa s 103 odst. Vstevši pomožno osebo je bil juljski plan iz-polnjen po vrednosti s 110,4 odst. Med posameznimi oddelki je najboljša predil-nica, ki je preseгла mesečno nalogo po količini za 36 odstotkov, po vrednosti pa za 26 odstotkov.

RUDARIJI IZ KANIZARI-CE PISEJO

Navzile različnim težavam, kot so požari v jami, vdori vode, vročina in pod. dosega-mo v izvrševanju naših nalog lepe uspehe. Povprečno pre-segamo mesečne plane za 4 do 6 odst.

DOLENJSKI LIST
10. avgusta 1901

Dovoljenje za vodenje živali

Mehikanci, ki vodijo s se-bij ošlice in mule, morajo odslej imeti posebno dovolje-nje za vodenje živali. Če ga hočejo dobiti, morajo ne le dobro poznati prometne pred-pise, temveč morajo pred-o-žiti oblastem osem fotografij.

Dr. Bratko Kreft: Jurčič in njegov roman 'Deseti brat'

Kakrat se je Prešeren tako rekoč kot pesnik drugič rodil in postal jasno in glasno to, kar nam je še danes: genij slovenstva. Zato ni bilo to dejanje nič manj odločilno za razvoj naše književnosti sploh, kakor je izid prvega romana zgodovinsko in umetniško pomemben za nadaljnji razvoj naše epike in prozi.

Kurčiču je na tem področju sledil Kersnik, ki je tako rekoč iz rok umirajočega Jurčiča prevzel njegovo pero in od enajstega poglavja naprej nadaljeval nedokončane »Rokovnjake« v takni stilni in smiselni skladnosti, da se Kersnikovo nadaljevanje v ničemer ne razločuje od Jurčičevih desetih poglavij. Kersnik sam je šel v svojih delih dalje v realizem, kar pričajo zlasti njegove »Kmetijske slike«, prav tako pa spisi o življenju takratne jare gospode. V istem času ustvarja tudi že Tavčar, ki pa doseže šele v svojem zadnjem delu »Visoška kronika« vsček tistega realizma, ki je bil pred očmi že Levstiku in ki ga s krščanskim etičnim poudarkom kritičnosti po svoje uvveljavlja v nekaterih de-lih Finžgar, čeprav je zlasti v zgodovinskem romanu »Pod svobodnim soncem« močno zajet v romantični realizem, ki se začelja z Jurčičem. K njemu vodijo in iz njega izhajajo vsa pota te književnosti, dokler jih radikalno ne pretrga

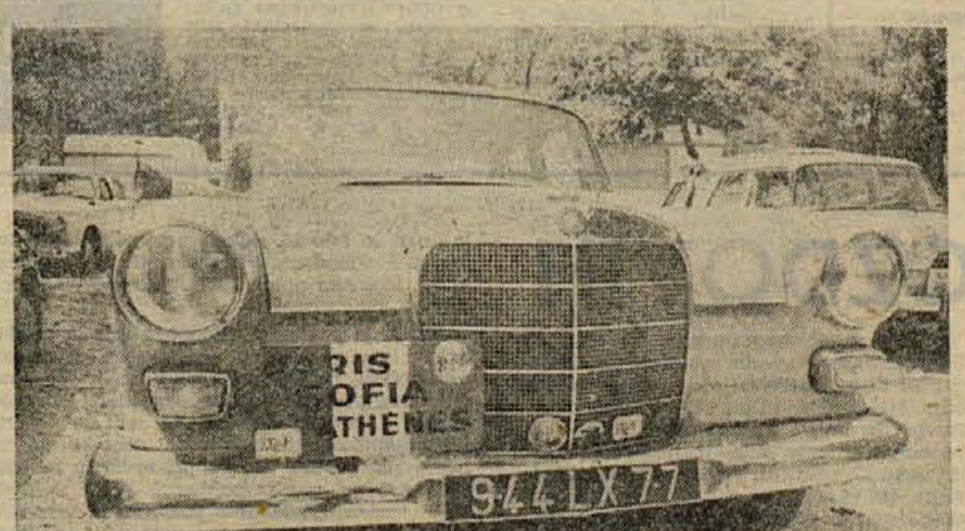

Gvido Biorolla: Lovro obišče ranjenega Desetega brata v Krjavljevi koči

dosledni in neobzirni kritično-socialni realizem Prežihove-ga Voranca. Z njim dokončno pada bolj ali manj rahla ten-cica idealističnega in idealizirajočega gledanja in upodab-ljanja kmetkega življenja, si je stoptilo v času vedno bolj prevladujočega kapitalizma tudj družbano v novo, a neza-vidljivo stopnjo razvoja.

Kritika se zmeraj rada poudarja pri »Desetem bratu« iz neke bolj površne kakor stvarne tradicije vplive Walterja Scotta, zlasti njegovega romana »Starinar«, čeprav se je mladi Jurčič hotel le pri njegovi tehniki. Toda tudi to je hvalavredno, kakor ga Jurčiču v čast, da je hkrati študi-ral Shakespeara. Sto let ponavljajo mnogi čes, da Jurčič preveč rad risa slike originale, kakor sta med drugimi zlasti Krjavelj in Martin Spak v »Desetem bratu«. Pravijo, da ponekod že karikira. Levstik mu je celo očital, da preveč prikazuje vaški proletarijat. Tega Jurčiču danes prav goto-vo ne bo očitala nobena umna glava več. Krjavelj da je ka-rikatura? Polnokrvna ljudska dovtnja in šegava figura je, podoba deklasiranega kmetkega človeka, kakor je Shakespe-arov Falstaff podobna deklasiranega viteza. Krjavelj prav tako rad kakor Falstaff pripoveduje o svojih namišljenih junaških dejanjih, kako je kot vojak nekaj hudiča presekal, kako se je ženil z Urško in še marsikaj.

Po pravici je dr. Prijatelj imenoval Krjavlja nesmrtno figuro, ki res ni karikatura, kakor so menili in še mislijo razni janzenistični puritanci, ker so brez humorja. Tega pa je imel Jurčič kot pravi Dolenjo toliko, da si je z njim tudj sam pomagal najtežjih časih, hkrati pa ga darežlji-vo razbija v svojih delih tudj drugim. Jurčič je dal v »De-setem bratu« in še v nekaterih delih dolenskem humorju klasično literarno obliko tako v dialogu kakor v značajih, vpleta pa ga tudi med lastna pripovedovanja in opisovanja.

Preteklo soboto je potovalo skozi Novo mesto in Otočce 54 francoskih avtomob-tilov s prikloplanci. Skupina članov francoskega avtomobilskega kluba se odpravila na kolektivni izlet skozi Jugoslavijo in Bolgarijo do Grčije. Najprej so se ustavili v Novem mestu, kjer so dobobra zagostili živahen promet na Glavnem trgu, potem pa so na Otočcu kosili. Po nekajurnem počitku so se odpravili dalje proti jugu. Na sliki: vodilno vozilo (za čuda med skoraj samimi »žabami«) je bil mercedes. (Foto: M. Moškon)

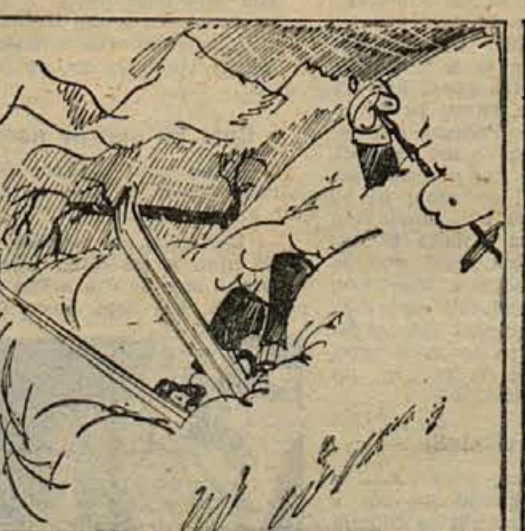
Cinč na sledi

101. - Februar se je nagibal h koncu, ko sta se Cinč in Miha vračala s tečaja. Cinč se je počutil v snegu že kakor doma, posebno še, ker je zadnje dni prijetno gredo sonce. Pa tu-di ponoči ga ni več tako zeblo kot spodobka; skozi gosti, mehki kožuh mu mraz ni mogel do živega. V Kranjski gori sta se ustavila, da bi obiskala starega Mihovega znanca. Zdaј sta sedela on in Miha za mizo, pila čaj ter se po-menkovala o tem in onem. Mihov znanec se je zelo zanimal za lavrinske pse. Bil je pri »Gor-ski revniški službi« in je za marsikaj slišal o njih, vendar pa še nikoli ni videl nobenega pri reševanju.

102. - Medtem ko so sedeli v topli sobi, je nekje na pobočju Mojstrovke skupina treh smučarjev prečkala plaz. Bili so dobre volje; prešerno so ukali in pozabili na previdnost. Namesto da bi šli čez plaz proti vrhu, so se po-gnali kar čez sredo. Naenkrat je zabobnelo, prestrašeni so se ozirli: zavile v grozeč oblak so se valile po strmini težke gnote snega, smučarji so se spustili naravnost in s peklen-sko brzinjo vozili navzdol. Od nagle vožnje so se jim solzile oči in zastajala sapa. Ze se je zdelo, da bodo ušli prekopal nevarnosti. Prva dva sta sprotno zavila proti skalni steni ter se pritislila obnjo.

103. - Tretji pa je v največji brzini začel na valovita tla. Nekaj trenutkov je lovil ravnotež-je, potem pa je odletel po tleh. Z mrzlično naglico je spet vstal in se pognal proti steni, kjer sta našla zavetje njegova tovariša. Toda bilo je prepozno. Ze ga je prijel trčni tok in takoj nato je zaplesala čez njega masa snega. Se enkrat se je pokazal na vrhu in obupno zakričal, potem pa je izginil v bobnetem vr-tincu snega, vejevja in kamenja. Trudil se je, da bi se spet prikopal na površje, a zaman. Pred prečkanjem plazu ni bil odpel stremen; noge so mu bile priklenjene na dolge smučke, ki so ga vlekje vedno globlje.

104. - Njegova tovariša sta nemo opazovala strasni prizor, ne da bi noga pomagati. Veli-kanska snežna gnota je drela navdolg, pobirala in rušila vse, na kar je nalezela. Nena-doma je zavila na desno, se zalezela v strmo pobočje ob plazu in obstala. Bobnetje je utih-nilo. Oblak snega se je vlegel na tla in kmalu je bilo naokoli vse tiho in mirno. Snežna gno-ta se je ob zaletu v pobočje razsula in se spre-menila v več metrov debele, razseno plast. Smučarja sta pohitela proti mestu, kjer je pre-j izginil njun tovariš, in mrzlično iskala. Nikjer ni bilo o njem niti sleda.

Izmaličena resnica o cesti in šoli

Govorice ne bodo pokvarile Dobovčanom razpoloženja za praznik brežiške občine — Vsi občani so trdno odločeni pomagati pri uresničevanju načrtov za 28. oktober — Do takrat bodo imeli asfaltirano cesto, avtomatsko telefonsko centralo, preurejeno ambulanto in deloma obnovljeno tudi šolo

Popolnoma brez razloga se je sprožil plaz razburjenja med Dobovčani, češ da bodo prikrajšani za obnovu ceste in šole ter da bo to pokvarilo razpoloženje ljudi za občinski praznik. Od kod izvor takih govoric, je težko reči, gotovo pa je, da je njihovo širjenje spodbudila zamuda del pri modernizaciji ceste Brežice-Dobova in zamuda pri obnovljanju šole.

Cesto bi morali začeti utrjevati že julija, pravi Ludvik Jurman, predsednik krajevne skupnosti Dobova. Na sestanku pripravljalnega odbora za počastitev praznika brežiške občine je 29. julija skušal pomiriti vse tiste, ki so naselili lažnim govoricam, vendar le z malo uspeha, ker ni vedel točno povedati, kdaj je napovedan začetek del.

V sredo, 3. julija, so se člani pripravljalnega odbora ponovno sestali, tokrat v številnejši zasedbi. Odziv je bil boljši in tudi razgovor plodnejši. Vsi so pripravljeno prijeto za delo in so tudi prepričani, da bo pravočasno napravljeno vse, kar je dolžna urediti krajevna skupnost z družbenimi organizacijami in društvi.

Odprto je le še vprašanje, kdaj bo napravljeno tisto, kar ni odvisno samo od njih. To vprašanje sta javno zastavila predsednik krajevne skupnosti in ravnatelj osnovne šole Dobova.

Njima in vsem občanom posreduje odgovor predsednika občinske skupščine Milana Sepetavca. Pojasnil je, da je denar za stabilizacijo ceste pripravljen in da bo Cestno podjetje iz Novega mesta začelo delati na tej cesti po 15. avgustu. Cesto bodo utrdili od Brežic do hrvaške meje, ne nameravajo pa asfaltirati po 350 metrov cestišča na obeh straneh železniškega prelaza. To bodo opustili, ker je z elektrifikacijo

proge predvidena gradnja podvoza.

Tudi glede šole so po mnenju tov. Sepetavca dvomi odveč, kajti denar za prizid in obnovo starega dela je prav

celo udobnejši kot v prosvetnem domu. Do slavnostne seje občinske skupščine, ki bo 28. oktobra v Dobovi, bodo ometali severno in vzhodno fasado prosvetnega doma.

Predsednik krajevne skupnosti Ludvik Jurman in ravnatelj osnovne šole France Vučajnik upata, da je po sredi samo zamuda in da je vsako razburjenje glede ceste in šole v Dobovi odveč. Kljub temu pa sta vprašala za datum, kajti ljudje zahtevajo točne odgovore. (Foto: J. Teppey)

tako na razpolago. V kratkem se bodo lahko lotili dela.

Ravnatelj France Vučajnik pričakuje, da bo adaptacija šole dokončana v dveh letih. Šolo obiskuje 479 otrok, med katerimi je 80 vozačev. To so učenci višjih razredov, ki se vozijo z avtobusom iz vasi Zupelevec, Kapele in Vrhje. Z dozidavo novih učilnic bo hkrati poskrbljeno tudi za njihovo varstvo, za laboratorij in za šolsko mlečno kuhinjo. Celo na predšolsko varstvo bi potem lahko že resno računali.

Za letošnji praznik občine Brežice pripravljajo v Dobovi še druga presenečenja. Dobili bodo avtomatsko telefonsko centralo. Namestili jo bodo v prosvetnem domu Splošno in zobno ambulanto selijo k Poloviču pri postaji, kjer so prostori zanjo

Dolga leta so o tem le govorili, zdaj pa mu bodo zares dali novo, lepšo podobo. Do takrat bodo domu prizidali še kolesarnico, sanitarije in še nekatere nujno potrebne prostore, ki so jih že ves čas pogrešali.

Krajevna skupnost bo za našeta dela globoko posegla v blagajno. Za preureditev gostilniških prostorov v ambulanto in za avtomatsko telefonsko centralo bo prispevala 39.000 Ndin, za prosvetni dom pa okoli 40.000 Ndin. Tu so všteti tudi prispevki delovnih organizacij in krajevne organizacije ZB NOV, prispevki vaških organizacij SZDL in gasilskih društev.

J. T.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ivanka Perlin iz Rese — dečka, Karolina Tomac iz Glazute — deklico, Ana Kolman iz Sevnice — Marjetko, Ljubica Mihelič iz Senkova — Vinsto, Ana Kovačević iz Brutelja — Darika, Amalija Zorko iz Gorjan — dečka, Marija Pavlovič iz Dol. Pirotice — Julijana, Antonija Soln s Senovega — deklico, Slavica Sokolovič iz Grdanjcov — deklico, Marija Bizjak iz Arta — Ireno, Antonija Martek iz Cateža — dečka, Anica Paček iz Jelš — deklico, Zdenka Kuhar iz Sevnice — Vesno, Ana Zupan iz Krmeja — dečka, Martina Cizelj iz Bukoška — dečka, Anica Hrušovar iz Krškega — dečka, Jelena Kumer iz Velenja — deklico, Stefanja Rožman iz Dečnih sel — Marico.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrežili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Stjepan Potočki, avtomobilist iz Brdovalca, je pri padcu z motorjem dobil poškodbe po glavi in obeh nogah.

Občina odpira vrata vsem trgovinam

V Krškem ne bodo pred nikomer zapirali občinskih meja — V občini si lahko uredijo svoje trgovske lokale tudi podjetja, ki niso domača — Dobro urejena trgovina doma bo zmanjšala odtok kupcev v druga trgovska središča

Razvoju trgovine skušajo v občini Krško prepuščati kar najširšo pot, zavedajoč se neugodnega vpliva dosedanjih administrativnih spon, spričo katerih je trgovina zastala za splošno gospodarsko rastjo. Čeprav je promet naraščal, ni bila sposobna modernizirati in zadovoljivo povečevati svojih poslovnih prostorov.

V krški občini je bila trgovina na drobno razdrobljena na tri trgovska podjetja do leta 1964. Vse blago je nabavljala pri posrednikih, ker si zaradi majhne gospodarske moči ni mogla privoščiti direktnega nakupa. Šele z združitvijo trgovskih podjetij RE-SA, PRESKRBA in OTOK v eno trgovsko podjetje se je njena gospodarska moč toliko povečala, da se je začela oskrbovati z blagom mimo posrednikov, naravnost pri proizvajalcih. Promet se je od leta 1960 povečal od 6.810.000 Ndin na 15.460.000 Ndin.

Trgovina se v glavnem zalaga sproti, posledica tega pa je, da nima stalnega sezonskega izbora blaga. Prav zaradi tega je odtok kupcev v druga trgovska središča izredno

močan in s tem odteka več kot vsote denarja, ki bi ob boljši založenosti lahko ostale domači trgovski mreži. Potrošniki nakupujejo v drugih trgovskih središčih predvsem tekstilno blago in konfekcijo. Na srečo se je izboljšala založenost z elektromaterialom in gospodinjstvom opremo ter železino, kar privablja kupce v domače lokale.

Investicijske naložbe v trgovino se od leta 1961 zadovoljivo povečujejo. Tedaj so znašale investicije za modernizacijo trgovske mreže v občini Krško 91.000 Ndin, leta 1962 že 381.000 Ndin, leta 1963 375.000 Ndin, leta 1964 682.000 Ndin in lani 596.919 Ndin.

Letos naj bi investicijska vsota dosegla že 1.285.500 Ndin. Navedenim zneskom moramo pristeti še 720.000 Ndin za ureditev grosističnega skladišča podjetja MERKS in upoštevati precejšnje zneske, ki sta jih investirala v trgovino tovarna celuloze in rudnik Senovo.

Občinska skupščina je sklenila podpirati nadaljnji razvoj trgovine in odpreti vrata vsem, ki želijo v Krškem in okolici urediti lastne trgovske lokale. Občinskih meja ne namerava zapirati pred nikomer, saj s tem spodbuja trgovino k hitrejšemu prilaganju potrošnikom, k večji založenosti, kulturnejši postrežbi in učinkovitejši prodaji. J. T.

Proslave ne bi smeli tako izmaličiti!

Kot vsako leto po osvoboditvi, je tudi letos krajevna organizacija Zveze borcev Senovo organizirala ob dnevu vstaje slovenskega naroda v Lošcah pod Bohorjem spominsko proslavo pred ploščo padlih borcev. O pomembnosti tega kraja med NOV sta spregovorila prvoborec in predsednik ZB NOV Krško Karel Šterban in Alojz Večko. Skozil to vasico je šlo tisoče borcev, ki so se kasneje borili v partizanskih enotah po vsej Sloveniji. Tu se je zadrževal tudi ves operativni in politični kader med NOV, saj je bila vasica skoraj vseskozi osvobodljena ozemlje.

Lepo je, da so se ob dnevu vstaje spomnili in s proslavo počastili spomin padlih borcev. Toda namesto da bi bila proslava svečana in dobro obiskana, je prišlo samo 17 rudarskih godbenikov in morda nekaj več ljudi. To so bili predvsem borci in komunisti, ki pridejo vsako leto počastit spomin padlih tovarišev. Kljub temu,

Matični urad Krško

Julija je bil doma rojen en dek. Poročili so se: Alfonz Hostnik, absolvent višje šole za telesno kulturo iz Kozjega, in Emilijska Bunsek, zborna asistentka iz Krškega. Hočevarjev trg 7; Viljem Naraglav, delavec, in Breda Boras, uslužbenka, oba iz Krškega. Umrlj: Rozalija Mlekuž, gospodinja iz Sp. Starega grada, 46 let; Alojz Gabec, upokojenec iz Bučerce, 63 let; Albin Augustinčič, upokojenec iz Krškega, 67 let; Jože Rudič, šelez, upokojenec iz Pešjege, 72 let; Marija Šoba, posestnica iz Ravn pri Zdobah, 82 let.

DROBNE S SENOVEGA

TUDI TRETJA IZMENA rudarjev, ki je letovala v sindikalnem domu v Vrsarju, se je že vrnila domov, na morje pa je odšla četrt. Rudarjem tretje izmene je oddih prijal in so z dopustom zelo zadovoljni.

ORGANIZACIJA ZK pri Rudniku na Senovem se pripravila na proučevanje IV. plenuma. Sklepe plenuma bodo prilagodili notranjnim potrebam in skušali s aktivnim delom vplivati na njihovo reševanje.

PROIZVODNJA V RUDNIKU je v minulem mesecu porasla za

64 ton na dan. Zaradi zmanjšanja jamskih pritiskov se je odkop izboljšal. Povečana proizvodnja se bo poznala tudi pri osebnih dohodkih.

PROMETNI ZNAKI ob glavni cesti skozil Senovo so tako zarjaveli, da jih je težko razpoznati. Zaradi vedno večjega prometa bi jih bilo treba zamenjati. Skozil Senovo vozi tudi vedno več tujih vozilov, ki ne poznajo ceste. Na ulicah pa je vedno dovolj ljudi, tako da lahko pride do nesreč.

NOVO V BREŽICAH

V DOMU JLA BO V NEDELJO, 14. avgusta, operetna predstava. Ljubitelji lahkotnih in ubranih melodij bodo spet doživeli prijeten večer. Ansambel zagrebške KOMEDIJE bo na tem gostovanju uprizoril operetno delo »Grafica Marica«. Člani tega gledališča so v Brežicah že nekajkrat gostovali in občinstvo jih je vsakokrat z navdušenjem sprejelo. Vstopnice za predstavo so na razpolago v domu JLA.

SE DOBRA DVA TEDNA NAS LOCITA do začetka šolskega

leta. Knjižarna in papirnica bosta zadnje dni avgusta in v začetku septembra spet napolnjeni in kupci bodo težko prišli na vrsto. Da bi se v poslovalnici Društva založbe izognili nepotrebnim gnečim, že sedaj opozarjajo starše, da imajo na zalogi vse knjige, zvezke in druge šolske potrebščine, zatorej ni treba odlašati z nakupom. Imajo tudi točna navodila, katera učila so učencem posameznih razredov potrebna, in staršem ni treba biti v strahu, da bi kako knjigo ali drugo šolsko potrebščino napak kupili.

VRTNARIJA KMETIJSKE ZADRUGE NA CATEŽU je vzgajala veliko kumarico za vlaganje. Na prodaj so že teden dni. Gospodinjne se bodo te novice gotovo razveselile, če imajo namen same poskrbeti za zimsko zalogo. Kumariče prodajajo v vrtnarskem obratu na Catežu po 3 Ndin kilogram.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKE NOVICE

STARA POSTA V KRŠKEM nima niti napisa, niti ni nikjer označen delovni čas, kar ljudje zelo pogrešajo. Razen tega je stopnica pri vzhodu tako visoka, da stari ljudje le s težavo vstopajo.

O NOVI AVTOBUSNI POSTAJI je bilo že veliko govora, toda dokončne odločitve še ni. Ker se je promet skozil mesto zelo povečal bi bilo nujno, da čimprej najdejo primeren prostor. Zaradi neklih sprememb sta avtobusni podjetji Gorjanci Novo mesto in Izletnik Celje odstranila vozne red. tako da je ostal samo vozni red SAP Ljubljana. Prav bi bilo, da bi se vsa tri podjetja sporazumela za skupen vozni red.

CESTNO PROMETNI ZNAKI po mestu so postavljeni tako nizko, da resno ovirajo pešce. Potrebno bi jih bilo zvišati na predpisano višino. Razen tega bi bilo potrebno postaviti prometne znake tudi tam, kjer jih sedaj ni. Posebno bi jih bilo potrebno po-

staviti na cesti Podgora—Cesta—Gora, ki je zelo ozka in ker vozniki brezbrinjo divljajo, tako da stanovalec tega dela mesta upravičeno negoduje.

POKOPALISCE V KRŠKEM je precej zanemarjeno. Nekateri grobovi so tako zapušteni, da je težko govoriti o spoštovanju do pokopanih. Govori se tudi o gradnji mrljiške veže, kar bi pozdravili vsi občani, saj bi tako odpadli nevarnosti, ki nastanejo s pogrebnim sprevedom.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

(III) NOVI ZAKON O GOZDOVIH

Skupna količina lesa, namenjena za posek, je odločilna pri tem, koliko bo kmet lahko zadržal lesa za domačo rabo. Na to pa vpliva tudi zmogljivost posameznega gozda in dejanska kmetova potreba.

Lastniki gozdov imajo še nekatere druge pravice. Na primer:

Imajo prednost pri gozdno-gospodarskih delih v svojem gozdu in pravico do cene lesa na panju, če ga gospodarski organizaciji prodajo na panju. Ta cena se ugotovi tako, da se od tržne cene odštejejo vsi stroški poseka in spravila, znašati pa mora najmanj toliko, kolikor je predpisana z odlokom. Lastniki gozdov morajo tudi sodelovati pri odkazovanju drevja za posek in dajati pripombe na gozdno-gospodarski načrt, kolikor se ta nanaša na gospodarjenje z njihovimi gozdovi.

Po starem zakonu je občinski upravni organ z odločbo lahko prepustil v gospodarjenje gospodarski organizaciji zasebni gozd, če je bil ta predviden za spremembo v gozdno plantažo ali v intenziven nasad. Po novem pa se mora gospodarska organizacija neposredno sama pogovoriti z gozdnim posestnikom takega gozda. Če podjetje vložil za osnovanje plantaže vsa sredstva, pripada lastniku gozda najmanj cena lesa na panju, vendar le za les, ki bi ga dajal gozd, če ne bi bil spremenjen. Tudi v tem primeru ostane

lastniku pravica do lesa za domačo uporabo. Če lastnik gozda meni, da je prikrajšan v svojih pravicah, se lahko pritoži na samoupravni organ podjetja; če pa se ne strinja z njegovo odločitvijo, lahko vložil tožbo pri pristojnem sodišču. O vseh pravicah in dolžnostih lastnikov gozdov in gospodarske organizacije, je treba skleniti medsebojne dogovore, ki so lahko ustni ali pisni, skupni ali posamični. Skupen dogovor mora biti pismen, na njem pa morajo biti podpisani vsi prizadeti lastniki gozdov in gospodarske organizacije.

Na osnovi republiškega zakona o gozdovih je bil že izdan »Odlok o merilih za obračunavanje biološke amortizacije gozdov, na katerih je lastninska pravica, in o uporabi sredstev te amortizacije«. Izdana je bila še tudi »Odredba o označevanju lesa za domačo porabo«.

Po starem zakonu so morali lastniki plačevati od lesa, ki je šel v prodajo, prispevek za gozdni sklad. Po novem so te sklade preimenovali v biološko amortizacijo in jih prenesli v gospodarske organizacije. Zbrani denar se bo uporabljal v iste namene, kot dosedanjim gozdni skladi. Kmetje — lastniki gozdov nimajo več nobenega opravka z gozdnim skladom. Za les, ki ga prodajajo, plača biološko amortizacijo podjetje.

Drugače pa je pri lastnikih gozdov, ki niso kmetje. Kdo

je kmet in kdo ni, odloča ugotovitev, iz katere dejavnosti ima več dohodkov. Po predpisih mora plačati tisti, ki ni kmet, biološko amortizacijo tudi od lesa za domačo uporabo.

Treba je poudariti, da noben lastnik gozda ne more odložiti lesa za domačo uporabo, če je namenjen blagovni proizvodnji, pa čeprav bi plačal biološko amortizacijo. Pri odkazovanju drevja se bodo gozdarji pogovorili z lastniki gozdov o namenu uporabe. Pri tem bo revirni gozdar sklenil z lastnikom gozda pismeni dogovor, kaj in kje bo lastnik gozda prodal, kaj bo pri spravilu naredil sam, ali bo sodeloval pri gozdno-gojitvenih delih in podobno. Dokler ne bo revirni gozdar lesa premeril in žigosal, se ga ne sme premikati. Tisti les, ki bo namenjen za domačo uporabo, bo žigosal z rdečo barvo, drugega, ki bo šel v prodajo, pa s črno.

Za kršitve določa novi zakon zelo visoke denarne kazni. Če lastnik gozda v svojem gozdu onemogoča gospodarjenje ali si prilasti v svojem gozdu les, ki mu ne pripada za domačo uporabo, se lahko kaznuje od 5000 do 50.000 S din. Če pa si les prisvoji zaradi materialnih koristi (les prodaja mimo podjetja po višji ceni), pa se kršitelj kaznuje z denarno kaznijo do 300.000 S din.

V korist vsakega lastnika gozda in gospodarske organizacije je, da naredimo čimveč vrednih gozdnih sortimentov za prodajo. S tem povečujemo možnost za obnovo in smotrno gojitev gozdov, pa tudi naši kemični in lesno-predelovalni industriji priskrbimo dragoceno surovino.

Po likovni razstavi v Ribnici

Nad 1300 ljudi si je v osmih dneh ogledalo dela kiparja Staneta Jarma in slikarja Jožeta Cente ter slike amaterjev Andreja Debeljaka, Slavka Felicjana in Cirila Pogorelca — Resna želja Ribničanov: likovno razstavo bi radi imeli vsako leto!

Po razstavih Oražma, Kašlišnika, domačina Andreja Debeljaka in akademskega kiparja Staneta Jarma v prejšnjih letih je v Ribnici prešlo v tradicijo, da vsako leto organizirajo slikarsko-kiparsko razstavo. Letos so se od 22. julija do 1. avgusta v glasbeni šoli v okviru delavske univerze predstavili s slikami in kiparskimi deli: akademski kipar Stane Jarm, akademski slikar Jože Centa ter domačini amaterji Andrej Debeljak, Slavko Felicjan in Ciril Pogorelec.

Dela kiparja Staneta Jarma so nam znana, saj je z njimi počel že precej priznanj in pohval. Jarm zajema svoj umetniški svet iz svojega rodnega kraja, ljudi in življenja v Kolpski in Kostelski dolini. Znan je tudi njegove »Vdove«, ki nas spominjajo na težke dni iz revolucije. Poleg nekaterih starejših kipov (kot npr. Drvarski trio, Protesti) se nam Jarm prikaže na razstavi z novimi stvaritvami. Njegovi obrazi delujejo dokaj impresivno in učinkovito; izraz v njih ni prefinjeno mehak, temveč prej neizprosno in grobo življenje ljudi. In prav tem dojemanju podoživljanja človeka v raznih situacijah se je verjetno v kiparju porodila misel po realizaciji Obrazov.

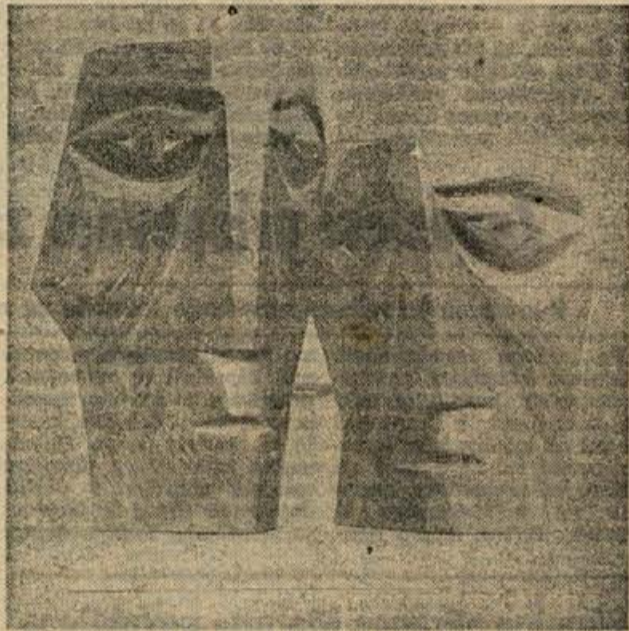
Akademični slikar Jože Centa je na razstavi zastopan z dvema slikama (Tihožitje z ribami in Tihožitje z limono). Njegove barve so umirjene, globoke, kaj več pa po njegovih dveh razstavljenih slikah ne bi mogli reči.

Domačina A. Debeljak in S. Felicjan sta se predstavila ob činstvu zlasti s pokrajinskiimi motivi iz Ribniške doline. Čeprav je Debeljak s slikami precej vezan na tehniko (vžiganje v les), je dokaj dobro osvojil globinski prostor in z dokajšnjo mero prefinjene monotoničnosti pričaral v nas pusto pokrajino ter trpek občutek osamljenosti. Najboljše slike: Na deželi, Močvirje in Pred nevihto.

S. Felicjan niha iz ene skrajnosti v drugo. Njegov čopič je zdaj zaletav zdaj otroško naiven, dokler ne ujame trenutka in se za hipec približa našim impresionistom. In prav tu je najbolj avtentičen, čeprav mu tudi v slikanju realistične dolenske pokrajine v nekem daljšem času ne gre odrekati sposobnosti. Marginalično bi se omenil, da motijo pri njegovih slikah neefektivno izbrani naslovi.

Slike Cirila Pogorelca so le priučeno šablonsko posnemanje znanih motivov, ki so prijetni za nevajeno oko, ne presežejo pa ravni običajnega risarjenja. Razstavo je v osmih dneh obiskalo približno 1300 ljudi, zato bi bilo mogoče dobro in prav, če bi šel organizator prihodnje leto nekoliko bolj v širino in morda celo razpisal natečaj za razstavljena najboljša dela, ki bi jih vsakomur morala izbrati strokovna komisija. S tem bi razstava mnogo pridobila.

M. Maté

Stane Jarm: DVA

RIBNIŠKA KRONIKA

STOLPNICE SO DALE Ribnici lepo podoba, ki pa jo kvarji zanemarjena-okolica novih zgradb. Prostor okoli stolpnice ni urejen. K temu prispevajo velik delež tudi stanovalci, ki imajo tu drva in drugo

kramo. Za drva so kleti, ne pa dvorišča! Vprašujemo se, ali bo kdo naredil red?

PRED ZADRUŽNIM DOMOM na trgu v Ribnici je določen parkirni prostor. Vsako leto skoraj ob istem času, najpogosteje pa v jeseni, Kmetijska zadruga Ribnica poskrbi za »lepotnik« izgled prostora s kladrami drv pred svojo zgradbo. Teh ne moremo smatrati za okrasne predmete, vrhu vsega pa še ovirajo avtomobiliste pri karkiranju vozil.

STANOVANJSKO KOMUNALNO PODJETJE ureja občinsko cesto Ribnica-Sodražica na odseku med Lipovščico in Jurjevičco. Cesta je popravila potrebna, saj je bila v zelo slabem stanju.

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA je v juniju ustvarila največji promet v I. polletju, saj so presegli povprečen 6-mesečni promet za 69 odstotkov. V prvih 6 mesecih so ustvarili 5.008.000 N din dohodka, kar je za 50 odstotkov več kot lani v istem času.

Z MELIORACIJAMI zemljiških površin je pred tedni začela Kmetijska zadruga Ribnica. Na novo pridobljenih površinah, okrog 10 hektarov, so posejali graščico, ki jo bodo uporabljali za silažo.

Otava dobro kaže

Na Zadrughnem posestvu na Ungerju so v glavnem pokosili seno že junija. Pospravili so 210 ton suhega sena in 350 ton silaže. Pridelek s 3 hektarov so pospravili v juliju. Prva košnja je dala lep pridelek in tudi otava kaže dobro.

REŠETO

In še ena gostilna

V Prigorici pri Dolenji vasi ureja Karel Kozina v hiši, v kateri se je rodil znan gasilec Ignacij Mrhar, moderne gostinske prostore. Iz navadne furmanske gostilne bo tu nastalo moderno in današnjemu času primerno gostišče s centralno kurjavo, z nihalnimi vrati in vsem drugim, kar bo zadovoljilo najzahtevnejšega gosta. Urediti namerava tudi nekaj tujskih sob, kopalnico in sanitarije.

Pred gostilno, ki se bo imenovala »Pri Korelnu«, je tudi avtobusna postaja in v bližini odcep ceste proti Dolenji vasi. V. P.

V juniju uspešna proizvodnja

Vključevanje delovnih organizacij v nove gospodarske pogoje se v ribniški občini kaže v pozitivnem smislu, vendar pa ne v tolikšni meri kot smo pričakovali. Razne težave — predvsem pomanjkanje nekaterih vrst materiala in različne zahteve tržišča — zavirajo proizvodnjo v skoraj vseh podjetjih.

INLES, ki je največje podjetje v občini, je ustvaril v I. polletju 44 odst. celotne realizacije vseh gospodarskih organizacij. V polletnem obdobju so izpolnili letni plan za 48,4 odst., vendar imajo možnosti, da ga v drugi polovici leta izpolnijo v celoti. Plan izvoza so v prvem polletju izpolnili s 53 odst. oz. za 367.100 dolarjev.

Ortneku zdravo vodo!

Voda v Ortneku je bolna in morda so tudi ljudje, ki jo uporabljajo. Če še niso, pa prav gotovo bodo, če bodo pili tako umazano. Zato je klic po zdravi vodi v Ortneku nujen.

Ze nekaj let se bje boj za novi vodovod, ker sedanji bolj ustreza za napajanje železniških lokomotiv kot pa za vsakodnevne potrebe vaščanov. Vodovodni odbor si prizadeva, da bi to vprašanje rešil do zime, toda ker investitorji ne dajo sredstev, niti garancijskih pismen, noče njih-če prevzeti gradnje in adaptacije vodovoda.

Kam? Po srčno moč! Tukajle blizu na robu močvirja raste — kilogram posušenih korenin nam vrže 1500 dinarjev! Iz dveh kilogramov svežih korenin nasušimo kak kilogram suhih, pa bo denar za knjige, čevlje in še za kaj? — Tako so se preteklo sredo zjutraj pohvalili Angelca Rajh, Rudi Vlačič, Franc Rajh ter Nada in Olgica Veljkovič, vsi iz Mlake blizu Kočevja. Kakor vsak dan, so tudi to jutro zavili v gozdove blizu vasi po zdravilna zelišča. (Foto: Tone Gošnik)

DROBNE IZ KOČEVJA

TRZNICA JE V ZADNJEM ČASU dobro založena s sadjem, površino in z drugimi pridelki. Bilo je tudi že nekaj gob. Prodajajo se na merico in tehtajo na zastarelih tehtnicah. Okoli trznice in tržnih miz je nametano veliko razne nesnage in odpadkov, kar ni v skladu s higienskimi pogoji, ki bi morali vladati na tržnici. Dobro bi bilo, da bi si to vsake toliko časa ogledali tržni in sanitarni inšpektorji!

PO IZIDU UREDBE, ki predvideva možnost za ponovno odmero pokojnine, je veliko upokojencev vložilo prošnje. Vsi so pohleli v nadi, da so upravičeni na to. Toda uspeli so le redki. Večini so prošnje odbili z obrazložitvijo o razvrstitvi v zavarovalni razred. K temu je bila dodana še pripomba: »Ker taka razvrstitev v zavarovalni razred zaradi popravka pokojnine po spremenjenem temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju za upokojenca ni ugodnejša, je bila zahteva kot neutemeljena zavrnjena.«

V MESTO JE PRISEL CIRKUS, za katerega je veliko zanimanje in so vse predstave razprodane. Zopet se je pokazalo, da bi bilo v Kočevju nujno potrebno dobiti stalni prostor za take prireditve. Sedanjí prostor za avtobus

no postajo ni prikladen, ker je preveč v centru mesta in tako sotori in stanovanjski vozovi ovirajo promet in parkiranje. Ker ni bilo dovolj desk in kioskov, je cirkus nalepil lepake kar po hišnih vratih. Kako to izgleda in kako bo izgledalo, ni treba še posebej poudariti! Pravilno bi bilo, da bi pred odhodom uprava cirkusa poskrbela, da odstrani vse lepake z hišnih vrat in da vrata očisti, ker so lepaki nalepljeni s klejem!

LASTNIKI ELEKTRIČNIH STROJEV, predvsem sesalcev in loščilcev se pritožujejo, da nikjer ne morejo dobiti pogonskih jermenčkov. Takó stoji (zaradi malenkostne okvare) v kotu brez koristi marnakak razmeroma drag stroj. Samo pač v dobi tehnike. Nekje se trudijo, da bodo prišli na Mesec, mi se pa borimo za jermenčke.

V ZABAVISCU, POLEG CIRKUSA, imajo tudi namizni nogomet, ki stalno obratuje. Ljudje se kar privravajo, kdo bo prej prišel na vrsto. Igralne kljuke vrtiljo

s tako vneto, da pozabijo na vse, tudi na delo. Razen tega med igro sočno preklinjajo v vseh mogočih jezikih — in prav radovedni smo, če jim uprava cirkusa prispeva tudi kaj za kosilo in večerjo ...

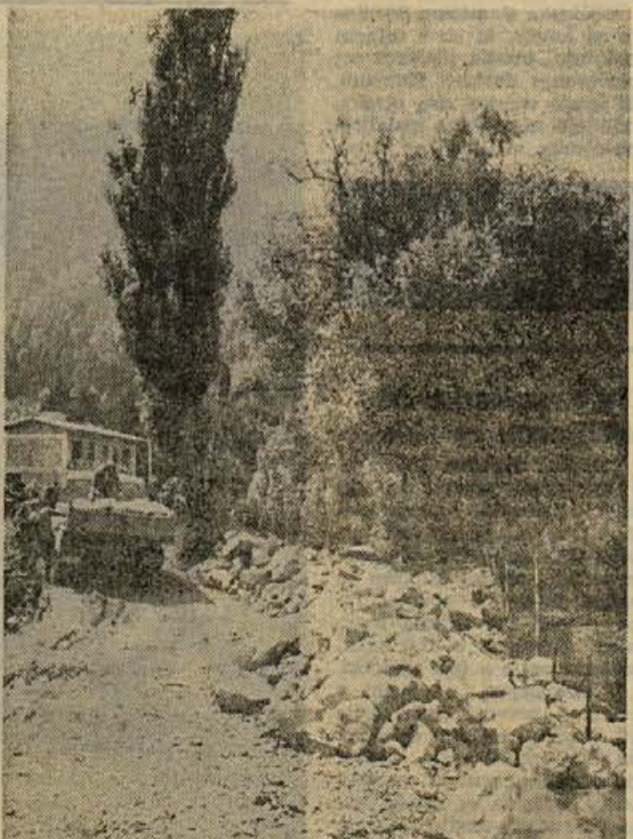
PREUREDITEV AVTOBUSNE POSTAJE

Ko bo minila glavna turistična sezona, se bodo takoj pričela dela pri preureditvi kočevske avtobusne postaje. Sredstva bo prispevalo domače turistično društvo, del pa bo odstopilo podjetje SAP iz Ljubljane, in sicer 3/10 od turističnih prevozov, ki jih nameravajo organizirati. Zaradi vse večjega prometa postaja Kočevje pomembno vozlišče in je preureditev avtobusne postaje več kot potrebna.

DELA NA RINŽI

Pred približno enim mesecem so delavci Vodne skupnosti Ljubljana-Sava pričeli z deli pri ureditvi kočevske Rinže. Dela izvajajo na požiralnikih ponikalnicah pri Ormen potoku, glavna dela pri popravilu brega reke pa so pri novi osnovni šoli v Kočevju. Ta del bo stal približno 14 milijonov starih din, za jez v Mahovniku pa so namenili približno 4 milijone. Začelno bi bilo, da se še letos uredi tudi nasprotni breg, za kar pa primanjkuje sredstev. Vsa dela financirajo iz vodnega sklada Vodne skupnosti Ljubljana-Sava, ki je za ta popravila namenila 20 milijonov starih din.

Z jezom v Mahovniku se bo voda v reki dvignila za približno en meter, kar bo omogočilo, da bo Rinža tudi za kopanje. Letos na-

merava ribiška družina napraviti jez tudi pri Bregu, in sicer za boljše gojenje rib, namenjen pa bo tudi kopalcem. Pri Mahovniku bi bila potrebna še dva manjša jezova, za kar pa se bo potrebno še dogovoriti z izvajalci Vodne skupnosti. Potrebno bo tudi vsa kanalizacijska posestev speljati za zadnji jez v Mahovniku. O tem se bodo morali sporazumeti s KGP. Ko bo to urejeno, bodo tu odlični pogoji za rekreacijski center pri Rožnem studencu, kjer namerava hotel Pugled zgraditi manjšo sezonsko gostišče. Crpalnica Vodne skupnosti je za to že odstopila stavbo, v kateri naj bi bili gostiščni prostori. V zvezi s to ureditvijo bo pomembna vezna cesta, ki jo gradi KGP in bo omogočala lažji dostop k tej čudoviti izletniški točki.

Čeprav je slabo vreme v zadnjem času nekoliko ponagajalo izvajalca, pa dela vseeno dobro napredujejo in bodo do jeseni končana. — Na sliki: urejanje desnega brega Rinže (Foto: J. Primo).

M. MATE

Septembra novo pokopališče

Dela pri urejanju novega mestnega pokopališča v Kočevju dobro napredujejo. Izvaja jih gradbeno podjetje Zidar. Letos bodo postavili zgradbo uprave pogrebnega zavoda ter mrliško vežico. Gradnja z ureditvijo okolice bo stala v tem letu približno 35 milijonov starih dinarjev, dela pa bodo končana do začetka septembra. Staro pokopališče na Trati je bilo že kar pretesno, zato je bila gradnja novega več kot potrebna.

Lepši obeti za gradnjo zasebnih hiš

V Kočevju je vedno večje zanimanje za gradnjo individualnih hiš. Prav zaradi tega pospešeno pripravljajo načrt za naselje Trato, Livold, Dolgo vas in Staro cerkev. Težave pri teh gradnjah so zlasti zaradi plačevanja komunalnega prispevka, za urejanje gradbenih zemljišč in zaradi vedno večjega naraščanja cen zemljiščem. Napravili bodo tudi načrt za zazidavo Rožne ulice, kjer je še nekaj zazidanih parcel.

Individualno gradnjo je doslej zavirala neurejenost zazidanih načrtov, v prihodnjem letu pa bo to urejeno in bodo privatniki dobili prej dovoljenje za graditev hiš. Prav tako pa bo na razglasni deski občinske skupščine urbanistični pregled delov mesta, kjer bodo lahko gradili privatniki.

KOČEVSKÉ NOVICE

Kljub dvema »vladama« brez »vlade«!

Trebanjski in mirenski pododbor ne priznavata novega upravnega odbora Ribiške družine MIRNA, izvoljenega na izredni skupščini 17. julija

Poročali smo že o ukrepih, ki jih je 17. julija sprejela izredna skupščina ribiške družine »Mirna«, da bi preprečila samovoljo in nepravilnosti, ki naj bi jih bili zakrivilo organi družine, in da bi utrla boljše poti gospodarjenju z vodnim bogastvom. Razpustila je upravni odbor in druge organe družine ter imenovala nove, razen tega pa razglasila, da RD »Mirna« istopa iz članstva radeške rajonske zveze.

Odločitve izredne skupščine pri organih, ki jim je bila dana nezaupnica, in pri pododborih ribiške družine niso bile sprejete tako, kot si je želelo novo vodstvo. Takoj po objavi sklepov te skupščine sta trebanjski in mirenski pododbor sporočila v Sevnico, da nočeta imeti z novim vodstvom nič skupnega, marveč da bosta delala s prejšnjim vodstvom in z drugimi organi družine, ki jih priznavata za edine zakonite predstavnike. Posamezniki prejšnjega vodstva in organov kakor tudi v vodstvih pododborov so

sevniški pododbor tako maščevati upravnemu odboru in drugim organom družine, ker niso dovoljevali, da bi vsak počenjal tisto, kar si je želel. Znano je, da je sevniški pododbor od občinske skupščine v Sevnici že zahteval pristaneke, da se premenuje v samostojno družino, in hkrati, da mu občinska skupščina dodeli v upravljanje določene vode, oba zahtevka pa sta bila zavrnjena. Staro vodstvo in drugi organi družine, po statutu in drugih pravih edini zakoniti upravni organi, si prizadevajo raziskati vzroke, ki so privedli do razprtij.

Trenutno ima družina dve »vladi«, katerih vsaka ima svoje pristaje. Težko pa je govoriti o dejanskem gospodarju, dokler stvari ne bodo izključno na zakoniti poti. Doklej še dva gospodarja?

dokazali, da je bila izredna skupščina sklicana povsem nezakonito, mimo določil v statutu družine, da so zato nezakoniti tudi vsi sklepi vključujoč organe, ki so bili izvoljeni na izredni skupščini. Razen tega so zahtevali, da se pokličejo na odgovornost vsi, ki so v teh dogodkih sodelovali. Ugotovili so namreč, da je izredno skupščino sklicala skupina, ki je predvsem kri-va za razprtje v družini, njeno jedro pa so tvorili ribiči iz sevnškega pododboru, četr- tudi niso vsi člani družine. Domnevajo, da se je hotel

Zaposleni prispevajo za šolstvo

V kratkem bo rešeno vprašanje lokacije za novo šolo na Mirni

Po sklepu sedemnajstih krajevnih skupnosti plačujejo zaposleni, kmetje, obrtniki in upokojenci v trebanjski občini od 1. julija letos samoprispevek za novo šolo na Mirni, za preureditev osnovnih sol v Mokronogu in Velikem Gabru, šolsko opre-

mo ter za učiteljska stanovanja. Zaposleni in upokojenci prispevajo 1,5 odstotka mesečnega osebnega dohodka, kmetje in obrtniki pa po 1,5 odstotka katastrskega dohodka oziroma dohodka v obrtni dejavnosti. Nekaj sredstev se je že nabralo. Samoprispevek

bodo pobirali do 31. decembra leta 1968, do takrat pa bi se nateklo 1,360.000 novih din.

Plačniki samoprispevka in drugi občani z zanimanjem pričakujejo, da bi seme, ki so ga vsadili, čimprej dalo sad. Malo so tudi neučakani, saj naloge, za katere prispevajo denar iz svojih žepov, niso majhne, da bi jih lahko čez noč opravili. Zlasti Mirenčani so nestrpni. Povemo lahko le to, da so izvidi za lokacijo nove šole, ki jih je pripravil geološki zavod, narejeni in dani na uporabo, v kratkem pa lahko pričakujemo, da bo naposled le rešeno vprašanje same lokacije.

Skupina »France Marolt« povabljena v Trebnje

V dneh proslavljanja občinskega praznika bo v Trebnjem nastopila folklorna umetniška skupina »France Marolt« iz Ljubljane. Razen tega dogodka bodo v program praznovanja vnesli tudi otvoritev nove blagovnice in benoinske črpalke v Trebnjem, če bosta do praznika narejeni. Po sklepu skupščine in družbeno političnih organizacij bi naj bilo letošnje praznovanje bolj skromno, zato pa bogatejše prihodnje leto, ko bodo hkrati z občinskim praznikom proslavljali tudi 25-letnico ustanovitve Gubove brigade. Komisija za pripravo programa v počastitev občinskega praznika

bo spored prireditev predložila občinski skupščini na njeni prvi prihodnji seji.

Upokojenci z Mirne vabijo

Člani društva upokojencev iz Mirne bodo priredili v nedeljo, 14. avgusta, popoldan družabni sestanek na vrtu Antona Gracerja na Griču nad Zabrdjem pri Mirni. Ker zaradi nizkih osebnih prejemkov ne morejo organizirati daljšega izleta, se bodo poskušali zabavati in razvedriti na tem sestanku.

Lepo bi bilo, da bi jih ob tej priložnosti obiskali tovariši in tovarišice iz drugih društev in organizacij. Prijateljski razgovor z njimi bi upokojence razveselil in moralno podprl.

Vozil je po levi strani ceste

Voznik osebnega avtomobila Fiko Vendel iz Sevnice je 29. julija popoldne vozil iz Brega proti Sevnici po levi strani ceste. Nasproti je pravilno po desni strani pripeljal Radoslav Česnovar iz Trbovelj. Na zavoju v Orehovu je med njima prišlo do trčenja. Telesnih poškodb ni bilo, na obeh vozilih pa je za okrog 2.000 Ndin materialne škode.

Mopedista vrglo 3 metre od avtomobila

Ker sta vozila po sredi ceste, sta se pri sročanju na cesti med Malim in Velikim Slatnikom 6. avgusta popoldne zaletela avtomobilist Franc Sinković iz Kanade in mopedist Jože Bartolj iz Regorče vasi. Mopedista je vrglo 3 metre daleč in se bo nekaj časa zdravil v bolnišnici. Gmotne škode je za 2.500 N din.

Davki, davki in še enkrat davki...

Obrtniki se pritožujejo zaradi dvojnega plačevanja prometnega davka — Tretja akontacija znaša pri kmetih, zaradi zvišanja prispevka za zdravstveno zavarovanje, toliko kot prva in druga skupaj — Gostinci pravijo, da bodo morali zapreti gostilne

Ce vprašate obrtnika, go- stinca ali kmeta kaj ga naj- bolj tare, bo vsak že iz nava- de odgovoril, da davki. Po- sebnost je to pereče zdaj, ker 15. avgusta zapade plačilo tre- tje akontacije. Na oddelku za davke v Sevnici je v zadnjih dneh ob uradnih urah prava gneča. Sem se hodijo pritoževati vsi: obrtniki, gostinci in kmetje.

■ Obrtniki prigovarjajo predvsem zaradi dvojnega plačevanja prometnega davka; če kupi obrtnik v maloprodaji material, ki ga potrebuje, mora plačati tudi prometni davek, ki je tu že vračunan v ceni. Ko pa proda gotov izdelek, mora prometni davek še enkrat plačati. To podraži njegove izdelke oziroma uslu- ge, po katerih je potem manj- še povpraševanje. Pritožujejo se tudi nad dajatvami za va- jence, od katerih, kot pravi- lo, nimajo nobenih koristie. Posebno jih skrbi zakon o pokojninah: za pokojnino bi jim šteli samo plačevanje socialnega zavarovanja od 1. januarja 1965 dalje. Prejšnje plačevanje obrtniške samopo- moči ne velja, vendar to vpra- šanje še ni dokončno rešeno.

■ Največ težav s kmetji je zaradi starosti. Otroci odha- jajo v službe, na kmetijah pa ostajajo v večini starejši lju- dje, ki ne zmorejo vseh del. Zato kmetije propadajo in ne dajo tistega kar bi lahko da- le, zaradi česar je še težje plačevati davke in druge da- jatve. Zaradi zvišane pri- spevka za zdravstveno zava- rovanje je letos tretja akontacija precej visoka. Po no- vem zakonu znaša sedaj pri- spevek za zdravstveno zava- rovanje kmetov 13.000 Sdin na vsako kmetijo, pristieta pa je treba še 16 odst. od ka- tasterskega dohodka in 1. odst. za lanski primanjkljaj pri zdravstvenem zavarovanju. Toda prispevek ne more biti manjši od 20.000 Sdin. Tretja akontacija je zato tako viso- ka, ker sta bili prva in dru- ga obračunani še po starem, tretja pa že po novem zaku- nu.

Občinska skupščina Sevnica je za kmete, ki so v težkem položaju, uvedla olajšave pri plačevanju davkov. Kmetom, ki imajo več kot dva otroka, odbijejo za vsakega nadaljnje- ga otroka, mlajšega od 15 let,

10 odst. davkov, če njihov ka- tasterski dohodek ne presega 65.000 Sdin na družinskega člana. Prav tako odpisejo 20 odst. davkov za osebo tistim kmetom, ki imajo v družini za delo nesposobnega člana in če katastrski dohodek ne presega 100.000 Sdin na družinskega člana. Razen tega priznajo olajšave tudi bor- cem. Tistim, ki lahko dokaže- jo, da so sodelovali v NOV, odpisejo 50—15 odst. davka. Na oddelku za davke in do- hodke upoštevajo tudi stro- ške, ki so jih imeli kmetje z zdravljenjem, zdravili, zdra- vniškimi pregledi in drugim. Vsem tistim kmetom, pri ka- terih znašajo stroški zdra- vljenja več kot 10.000 Sdin, del davkov odbijejo.

■ Ker se med gostinci š- rijo govorice, da bodo mora- li zaradi visokih davkov za- preti gostilne, smo se pozna- mimali, koliko je v tem res- nice. Na oddelku za davke in dohodke so nam povedali, da pri njih še nihče ni re- kel, da bo zaprl gostilno, pač pa o tem govorijo v sosed- njih občinah. Povedali so tu- di, da so davki visoki pred-

vsem na močne alkoholne pi- jače in pivo. Od teh plačuje- jo razen dohodnine še 20 odst. zveznega in 25 odst. ob- činskega prometnega davka. Toda ta davek je že vračunan v cenah pijač, pravijo na dav- čni upravi. Povedali so nam tudi, da vsa sredstva, ki jih gostinci vložijo v obnovo lo- kalov, obračunajo pri plače- vanju davkov. Če so ta sred- stva večja kot davki za tisto leto, jih razdelijo na več let.

V zvezi z davčnimi težava- mi, ki tarejo gostince, smo vprašali še gostilničarja Anto- na Kragla, kaj misli o tem. Odgovoril nam je: »Slišal sem, da mislijo nekateri za- preti gostilne. Toda s tem ne bodo dobili nazaj denarja, ki so ga vložili v ureditev loka- la. Mislim, da so težave na- stale predvsem zaradi tega, ker so nas prepozno obvestili o povečanju prometnega dav- ka. Plačevati moramo za ce- lo leto nazaj, cene pa smo dvignili šele prejšnji mesec. Rešitev vidim samo v tem, da plačamo davke za prvo polletje po starem, za naprej pa po novem zakonu.«

F. P.

Bo hmelj obirala mladinska delovna brigada?

Kmetijska zadruga Sevnica ima letos precejšnje težave z obiračji hmelja. Zaradi govorice, da bo pri njih dela samo za teden dni, gredo ljudje ra- je v Savinjsko dolino, kjer bodo obirali 14 dni. To pa ni res. Od lanskega leta so po- večali nasade hmelja za 20 hektarov, zato bodo tudi pri njih obirali 14 do 20 dni.

Ker so hmeljišča precej daleč od vasi in zato nimajo obiračji nobene zabave, bo zadruga organizirala v času obiranja več filmskih pred- stav. Razen tega jih bo obis- kal tudi eden izmed znanih ansamblov domače glasbe.

Kmetijska zadruga posku- ša skupaj z mladinsko orga- nizacijo in SZDL organizirati

mladinsko brigado za obra- nje hmelja. Mladinci bi ime- li, tako kot odrasli, 150 Sdin od mere, od tega pa bi dali na dan 100 Sdin za malico. Delali bi 8 ur na dan, na de- lo in nazaj pa bi se vozili s posebnimi avtobusi. Po končanem obiranju je kmetijska zadruga pripravljena organi- zirati izlet v kraj, ki ga bo do izbrali mladinci.

Šahovsko prvenstvo Zasavja in Posavja je končano

Na rednem mesečnem dvokrož- nem brzoturnirju za julij, kate- rega se je udeležilo 7 šahistov, je zmagal gost Maurer iz Ljublja- ne z 10 točkami. Slede mu Debe- lak 8, Timer in Blas s 6,5, Der- stvenšek 6 in Gačnik s 5 točkami.

D. B.

TREBAŃJSKE NOVICE

Zakaj rinejo vsi v Podzemelj?

Samo zato, ker je Kolpa vzdolž vse struge najtoplejša prav v Podzemlju, kjer ob količnjak lepem vremenu dose- že 28—30 stopinj, se hodijo sem namakati motorizirani ko- palci iz semiškega konca, No-

vomeščani, Črnomaljčani in Ljubljancani. Vsi hočejo sa- mo v Podzemelj in ne v Me- tiško ali na Vinico, kjer ima- jo ob Kolpi tudi zgrajena ko- pališča.

— Na Vinici je voda bolj mrzla zato, ker teče med vi- sokimi bregovi, v Metliki pa zaradi izliva Lahinje izgubi nekaj stopinj toplote — je po- jasnjal Ivan Butala, posivod- ja podzemeljskega kopaljšča.

Bil je delavnik, na trati pa je stalo kar 7 večjih avtomo- bilov nemške znamke, zato me je zanimalo še, od kdaj je Podzemelj med Nemci ta- ko znan.

— To so »naša«, na delu v Nemčiji in zdaj doma na do- pustu. Trenutno jih je polna vsa Bela krajina.

— Kolikšen imate promet in koliko stalnih gostov?

— S prometom smo kar za- dovoljni, saj ni dosti manjši kot milijon na mesec. Kar se gostov tiče pravim, da jih ob lepem vremenu nikdar ne

manjka. Stalni pa so neki Ljubljancani, več družin z one strani Gorjancev in Črnomaljci. Ob nedeljah jim postrežem s čevapčiči, z odoj- kom in jagenjčkom. Otroci so vneti za lučke.

— Se pravi, da je tudi po- strežba marsikomu všeč, ne samo Kolpa!

Tudi delavci, ki so na bliž- njih travnikih sušili in na- kladali seno, so se prišli v kopaljški bife odčejati s pi- vom in poslovadja, sam za vse, je že imel novo delo.

M. B.

Nov gasilski dom v Dobravica

V nedeljo, 7. avgusta, so Dobravičani dokončali grad- njo novega gasilškega doma v Krivoglavcih, katerega so zgradili predvsem z lastnimi sredstvi in s prostovoljnimi delom. Nekaj sta jim prispe- vala tudi občinska skupščina in gasilska zveza.

V nedeljo popolne ob 14. uri je bila v novem gasilskem

V I. polletju: 550 milijonov za sklade

Metliška tovarna BETI je v letošnjem prvem polletju sicer preselila predvideni plan proizvodnje, ustvarila je celo 550 milijonov dinarjev za sklade, vendar kupcem še vedno dajejo na upanje. Ta- ko je bila fakturirana reali- zacija dosežena z 52,6 odst. plačana pa je s 46,3 odstotki. V primerjavi z uspehi v lanskem prvem polletju je bil letošnji celotni dohodek za 128,2 odst. večji, osebni dohodki so narasli za 29,9 odst., sredstva za sklade kar za 435 odst., medtem ko je letos število zaposlenih za 29,5 odstotkov večje.

PARNA PEKARNA METLIKA
potrebuje za svoje podjetje
VAJENCA
ZA TAKOJŠEN SPREJEM
Prijava sprejema upra- va podjetja.

METLIŠKI TEDNIK

Rekorden obisk na Veselici

Metliško gostišče Veselica je preteklo nedeljo ob »otvoritvi sodne« zabeležilo rekorden promet in število gostov, odkar gostišče obstaja. Ta dan se je v popoldanskem času in v večernih urah zgostilo več kot 1000 gostov iz različnih krajev. Pred gostiščem je parkiralo okoli 400 osebnih avtomobilov in več avtobusov. V enem popoldnevu so iztržili okoli pol milijona dinarjev, kar se še ni zgodilo.

Sod, postavljen v vinograd in v njem miza s klopni za 12 go- stov, je bil vsem obiskovalcem Veselice tako všeč, da so obljubljali še priti. Odslej bo zaradi napovedane večjega obisa na Veselici vsako nedeljo popoldne od 17. ure dalje igral »Metliški trio«.

9000 NAS JE, KAJ KO BI SE ODLOČILI?!

Krajevna skupnost Novo mesto je pripravila predlog, po katerem bi Novomeščani prispevali denar za zidanje nove kino dvorane in ureditev nekaterih prostorov za pionirsko knjižnico, za centralno kurjavo v gimnaziju in osnovni šoli, zgraditev nove telovadnice in šolske zgradbe ter za ureditev otroškega varstva — Samoprispevek bi zbirali več let, odločilno besedo o njem pa bomo povedali na zborih volivcev v tej jeseni

Dobro vemo, da premore Novo mesto en sam prostor za kulturne prireditve. To je dvorana s 330 sedeži v Domu kulture. V njej je vse, kar »diš« po kulturi. Kino predstave so vsak dan. Druga mesta imajo za filmske predstave posebne dvorane, Novo mesto pa ne. Pa bi jo lahko imelo. Prostor je izbran, le načrtov in denarja ni. Predvideno je, da bi kino dvorano prizidali Domu kulture. Če bi se posrečilo zbrati 2 milijona novih dinarjev, bi lahko leta 1968 šli v kino že v novo dvorano.

V stavbi, kjer so študijska, ljudska in pionirska knjižnica, je nekaj praznih prostorov. Potrebno bi bilo 85.000 novih dinarjev, da bi jih preuredili, pa bi Pionirska knjižnica dobila prepotrebne sobe, soloobvezni otroci pa svoje zatočišče.

Gimnazija in osnovna šola porabita vsako zimo za kurjavo 70.000 novih dinarjev, v učilnicah pa je temperatura redko nad 15° Celzija. S 700 tisoč novih dinarjev bi šolama napeljali centralno kurjavo, učencem in dijakom ter učiteljem in profesorjem pa bi ne bilo treba zmrzovati. Uspeh bi se izboljšal, boleznih bi bilo manj. Če bi torej dobili denar v ta namen, bi rešili zdravje 2000 otrokom, učiteljem in profesorjem.

Dokler otrok raste, mora veliko telovaditi, sicer se ne bo dobro razvil. Osnovna šola,

ki jo je v minulem šolskem letu obiskovalo skoraj 1500 otrok, ima samo eno telovadnico. Potrebna je še najmanj ena. Da res ne kaže odlašati z zidanjem, nas pričjujejo nekatere ugotovitve. Predlansko šolsko leto je imelo slabo telesno držo pol osnovnošolcev v novomeški občini, hude deformacije pa so opazili tudi na prsnih koših in stopalih.

Nič manj razveseljivo ni, da se skoraj 1500 otrok, ki obiskujejo osnovno šolo v Novem mestu, stiska pod eno streho: polovica dopoldne, polovica popoldne. To je presneto res, kakor je res tudi to, da se bo šola zadušila, če ne bo dobila še ene stavbe.

Ne nazadnje se tudi ne moremo pohvaliti, da imamo urejeno otroško varstvo. Vsaj še 2200 do 15 let starih otrok še nima varuha, zlasti pa ne otroci zaposlenih staršev. V mestu in bližnji okolici je okoli 45 odstotkov zaposlenih mater, na katere bi morali pomisliti. Kaže, da bo potrebna otroško varstvena ustanova odpirati zlasti v središču mesta, v Kandiji in Brslinu.

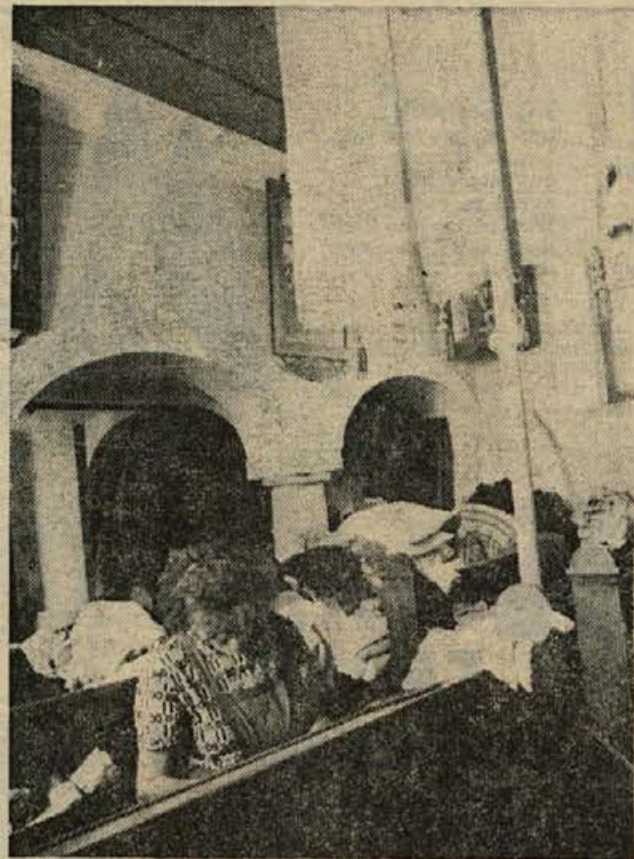
Razumljivo je, da vsega ne bomo letos zgradili, pa tudi drugo leto še ne. Odvisno je od tega, česa se bomo najprej lotili, za kaj se bomo najprej odločili: ali za kino dvorano ali za telovadnico ali za drugo. Vse je potreb-

no, vendar nekaj lahko počaka.

Zdaj pa: s čim bo mo gradili? Občina nima denarja, zato bomo morali pomagati mi, občani, se pravi Novomeščani. Seveda s samoprispevkom. Kaj, kdaj in za koliko bomo lahko gradili, se bomo odločili na zborih volivcev, seveda, če bomo pristali na samoprispevek, brez katerega se nima pomena pogovarjati. Denar bi zbirali več let, gradili pa postopoma. 9000 nas je, namreč nas Novomeščanov, zato bi vprašanje sredstev ne smelo biti pretrd oreh. Vsi namreč moremo vsi!

In še tole, da ne bo nespo-rorumov: prispevek občanov za našete namene bi pomenil samo del potrebne denarja za gradnje, saj bodo delovne organizacije tudi same veliko prispevale. To, s čimer danes seznanjamo Novomeščane, pa je hkrati tudi opozorilo na vzorčno anketo, ki bo v prihodnjih dneh zajela približno 100 ljudi, da bi vodstva organizacij in občinske skupščine lahko ugotovila mnenja in želje občanov glede zaporedja nestetih objektov, ki jih Nova mesta in njegovi prebivalci najmanj potrebujejo.

IVAN ZORAN

DRUŽINA V MAČKOVSKI CERKVI

MAR RES NI BILO MOGOČE NAJI BOLJSE RESITVE? V ponedeljek, 1. avgusta, sta se morala iz hiše številka 19 v Mačkovcu izseliti upokojenec Jože Zalokar in njegova žena Branislava s štirimi otroci. V hiši, ki jo je občinska skupščina dodelila Francu Kirarju, so stanovali od vojne sem. Zalokarjevim so dali drugo hišo v Trški gori. »Tja gor ne moremo hoditi, ker ima moč močno naduho, jaz pa sem tudi bolna,« je dejala Zalokarjeva in mirno šivala naprej v klopi sredi cerkve v Mačkovcu. Pod korom imajo obleke in drugo, pod zvonikom pa kuhinjsko omaro, mizo, stole in štedilnik. Dokler bodo v cerkvi stanovali Zalokarjevi, ne bo v njej nihče maševal. Zalokar je bil prej barvar v NOVOTEKSU, 2 hčerki sta trgovski vajenki v Novem mestu, 14-letni sin in 12-letna hčerka pa hodita še v šolo. (Foto: M. Moškon)

Odbojkarji Novoteksa še vedno upajo

Ob koncu spomladanskega dela tekmovalja v republiški odbojkarški ligi so se igralci novomeškega Novoteksa znašli prav na dnu; za njimi so se igralci odbojkarškega kluba iz Črešnjevca, ki spomladaj niso osvojili niti ene prvenstvene točke. Čas zatišja med obema polovicama tekmovalja se bliža h kraju, zakaj v jesenskem delu se bodo slovenski klubi spoprijeli ali za prvo mesto, ali pa se bodo borili za obstanek v ligi. Med te — žal — sodijo tudi Novomeščani.

Kar na delovnem mestu smo zmotili Janka Goleša, da bi nam kaj več povedal o pripravah za jesenski del prvenstva. »Nihče med nami ni pesimist; v jesenskem delu smo imeli precej smole: v Mariboru smo izgubili že dober del tekmo za Branikom, izgubili smo s Črnučani, ki nas dotleje niso premagali ne v Novem mestu ne doma, prav tako si ne bi smeli privoščiti poraza v Izoli,« je dejal.

Igralci Novoteksa imajo tako rekoč dve točki še v žepu — odloženo tekmo spomladanskega dela prvenstva s Črešnjevcom v gostih. Po dve točki mislijo iztrgati še Črnučam, Kamniku in Izoli — tak izkupiček pa bi po njihovi računici že moral zadostovati za obstanek v ligi.

Novomeščani so začeli trenirati med zadnjimi v republiški ligi. Največja težava je v tem, ker delajo člani Novoteksovega kolektiva v izmenah dopoldne in popoldne, tako da ni moč vseh igralcev zbrati na skupnem treningu, da bi se lahko kar najbolj vrgli. Med pripravami, ki jih vodi Marjan Potrč, si morajo zlasti pridobiti kondicijo, ki je že dolga leta ahilova peta novomeških odbojkarjev. Ogleдали si bodo več filmov, ki so jim jih odstopili češki odbojkarji lansko jesen. »Če bi v jesenskem delu igrali tako, kot smo igrali na turneji po Češici, bi se lahko potovali za sun vrh lestvice,« meni Janko Goleš.

»Drugod se igrajo modernejšo odbojko s štirimi igralci na mreži, medtem ko so naši napadi s samo tremi igralci na mreži prepočasni in nasprotniku udarcev ni težko blokirati. Posebno poglavje je tudi kriterij sodnikov, ki dovoljujejo preveč nošenih žog, kar našemu moštvu, ki se ne more pohvaliti z borbenostjo, nikakor ne leži.«

Člani OK Novoteksa bodo trenirali trikrat na teden, odigrati pa nameravajo tudi več prijateljskih srečanj s trebanjskimi odbojkarji. V svojih vrstah imajo zdaj deset igralcev, medse pa bodo spet povabili dva iz astare garde — Simiča in Šonca. V načrtu imajo tudi organizacijo tradicionalnega pokalnega turnirja, ki bi moral biti 4. julija, zdaj pa ga menijo prirediti okrog 20. avgusta. Štiri dni kasneje igrajo zaostalo tekmo s Črešnjevcom, 28. avgusta pa je na sporedu prvo kolo jesenskega dela republiške lige. Dobra dva tedna priprav — to res ne pomeni ničesar!

Visoka zmaga Mirne peči

V prijateljski nogometni tekmi sta se te dni v Mirni peči srečali moštvi Mirne peči in Partizana z Otočca. Po izredno dobri igri so domači igralci premagali Otoččane z visokim rezultatom 7:1 (3:0). Za domačine so dosegli gole naslednji igralci: Mrvar in Novljan po 2 ter Sovrin 3 gole. Pri gostih pa je dosegel častni zadetek Florjančič. Tekmo si je ob lepem vremenu ogledalo okoli 30 gledalcev. Mg.

Želijo si predavanj

Občinski odbor SZDL in Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu, ki pripravljata v jesensko zimski sezoni vrsto poljudnoznanstvenih predavanj, sta upoštevala tudi želje krajevnih organizacij Socialistične zveze, ki so se v največji meri odločile za cikluse predavanj s področja kmetijstva, zdravstva in družinske vzgoje. Predavanja iz ciklusa »Sodobni svet«, ki zajemajo družbeno politične premike doma in v svetu, pa imajo največ pristašev v večjih občinskih središčih kot so Senthjerne, Brslin, Zužemberk in drugi.

OBIRANJE HMELJA

v Srebrničah

pri Novem mestu začnemo 15. avgusta! S seboj prinesite vreče in košare. Stanovanje in hrana na razpolago. Cena za skaf nabranega hmelja 150 Sdin.

Kmetijska šola Grm Novo mesto

Ustanovili so občinsko zvezo društev upokojencev

Nedavno so na pobudo družbeno-političnih organizacij ustanovili v Novem mestu sporazumno z vodstvi krajevnih organizacij društev upokojencev občinsko zvezo. Njen namen je vsklajevati in povezovati dejavnost upokojenskih društev. Za predsednika so izvolili Jožeta Morrettija, tajnik zveze bo Marcel Godnik, blagajničarka pa Mimi Poljanšek. Izvolili so 9-članski odbor, v katerem so zastopani tudi upokojenci z Dvora, iz Straže, Dol. Toplice, Skocjana in Senthjerneja.

Magnifico navdušil Novomeščane

Dobre glasbene ansamble je novomeško občinstvo še vselej lepo sprejelo in jih počastilo s številnim obiskom. Tako pričakovano je bil tudi skupjanski zabavni kvartet MAGNIFICO, ki je nastopil v dvorani novomeškega doma kulture zvečer 5. avgusta. Čeprav so bile vstopnice precej drage, so bile razprodane, napolnjena pa so bila tudi stojišča. Tistim, ki so prišli na prireditev, ni bilo žal odšteti denarja, MAGNIFICO jih je navdušil. V dvehurnem programu je s temperamentom izvedel vrsto južnoameriških pesmi, poslušalcem pa so se najbolj vtisnile v spomin nekatero mehiške romances in pesmi iz znanih filmov. Skratka ansamblu se je Novomeščanom znova prikupil, kar je pomenilo, da je v Novem mestu vedno dobrodošel.

NOVOMEŠKE ŠAHOVSKE NOVICE

Na brozopotemnem polfinalu za avgust je med 12 udeleženci zmagal Penko z 10 točkami, drugo mesto sta si razdelila s 7 točkami Karpiljug in Alibegović, četrto do šesto mesto dele s 6,5 točkami Avsec, Čosič in Bilbija, sedmi je bil s 6 točkami M. Picek, osmi s 5 točkami Jerančič itd.

NA FINALNEM BRZOTURNIRJU ZA AVGUST je ponovno zmagal Sunjič s 9,5 točkami in je edini končan turnir brez poraza. Drugo in tretje mesto sta si razdelila s 8,5 točkami Penko in Škerij, četrti je bil s 6,5 točkami Petkovič, peti je bil s 6 točkami Avsec, šesto in sedmo mesto sta si razdelila s 5,5 točkami J. Picek in Nagol, osmi je bil s 4,5 točkami Kerlan, deveti s 4 točkami Kranjc, deseto do 12. mesto pa so si razdelili s 2,5 točkami M. Picek, Čosič in Jerančič.

ORA NOVOMEŠKA MOJSTRSKA KANDIDATA IGOR PENKO IN VITOMIR SUNJIC se od podelitve udeležujeta slovenskega šahovskega prvenstva v Ljubljani. Obe naša šahovska kandidate sta imela v boju za renomiranih nasprotnikov! Enake želje gredu tudi kočevskemu prvokategorniku Rujiju Ostermanu. JEK

Vaš najboljši obveščevalec je Dolnjiški list!

Pošta Otočec ostane v vasi

Pošta Otočec ob Krki se ne bo preselila iz vasi Otočec v Grad Otočec. Ob pričetku gradnje novih restavracijskih prostorov ob avtocesti na Otočcu je obstajal dogovor med investitorjem, t. j. hotelom Grad Otočec in Podjetjem za PTT promet Novo mesto, da se v okviru novo zgrajenih prostorov zagotovi tudi prostor za pošto in avtomatsko telefonsko centralo. Ta pošta bi bila za potrebe tamkajšnjega prebivalstva in

za potrebe turistov. Vendar je bilo že med gradnjo ugotovljeno, da prostorov za pošto ne bo na razpolago v novih prostorih, temveč je hotel Grad Otočec ponudil PTT podjetju, da si uredi prostore za pošto v motelu, ki stoji poleg nove restavracije s tem, da odgovarjajoči del motela odkupi. Ker PTT podjetje za odkup prostorov nima sredstev, bo pošta kljub najni potrebi po novih in sodobnejših prostorih še v prihodnje ostala v vasi Otočec.

Novomeška kronika

TE DNI SO ZAČELI PREUREJATI lokale v bivši Picekovi in Oblakovi hiši na Glavnem trgu, zato so POGAČO preselili v spodnje, dvoriščne prostore Mercatorjeve stavbe (bivša Medicova hiša). SPECERIJA je dobila začasen prodajni prostor nasproti Doma JLA, v katerem pa bodo dobili primeren prostor tudi za preselitev Komisije trgovine. Podjetji DOLENJKA in MERCATOR bosta na Glavnem trgu uredili dva nova, sodobna lokala za prodajo špecharskega blaga. Računajo, da bosta preurejeni trgovini začeli poslovati še konec novembra.

CEVLJARJI NA PRESERNOVEM TRGU so te dni v ponovni reorganizaciji. Skupina cveljjarjev, ki dela v družbenem sektorju, se je v preteklih letih že mnogokrat selila in spadala pod različne firme, poslovanje pa je kljub vsemu na meji rentabilnosti. Stranke ne zanima, katero podjetje jim dela usluge, če imajo strgane čevlje, želijo si le, da bi čevljariji nemoteno in hitro poslovali, zato naj bi čevljarske problem enkrat dokončno rešili!

OD 15. AVGUSTA DO 15. SEPTEMBRA bo v vajenski šoli ponoven šivalni tečaj, ki ga prireja Tovarna šivalnih strojev MIRNA. Pouk bo v trah izmenah: dopoldne, popoldne in zvečer, tako da bo tečaj lahko obiskovalo čimveč interesentk. Šolnina znaša 5.000 dinarjev, medtem ko nudi šivalno stroje tovarna.

V NOVOMEŠKI PEKARIJI SO začeli prodajati dober ajdov kruh, po katerem je precej povpraševanja. Kilogram tega kruha

stane 300 din, prodajajo pa ga v omejenih količinah vsako popoldne, razen ob ponedeljkih in sobotah.

LOKALNO AVTOBUSNO POSTAJA pri Industriji obutine na Cesti komandanta Staneta bodo kmalu dali v uporabo. Te dni urejajo postajališče s škarpo pri tovarni, medtem ko je na drugi strani ceste že končano.

ZIVILSKI TRG se je razvil ne samo ob ponedeljkih in petkih, temveč kar vsak dan, vendar v manjšem obsegu. Prodajalci z juga imajo vedno na zalogi paradiznik, papriko, fižol, breskve in bruske. V ponedeljek smo zabeležili naslednje cene: krompir 500 din/kg, jajca 55-60 din, kumara 150 din, paradiznik 250 din, paprika 250 din, zelje 80 din, solata 300 din, hruške 200 din, jabolka 250 din, gobe 500 din, mleko 140 din/liter, špinada na merice 70 din, slive 200 din/kg, melancani 400 din. Na spodnjem, nepokritem delu tržnice, so bili tudi tokrat naprodaj lončarski in suhobarski izdelki.

V TOREK ZVEČER so lahko verni Novomeščani spet nasledili enemu izmed številnih rokohitrocev, ki prihajajo, da bi z malo znanja in spoznanji šalami izvalili ljudem kar največ denarja. Nad »Zanelljems« so bili zatočarji tudi podpopovprečni gledalci.

GIBANJE PREBIVALSTVA — rodile so: Anica Zagar z Ljubljanske 8 — Srečka; Vera Zupančič z Mestnih nji 6 — Mitja; Alojzija Deanovič z Ceste komandanta Staneta — dečka.

Obvestilo o preselitvi »SPECERIJE«

Obveščamo cenjene potrošnike, da smo prodajalno »Specerija«, Glavni teg 21, zaradi adaptacije lokala

preselili v Sokolsko ulico, v trgovski lokal last tov. Mejakove, nasproti doma JLA.

Priporočamo se cenjenim potrošnikom, da se še nadalje oskrbujejo v naši prodajalni, ki bo samo začasno poslovala v zgoraj omenjenem lokalu.

»NOVOTEHNA«

trgovsko podjetje NOVO MESTO

razpisuje JAVNO LICITACIJO za prodajo

tovornega kamiona TAM PIONIR 3 tone, v voznem stanju

LICITACIJA bo 13. avgusta 1966 v garažah podjetja na Šmihelski cesti; za družbeni sektor ob 8. uri, za privatni sektor ob 10. uri.

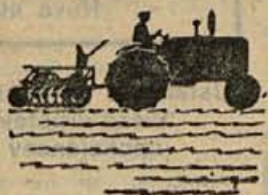
INFORMACIJE lahko dobite na pravi podjetja ali na tel. št. 21-132.

NOVOTEHNA

trgovsko podjetje na debelo in drobno Novo mesto

OBRTNI SERVIS SEMIČ

priporoča svoje izdelke, posebno žetvene naprave za kosilnice Alpina, hkrati pa pošilja pristréna voščila vsem prebivalcem domače občine!

Ob letošnjem spremenjenem praznovanju občinskega praznika — 12. avgustu — želimo vsem občanom, delovnim organizacijam v gospodarstvu in družbenih službah ter članom vseh množičnih organizacij še mnogo uspehov pri delu! Krepimo samoupravljanje proizvajalcev in spodbujamo ustvarjalnost širokih ljudskih množic!

OBČINSKA SKUPŠČINA ČRNOMELJ

Občinski komite ZKS
— Občinski odbor
SZDL — Občinski
komite ZMS — Občin-
ski sindikalni svet —
Občinski odbor RK —
Občinski odbor ZZB

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ

POŠILJA ISKRENE ČESTITKE ZA OBČINSKI PRAZNIK — 12. AVGUST — VSEM DELOVNIM LJUDEM V OBČINI, ZLASTI PA KMETIJSKIM PROIZVAJALCEM, S KATERIM SI ŽELI ŠE BOLJŠEGA SODELOVANJA!

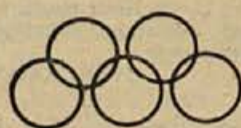

Vsem investitorjem na področju domače občine, kakor tudi vsem delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik in se priporočamo!

DELOVNI KOLEKTIV

OBRTNEGA KOMUNALNEGA PODJETJA ČRNOMELJ

želi nadaljnjih delovnih zmag vsem kolektivom ter pristréno vošči prebivalcem črnomaljske občine za njihov praznik! — Priporočamo se za naročila!

Cestitkam delovnih kolektivov se pridružuje tudi kolektiv

PREHRAMBENE INDUSTRIJE

BELSAD — ČRNOMELJ

BELO- KRANJSKO GRADBENO PODJETJE ČRNOMELJ

ISKRA TOVARNA KONDENZATORJEV SEMIČ

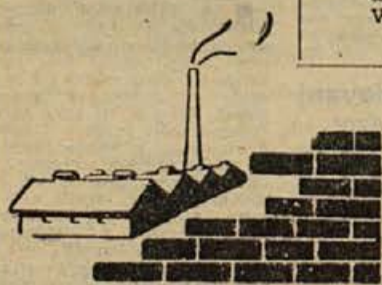
Letos bomo vnovič počastili občinski praznik in izpričali svojo vestobo misli, ki je sprožila in vodila naš osvobodilni boj. V prihodnje si prizadevamo za nenehen razvoj proizvodjalnih sil, ustvarjamo obilje dobrin za lepše in boljše življenje! Vsem občanom iskrene pozdrave z najlepšimi željami!

Pozdravljamo svoje stranke in jim voščimo za naš praznik, 12. avgust!

KNJIGOVODSKI CENTER ČRNOMELJ

Parna pekarna —
Valjni mlin —
Brivsko frizersko
podjetje

OPEKARNA KANIŽARICA

SPLOŠNO KOVINSKO PODJETJE

KOVINAR ČRNOMELJ

Izdeluje jeklene konstrukcije, razne stiskalnice in škarje za rezanje pločevine. Opravljamo tudi drobne usluge.

NAJ ŽIVI 12. AVGUST — PRAZNIK
DOMAČE OBČINE!

DELOVNI KOLEKTIV

BELOKRANJSKE ŽELEZOLIVARNE IN STROJNE TOVARNE

BELT ČRNOMELJ

pošilja pristréna voščila za letošnji občinski praznik z željo, da bi si vsi delovni kolektivi in posamezniki še z večjo vneto prizadevali za nadaljnji napredek na vseh področjih

Naši pozdravi in čestitke veljajo vsem poslovnim prijateljem in znancom, delovnim organizacijam na področju črnomaljske občine in vsem delovnim ljudem!

LIČ

LITOŽELEZNA INDUSTRIJA ČRNOMELJ

GOSTINSKO PODJETJE ČRNOMELJ

V imenu svojih gostišč v Črnomlju, na Vinici in v Semiču čestitamo ob praznovanju 12. avgusta ter se cenjenim gostom tudi v prihodnje priporočamo za obisk!

Nizkim kaznim se ljudje smejiyo

Tovariš urednik!

takoj sprožili in že tudi končali sodni postopek.

In veste, kako je bil kaznovan? S 500 markami globe (pomnožite to s 312,5, pa boste dobili znesek v starih dinarjih), s 14 dnevi nepogojnega zapora in še z odvzemanjem vozniškega dovoljenja za dobo enega leta. Poštena kazen, ali ne?

In naše kazni v takih primerih? Globe so bolj podobne žepninam kot kaznim, da o drugih vrstah kazni za ogrožanje tujega življenja ni ti ne govorim. Potem pa še kar naprej stokajmo in tožimo o tem, kako prepogosto umiramo na cestah!

Drakonske kazni za prometne prekrške v Zahodni Nemčiji prav gotovo ne igrajo nepomembne vloge pri ugotovitvi, da je ta država edina na svetu, kjer je bilo v zadnjem letu smrtnih primerov in nesreč na cestah manj kot v preteklih letih, kljub vsakodnevnemu povečanju števila vozil in prometne nasploh.

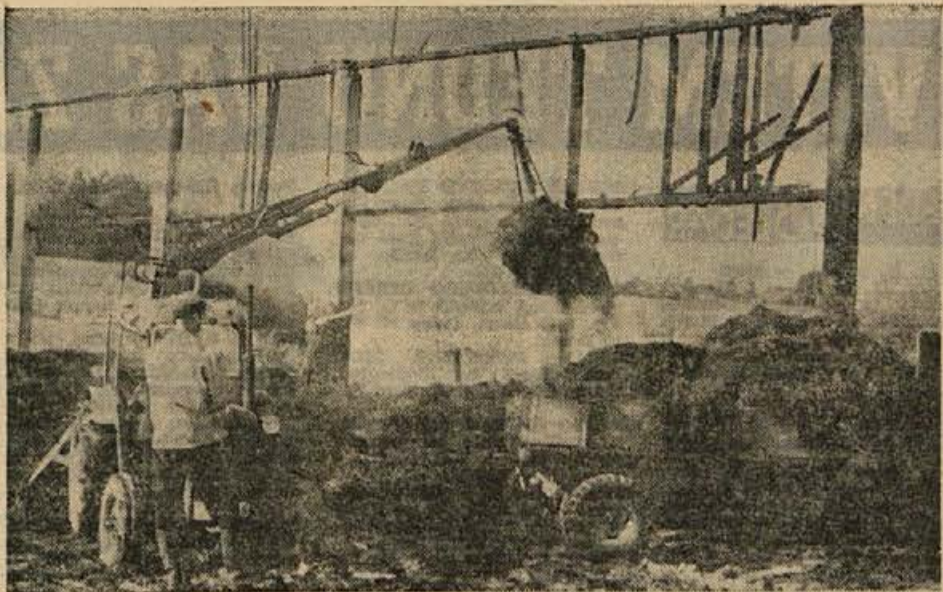
V Jugoslaviji in v Sloveniji še posebej pa se število prometnih nesreč in smrtnih

primerov v zvezi z njimi — stokovito več!

No, preračunal sem gornjo kazen v markah: nad 158.000 starih dinarjev je moral plačati Nemeč za prekršek, ki ga je zakrivil ponoči na prazni cesti v vinjenem stanju! Naše kazni pa so, oprostite izrazu, take, da se jim krave smejiyo, kot pravijo ljudje. V vseh primerih, ko gre za vinjene soferje, za malomarnost in očitno kršenje prometnih predpisov, smo v kaznovanju sentimentalni in vse preveč humani! Zato se ljudje pobijajo in se bodo še bolj pobijali! Ali ste brali v »Delu« 9. avgusta, da so začeli tudi v Franciji odvzemati vozniška dovoljenja vsem tistim voznikom, ki so »javna nevarnost« in povzročajo na cestah hude prometne prekrške? Vozniško dovoljenje jim odvzamejo takoj in za določen čas, najmanj pa za 2 meseca. Razen tega bodo neoprezne voznike postavili pred sodišče, ki jim bo izrekli kazen zaradi ogrožanja varnosti v prometu.

Zato se strinjam s tem, kar ste napisali v Dolenjskem listu letos 4. avgusta v uokvirjenem sestavku »Morilci so med namis in menim, da brez zaostrene kaznovalne politike za prometne prekrške naša disciplina na cestah še dolgo ne bo boljša! Ševeda je potrebna vzgoja v šolah in krožkih, doma in v delovnih organizacijah, toda břežvestnim pijanim soferjem nikar ne sadimo rožic in jim ne pojmo lepih pesmic! Za brezsrčne, nekulturne voznike je veliko učinkovitejša krepka denarna kazen, zapor in odvzem vozniškega dovoljenja. In če ima tak državljan za avtomobil 2 ali 3 milijone dinarjev, naj ima tudi za pošteno kazen nekaj stotisočakov. Če ga kaznujejo pristojni organi s 1000 ali 5000 starih dinarjev, se jim pač lahko samo smeji. In še: kaznovati bi bilo treba tudi slehernega, ki samo ogroža varnost v prometu!

F. K.
Novo mesto

Cetrty dan po požaru v pitališču novomeške kmetijske zadrugę v Jurki vasi pri Novem mestu se je iz velikanskega kupa ožganega sena in slame še vedno kadilo. Z nakladalčem so dvigali pokvarjeno krmo in jo s curki vode gasili, nato pa blizu pitališča zlagali na travnik ter sušili. Od velikega senika štrle pokonci samo še betonski nosilci in nekaj ožganih brun. (Foto: Tone Gošnjak)

Najprej izgovori, potem skesano priznanje

V predzadnji številki našega lista smo že poročali, da je bil Vid Veljak, lastnik ključavničarske delavnice iz Novega mesta, obsojen na 2 leti strogega zapora, ker je vinjen do smrti povozil frizerko Stefko Petrič. Tokrat objavljamo še nekaj več podatkov z razprave pred novomeškim okrožnim sodiščem. Obtoženec je priznal, da je 20. maja nekaj po polnoči s svojim avtomobilom Zastava 600 med Gotno, vasjo in Novim mestom na levi strani

čistišča zbil frizerko Stefko Petrič, ki je takoj umrla. Sprva se je Veljak izgovarjal na pokvarjeni krmilni mehanizem. Šele, ko je bil znan izvid krvne preiskave, na kateri so ugotovili izredno močno koncentracijo alkohola, je priznal, da je vozil vinjen in to obžaloval.

Sodišče meni, da je 2 leti strogega zapora za smrt na cesti primerna kazen; razen tega so obtožencu odvzeli vozniško dovoljenje za dobo 5 let. Upoštevali so, da je pripravljen plačati svojcem

umrle primerno odškodnino in da je neizkušen voznik, saj je šele 2 meseca pred nesrečo opravil vozniški izpit.

Avto vrglo k Šterkovi hiši

8. avgusta popoldne je Orlando Gorič iz Vrtojbe pri Novi Gorici zelo hitro vozil osební avto iz Metlike proti Črnomlju. V Primestku je zagledal mopedista, kateremu se je umaknil. Zavrnil je preveč v desno in razen tega še prisilnil na zavore. Vozilo je zaneslo s ceste k Šterkovi hiši, kjer se je prevrnilo. Na srečo vozniku ni bilo nič, medtem ko centijno škodo na avtomobilu na 3.000 N din.

Tovornjak obstal kljub počeni gumi

6. avgusta opoldne je tovornjaku KP 79-92 na avtomobilski cesti pri Ruhnji vasi razneslo sprednjo desno gumo, zaradi česar je vozilo zaneslo s ceste na bankino in v usek, kjer pa se ni prevrnilo. Škoda je za 3.000 N din, medtem ko vozniku Mihelcu Goji ni bilo nič.

Dve skupini sta šli na Triglav

Odkar ima PD Radeče svojo planinsko postojanko — Prehodav, ce pod Triglavom, njihovi člani radi zabavajo v Julijce in hkrati obiščejo tudi Triglav. Tako sta v drugi polovici julija odšli na Triglav 2 skupini. V prvi je bilo 6 planincev, izmed katerih so bili 4 prvič na Triglavu, v drugi pa so bili 4 planinci, od teh sta bila dva prvič na našem očaku. Pohod na Triglav ni nevaren, ker so poti, bodisi iz Planike, Kredarice ali Triglavskega doma varovane. Triglavski dom je najvišja postojanka v Jugoslaviji in leži v višini 2515 metrov. Letos je planinsko društvo Radeče pridobilo na ločnem sektorju 8 novih članov in 3 naročnike »Planinskega vestnika«, ki je letos obhajal 70-letnico izhajanja. Planinci, naročite se na naše glasilo, ki opisuje lepote planin in doživlja planincev po gorah!

S. Sk.

Z mopedom so padli

7. avgusta popoldne so sedli na moped Jože Muhlić, žena in otrok ter se zdoma iz Bršljina odpeljali v Novo mesto. V nepreglednem ovinku je prišel naproti neznan avtomobilist, kateremu se je Muhlić umaknil, vendar preveč v desno. Na pesku je moped spodneslo, da so vsi trije padli. Stariši so iskali zdravniško pomoč, otroku pa se ni nič zgodilo.

Prehitro na slabi cesti

8. avgusta zjutraj sta se v Siovenski vasi trečila osebni avto CE 108-06, ki ga je vozil Jože Tomazin s Slančnega vrha in tovornjak (hladilnik) NM 48-21, ki ga je vozil Franc Hočevar s Pušcave. Pri srečanju se je tovornjak ustavil, osebni avto pa je zaradi prehitre vožnje na slabi cesti zaneslo vanj. Škoda centijo na 3000 N dinarjev.

Dr. Pavlin pomagal kolesarki

Na tretjerazredni cesti v Veliki Loki je 7. avgusta popoldne Stane Podraž iz Ljubljane z osebnim avtom med prehitevanjem zadal kolesarko Marijo Golob, ki je padla. Na kraj nesreče je kmalu prispel dr. Pavlin iz Trebnjega in ranjeni kolesarki dal prvo pomoč.

Naproti po levi in 4.000 N-din škode

Okoli 4.000 N din je terjalo trčenje osebnih avtomobilov 7. avgusta popoldne na križišču v Starem trgu pri Trebnjem. Zaletela sta se Franc Gliha s Pristavice in Chionidic Charalampos iz Nemčije, ker je nemški voznik pri srečanju pripeljal po levi.

OSNUTEK ZA SPOME- NIK tistim voznikom motornih vozil, ki so pozabili, da pešci (še) niso izumrli...

PETROL — Ljubljana, poslovna enota BREŽICE

razglaša
prosto delovno mesto

dveh prodajalcev na bencinskem servisu v Krškem

Pogoj: kvalificiran trgovski pomočnik in odslužen vojaški rok. Pismene prijave s kratkim življenjepisom je treba vložiti v roku 15 dni od dneva objave pri navedeni poslovni enoti.

Komunalno obrtno podjetje Sevnica

ima na zalogi sledeče betonske izdelke:

	Ndin
• betonski votlak, tenkostenski 40 × 20 × 25	po 2,10
• betonski votlak, tenkostenski 40 × 20 × 20	po 1,70
• betonski votlak, debelostenski 40 × 20 × 25	po 2,25
• betonski votlak, debelostenski 40 × 20 × 20	po 2,10
• cementna strešna opeka	po 0,77
• žlebnikj	po 2,92
• betonske cevi Ø 10 cm dolž. 1 m	po 5,00
• betonske cevi Ø 15 cm dolž. 1 m	po 7,20
• betonske cevi Ø 20 cm dolž. 1 m	po 8,40
• betonske cevi Ø 30 cm dolž. 1 m	po 12,50
• betonske cevi Ø 40 cm dolž. 1 m	po 17,00
• betonske cevi Ø 60 cm dolž. 1 m	po 36,50
• betonske cevi Ø 70 cm dolž. 1 m	po 50,70
• betonske cevi Ø 80 cm dolž. 1 m, armirane	po 63,00
• betonske cevi Ø 90 cm dolž. 1 m, armirane	po 72,00
• betonske cevi Ø 100 cm dolž. 1 m, armirane	po 86,00
• monta opeka 18	po 1,08
• porolit opeka 8	po 0,98

Gornje cene so franco skladišče proizvajalca, v njih pa ni vračunan prometni davek. Cenjenim odjemalcem se priporoča

KOMUNALNO OBRITNO PODJETJE SEVNICA

LASTNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV!

Servisne usluge

za avtomobile znamke »Zastava-Fiat« in motorna kolesa znamke »Tomos« vam nudi hitro in kvalitetno

NOVOTEHNA — AVTOSERVIS V NOVEM MESTU IN TREBNJEM

V najkrajšem času in pod zelo ugodnimi pogoji vam

zamenjamo

na kateremkoli avtomobilu znamke Zastava

vaš stari motor in vgradimo tovarniško renoviranega.

Pri tem dajemo jamstvo za 6 mesecev ali do 7.000 prevoženih kilometrov.

Poslužujte se servisnih uslug v servisu »NOVOTEHNE«!

MLADINSKA DELOVNA BRIGADA V KOČEVJU

Občinski mladinski komite v Kočevju je zbral mladinsko delovno brigado, v kateri je 26 mladink in mladink in mladincev. To je tretja mladinska brigada Mirka Bračiča, ki bo mesec dni urejala okolico nove osnovne šole v Gaju. Prvi dan so kopali jarke za telefonske in elektro kable, sedaj pa že ravnaajo teren okoli šole. Mladincem in mladinkam nagaja slabo vreme, toda dobre volje kljub temu ne manjka.

Domače mladinske brigade so se do sedaj vedno dobro izkazale: prva pri gradnji mestnega vodovoda in druga pri urejanju mesta za proslavo 20-letnice prvega zbora slovenskih poslancev. Prepričani smo, da tudi sedanja brigada ne bo zaostajala za uspehi prvih dveh. (Foto: Andrej Pogačar). — A. Arko

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI LEDAR

Petek, 12. avgusta — Klara Sobota, 13. avgusta — Ljiljana Nedelja, 14. avgusta — Demetriji Pomedeljek, 15. avgusta — Marija Torek, 16. avgusta — Rok Sreda, 17. avgusta — Radivoj Četrtek, 18. avgusta — Helena

CESTNIKE

Dragi mam! Franciški in očetu Jožetu Franke iz Ločne 29 iskrene čestitke za 40-letnico poroke in še mnoga lela seli sin Stanko z ženo Faniko in vnuki Stanko in Franci.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi dragoga moža in očeta

ANTONA KUMLJA

iz Bučne vasi
se najtopleje zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencov, sošedom za pomoč in nego ob njegovi smrti ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Vodniku in dr. Simončičevi.
Zalujoča žena, sin in ostalo sorodstvo.

Ob nenadomestljivi izgubi življenjske družice in matere, hčerke, snaha, tete in vrninje

SLAVKE ZAGODE

iz Brežice
se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nas tolažili, posebno pa darovalcem cvetja in vencov, društvu DPD »Bratje Milavcici, duhovščini, cerkvenim pevcom, oktetu, govornikom lev. Sumraku, Zorkovi in Metelku za poslovilne besede ter vsem, ki so jo tako mnogostevljivo spremljali na njeni zadnji poti.
Zalujoči mož Rudi s sinovi Petrom, Pavlom in Ivanom, mati in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

NEŽKE KRAVČAR

iz Trebnjega
se iskreno zahvaljujemo vsem soštanovalec bloka št. 96 za pomoč, ki so jo nudili ob tem času, vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti ter ji poklonili vence in cvetje.
Zalujoči otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi dragoga moža in očeta

ANTONA KUMLJA

iz Bučne vasi
se najtopleje zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencov, sošedom za pomoč in nego ob njegovi smrti ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Vodniku in dr. Simončičevi.
Zalujoča žena, sin in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

NEŽKE KRAVČAR

iz Trebnjega
se iskreno zahvaljujemo vsem soštanovalec bloka št. 96 za pomoč, ki so jo nudili ob tem času, vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti ter ji poklonili vence in cvetje.
Zalujoči otroci z družinami in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi dragoga moža in očeta

ANTONA KUMLJA

iz Bučne vasi
se najtopleje zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencov, sošedom za pomoč in nego ob njegovi smrti ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Vodniku in dr. Simončičevi.
Zalujoča žena, sin in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi dragoga moža in očeta

ANTONA KUMLJA

iz Bučne vasi
se najtopleje zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencov, sošedom za pomoč in nego ob njegovi smrti ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Vodniku in dr. Simončičevi.
Zalujoča žena, sin in ostalo sorodstvo.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 12. AVGUSTA: 8.05 Operna matineja, 9.30 Iz starejše in novejšje češke glasbe, 10.15 Domače višje — domači ansambli, 10.55 Glasbena medigrana, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Janez Penca: Več pozornosti izdelovanju pra-gov, 12.40 Iz narodne zakladnice, 15.20 Napotki za turiste, 15.30 Od vasi do vasi, 15.45 V svetu znanosti, 17.05 Petkov simfonični koncert, 18.50 Kulturni globus, 20.00 Predstavljamo zbor Coro polifonico de la Plata — Direk. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

NEDELJA, 14. AVGUSTA: 8.05 Operna matineja, 9.30 Iz starejše in novejšje češke glasbe, 10.15 Domače višje — domači ansambli, 10.55 Glasbena medigrana, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Janez Penca: Več pozornosti izdelovanju pra-gov, 12.40 Iz narodne zakladnice, 15.20 Napotki za turiste, 15.30 Od vasi do vasi, 15.45 V svetu znanosti, 17.05 Petkov simfonični koncert, 18.50 Kulturni globus, 20.00 Predstavljamo zbor Coro polifonico de la Plata — Direk. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 13. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.15 Počitniški pospravi, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Božo Kozelj: Razvoj industrije, 15.20 Napotki za turiste, 15.30 Od vasi do vasi, 15.45 V svetu znanosti, 17.05 Petkov simfonični koncert, 18.50 Kulturni globus, 20.00 Predstavljamo zbor Coro polifonico de la Plata — Direk. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SREDA, 17. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.30 Godala v ritmu, 10.45 Clovek in zdravje, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Brane Matičič: Ekonomski in tehnični problemi namakanja v Sloveniji, 12.40 Slovenske narodne poje Slovenski oktober, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Na obisku pri italijanskih skladateljih, 18.15 Iz naših studiov, 18.50 Naš razgovor, 20.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana, 22.10 Zabavne melodije.

GASILSKO DRUŠTVO Velika Lokca prodaja javni licitaciji v nedeljo, 14. avgusta 1966, ob 9. uri dopoldne kmečki gumni voz, nosilnost 2.5 tone. Iskalnica cen na 150.000 S din.

PRODAM KUHINJSKO OPREMO in električni kuhinjalnik na tri plošče. Ivan Berus, Ločna 19, Novo mesto.

PRODAM POMIVALNO MIZO brez odtoka in filodendron. Bauer, Glavni trg 27, Novo mesto.

UGODNO PRODAM polovico hiše in zemlje, ostalo po dogovoru do 30. avgusta 1966. Naslov v upravi lista (85/66).

PRODAM SIVALNI STROJ »Singer«. Ogled vsak dan od 2. do 3. ure in v nedeljo dopoldne. Naslov v upravi lista (85/66).

UGODNO PRODAM lepo urejen vinograd z 2000 trtami, zidano in trgatav takoj v Dobljicki gori. Dostop z avtom. Spehar, Dol. Paka 3, p. Črnomelj.

PRODAM dve leti staro žrebico — črno. Alojz Kukec, Mali Koron 3, Rakca pri Krškem.

TAKOJ SPREJMEM pridnega in poslušnega fanta z dežele, starega okrog 17 let, ki ima veselje do avtomobilov. Zaposlitev je celodnevna, zaslužek dober. Stanovanje in hrana zagotovljeno. Ponudbe: Ciril Cankar, Vodničkova 99, Zg. Siška, Ljubljana.

SPREJMEM sestanovalec — poslušnega fanta. Bršlin 13, Novo mesto. Ogled vsak dan od 16. ure.

DVE KMEČKI DELAVKI lahko tudi starejši, sprejemem takoj ali po dogovoru. Plača od 35.000 Sdin naprej z vso oskrbo. Janko Aljančič, Krške 16 pri Trzinu.

ISCEM GOSPODINSKO POMOČNICO. Plača dobra! Socialno zavarovanje. Inž. Kastelic, Kmetijsko posestvo, Metlika.

SPREJMEM GOSPODINSKO POMOČNICO k štiricelinski družini. Pogoji ugodni. Zafred, Me-strne njive 7, Novo mesto.

POSTENO DEKLE išče sobo v Ljubljani. Pazim na otroka in pomagam pri drugih hišnih delih. Naslov v upr. lista (88/66).

KUPIM srednje veliko posestvo s hišo v okolici Novega mesta. Naslov v upravi lista (86/66).

TAKOJ KUPIM dobro ohranjeno sobno omaro in kavč. Naslov v upravi lista (87/66).

ODDAM GARAZO v najem. Naslov v upravi lista (85/66).

POROCNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg Univerze).

PRODAM podstrešno stanovanje. Zupancič, Kotarjeva 4, Novo mesto.

ZARADI GRADNJE ugodno prodam brezhiben renault majar, prevoženih 15.000 km. Naslov v upravi lista (87/66).

PRODAM malo rabljeno kuhinjsko pohištvo, pralni stroj Alba signus, komoda, omara. Ogled:

Poldan, Kotarjeva 4, Novo mesto.

PRODAM 2.105 m² vinograda v Toistem vrhu. Gorenc, Brusnice.

PRODAM dobro ohranjeno spalnico iz trdega lesa, posteljno vložke z vmetmi in otroško posteljico. Naslov v upravi lista (87/66).

SOBO S KUHINJO takoj, ali v kratkem času, rabi tridilanska družina. Plačilo po dogovoru. Naslov v upravi lista (88/66).

GOSPODINSKO POMOČNICO — tudi začetrnico, sprejme Ana Pangerc, Bled, Ribenska cesta 7.

MOTOR DKW 250 prodam za 240.000 Sdin. Marjan Vizjak, veterinar, Brežice.

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča, ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogasko »Donate« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri Trgoškem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129, in STANDARD — telefon 21-153.

KINIO

Brežice: 12. in 13. 8. ameriški film »Svetišče grehas«, 14. in 15. 8. ameriški barvni film »Močnejše od angelov«, 16. in 17. 8. mehiški film »Slavni uničenjas«.

Črnomelj: 12. in 14. 8. ameriški barvni film »Vzemi jo, tvoja lea«, 16. in 17. 8. zahodnonemški film »Sesi strašnih nočih«.

Kočevo: »Judras«: 12. do 14. 8. ameriški barvni film »Komandiro-sis«, 15. in 16. 8. italijanski barvni film »Sedem izizvoev«, 16. in 17. 8. ameriški barvni film »Bombis«.

Kostanjevica: 13. 8. italijanski barvni film »Teško je živeti«, 14. 8. angleški barvni film »Heliion«, 17. 8. nemški film »Marinas«.

Metlika: 13. in 14. 8. ameriški barvni film »Obdobje zakonskega prilaganjanja«, 15. 8. ameriški barvni film »Gospodar Havaja«, 16. 8. ameriški film »Huda«, 17. 8. angleški film »Peklenška fregata«, 18. 8. angleški film »Vilničice«.

Novo mesto »Krka«: 12. do 15. 8. ameriški barvni film »Klic bonten«, 16. do 18. 8. ameriški film »Ameriška vesela paradisa«, Ribnica: 13. in 14. 8. ameriški film »Po sledi brodolomcev«.

Sevnica: 13. in 14. 8. italijanski film »Korzičanska brata«, Sodražica: 13. in 14. 8. ameriški barvni film »Zakonski vrtuljaki«.

Senjernerj: 13. in 14. 8. film »Pet ostrženih ženar«.

Trebnje: 13. in 14. 8. nemški kriminalni film »Banda grozev«.

Preklicli

JOZE GORSE, Podturen 36, Dol. Toplice, prepovedujem vsako hojo in stezanje s konjem po njeni v Dulihi, parcela 1923. Prepoved velja za Franca Primoča. Se la 13, Dol. Toplice. Če tega preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

PETER GRUBAR, Javorovica 11, Sentjernej, prepovedujem hojo, vožnjo in pašo po vsem mojem posestvu. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JOZE RODIČ, Ruhna vas 6, Bela cerkev, prepovedujem vožnjo in pašo po moji parceli v Dolini. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jozefa Bobnar iz Potan — Bojana, Anka Berk iz

pravljica, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Branko Lovšec: Izobraževanje živinorejcev, 12.40 Veseli planjarji in Kmečka godba, 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja..., 15.30 Igra Pihalna godba RTV, 17.05 Turistična oddaja, 18.15 Paleta operetnih melodij, 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. Izvajajo: Trio Slak — Ansambel Miška Hodevarja — Trio Avgusta Stanka — Moški komorni zbor iz Celja.

SREDA, 17. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.30 Godala v ritmu, 10.45 Clovek in zdravje, 11.00 Turistični napotki za tujce, 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Brane Matičič: Ekonomski in tehnični problemi namakanja v Sloveniji, 12.40 Slovenske narodne poje Slovenski oktober, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Zabavni intermezzo, 17.05 Na obisku pri italijanskih skladateljih, 18.15 Iz naših studiov, 18.50 Naš razgovor, 20.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana, 22.10 Zabavne melodije.

ČETRTEK, 18. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.45 Glasbena

Prelesja — Anio, Cveta Slak iz Dol. Ponikve — Alenka, Jožeta Kerin iz Slinovec — Mojca, Ana Gorše iz Drganjih sel — Marijo, Danijela Malnar iz Semiča — Branka, Fanika Golob iz Gornje, ga Vrhopolja — Jožeta, Marija Matković iz Metlike — Jurija, Frančica Kovačević iz logarčice Gornjanci — Ivica, Ivanka Siška iz Čvrišerjev — Darjo, Jožeta Barič iz Gornje Brezovice — Martina, Vida Božič iz Ljubljane — dečka, Emilija Možje iz Gor. Težke vode — dečka, Marija Drab iz Konca — dečko, Antonija Pene iz Pod. turna — dečka, Ivanka Zupancič iz Gor. Gradišča — dečka, Angela Kužnik z Vel. Lipovca — dečko, Amalija Pekolj iz Vel. Sevnice — dečka, Cilka Jakše iz Hrasnja — dečko, Marija Počrvina iz Jurke vasi — dečka.

OBVESTILA

Obvestilo o popravni izpitih na gimnaziji v Novem mestu

Ravnateljstvo gimnazije v Novem mestu obvešča, da bodo popravni izpiti za gimnazijske oddelke v času od 26. do 30. 8. 1966 in sicer:

Pisemen izpit 26. in 27. 8., ustni izpit pa od 26. do 30. 8. 1966. Za oddelke učiteljskega bodo izpiti 29. 8. 1966.

Matura — jesenski rok se prične 1. 9. 1966 in konča 3. 9. 1966.

Podrobni razpored izpitov je objavljen v gimnazijski avli.

Pouk na gimnaziji v Novem mestu se bo pričel 6. 9. 1966.

Razpis delovnega mesta

Šola za zdravstvene delavce, gimnazija in kmetijska srednja šola v Novem mestu razpisujejo delovno mesto

predavatelja predvojaške vzgoje (zienske) za določen čas.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat ustrezati tudi naslednjim:

— ali končana VPS, oddelek za predvojaško vzgojo,

— ali ustrezna višja šola medicinske stroke in končana šola za rezervne oficirje (sanitetni).

Kandidati naj se prijavijo z ustrešno dokumentacijo na šolo za zdravstvene delavce do 30. 9. 1966.

OBVESCAM vse prebivalce ozirna sosedce mojih parcel v Graju, to je travnik, njiva in vinograd v Gor. Vrhopolju, da pazijo na perjad, ker bom 15. avgusta 1966 začel polagati strup proti mišim in voluharjem. Martin Zagorec, žagar, Gor. Vrhopolje, Sentjernej.

GOSTILNA v Beli cerkvi vabi na vrtno veselico, ki bo v nedeljo, 14. avgusta 1966. Postrežba po želji. Igrajo Veseli dolenski fantje. Vljudno vabljeni!

ANA FINK, Brod 25, Novo mesto, obveščam, da nisem plašnik dolgov, ki bi jih napravil moj mož, Franc Fink in avram vsakogar pred nakupom, ker ni upravičen prodajati mojega premoženja.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Spet nepredvidno na cesto

7. avgusta dopoldne sta se v Dol. Lakenpu pri hiši št. 23 galetea osebni avto NM 29-13, ki ga je vozil Viktor Fišer, in tovornjak LJ 485-16, s katerim je potoval Franc Kotnik. Nesreča se je pripetila, ker je Fišer pripeljal na cesto, ne da bi se preprchal, če je prošla. Škoda cenijo na 300 N din.

Avto se je prevrnil v jarek in zgorel

31. julija ponoči je v naselju Bel breg pri Krškem prišlo do prometne nesreče. Voznik osebnega avtomobila Viljem Dimc iz Krškega je pri srečanju z drugim avtomobilom zapeljal na skrajno desno stran cestišča in zavozil s ceste. Ko so avtomobil rinili nazaj na cesto, se je prevrnil v 1,5 metrov globok obcestni jarek, kjer se je vzgal in popolnoma zgorel. Pri tem ni bil nihče telesno poškodovan. Materialna škoda je ocenjena na okoli 4000 N din.

Zaradi vožnje po levi strani sta trčila

Voznik osebnega avtomobila Jože Molan iz Gor. Skopje pri Brežicah je 1. avgusta popoldne vozil iz Kostanjevice proti Podbočju. Na desnem ovinku je zapeljal preveč na sredino ceste, kar je povzročilo trčenje z voznikom osebnega avtomobila Hermanom Bleske iz Nizozemske. Telesnih poškodb ni bilo. Materialna škoda na obeh vozilih znaša približno 3500 N dinarjev.

Prevrnil se je tovornjak s prikolico

Popoldne 2. avgusta je Viktor Fišer iz Sp. Lakenca pri Mokrovogu vozil tovorni avtomobil od avtoceste proti Krškemu. V Zado. vinku je s precejšnjo hitrostjo pripeljal nasproti neznanemu vozniku tovornega avtomobila. Fišer se mu je umaknil na skrajno desno stran ceste, pri tem pa zdrknil pod nasip in se s tovornjakom prevrnil na desni bok. Neznani tovornjak se ni ustavil. Poškodovan ni bil nihče, na vozilu pa je okrog 8000 N din škoda.

Nepredvidnost na križišču

Na križišču Cankarjeve ulice in Hraslinske poti v Brežicah se je 2. avgusta popoldne pripetila manjša prometna nesreča. Kandidat za voznika osebnega avtomobila Emanuel Kolar iz Krške vasi je v spremstvu inštruktorja Ivana Božiča iz Brežice zavozil v omejeno križišče. Z leve strani je v tem trenutku pripeljal voznik avtomobila Milan Zivan iz Brežice in se zaletel v Kolarja. Pri trčenju je nastalo za okoli 400 N dinarjev škoda, medtem ko telesnih poškodb ni bilo.

Vprežno vozilo brez nadzorstva na cesti

Andreja Ivkovič iz Brežice je 2. avgusta pozno popoldne pustil pred hišo vprežno vozilo in odšel v stanovanje. Mimo je pripeljal v mopedom Milan Rožanec iz Bre. zific. Konj se je spisal in skočil preko ceste, zaradi česar je Rožanec močno zavrl in ga je vrgrlo po cesti. Pri padcu se je laže poškodoval, na mopedu je okrog 100 N dinarjev škoda.

Med vožnjo mu je počila guma

3. avgusta dopoldne se je voznik tovornega voza Janez Kraj iz Dobruške vasi s sopotnikom Alojzjem Zabkarjem peljal od doma proti Brežicam. V vasi Čatež mu je zaradi česar sta oba padla po cesti. Motorist je bil laže poškodovan, sopotnik pa je dobil pretres možganov. Materialna škoda na motornem kolesu znaša okrog 100 N dinarjev.

Z neprimerno hitrostjo v ovinek

Na cesti III. reda v Zg. Pirošici je 3. avgusta dopoldne pripeljal mopedist Jože Olovec iz Brloga v nepregledni ovinek s precejšnjo hitrostjo in se zaletel v nasproti vozeči tovornjak, ki ga je upravljali Juraj Kerin, avtiopere voznik iz Grancari. Mopedista je vrgrlo v obcestni jarek in se je laže poškodoval. Na mopedu je nastalo za približno 300 N dinarjev škoda.

Nepredvidno zavijanje v levo

Mopedist Alojz Vrstovšek iz Blatna pri Alocah je 3. avgusta

vozil po cesti III. reda proti Brežicam. V vasi Črno je nameraval zavijati v levo, pri tem pa napri pot nasproti vozečemu motoristu Rudolfu Spiljarju iz Gredci pri Klanjcu. Pri trčenju sta oba padla in se laže poškodovala. Na motornem kolesu je za okrog 600 N dinarjev škoda.

Neosvetljeno vprežno vozilo povzročilo nesrečo

Jože Golič iz Sp. Lihna je 3. avgusta zvečer peljal na vprežnem vozni. Za vozom je šla njegova žena Katarina. Ko je s ceste zavijal na svoje dvorišče, je za njim pripeljal voznik tovornega voza Jože Ban iz Sp. Pohane. Ker vprega ni bila opremljena z lučjo, se je motorist zaletel v Katarino Golič in ji zlomil levo nogo. Zaradi poškodb je bila odpeljana v brežiško bolnišnico. Na motornem kolesu je za približno 40 N din škoda.

Zaradi prevelike hitrosti se je prevrnil

Voznik osebnega avtomobila s nemško registracijo Franc Bistjak, doma iz Pjajvskega pri Krškem, je 4. avgusta dopoldne vozil od doma proti Krškemu. V Guntah je s preveliko hitrostjo pripeljal v manjši ovinek, kjer ga je zaneslo na desno in je trčil v obcestni kamen. Nato je peljal še 26 m po nasipu, se prevrnil na streho in obstal na cesti. Poleg voznika je bila v avtomobilu še njegova žena. Poškodovan ni bil nihče, avtomobil pa je popolnoma uničen. Materialna škoda cenijo na približno 10.000 N din.

Zaletel se je v železno ograjo

Na drugorazred